

Söderköpings kommun

Årsredovisning 2008

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Inledning	4
Organisation	5
Förvaltningsberättelse – ekonomisk analys	6
Sammanfattning.....	6
Resultat.....	6
Kapacitet.....	8
Risk.....	9
Kontroll.....	10
Verksamheternas ekonomi.....	11
Något om framtiden.....	11
Personalredovisning.....	12
Omvärldsanalys	17
Välfärdsbokslut	20
Befolkning.....	20
Boende.....	21
Barn och ungdomar.....	21
Näringsliv och sysselsättning.....	24
Äldreliv.....	26
Kommunens redovisning	28
Resultaträkning.....	28
Kassaflödesrapport.....	29
Balansräkning.....	30
Verksamheternas ekonomiska redovisning	32
Driftredovisning.....	32
Investeringsredovisning.....	34
Sammanställd redovisning	35
Ekonomisk analys.....	35
Resultaträkning, kommunkoncernen.....	36
Balansräkning, kommunkoncernen.....	37
Kassaflödesrapport, kommunkoncernen.....	38
Barn- och utbildningsnämnden, verksamhetsberättelse 2008	40
Inledning.....	40
Politisk verksamhet, ledning och administration.....	41
Barnomsorg.....	42
Skolor.....	45
Interkommunala ersättningar och köp av verksamhet.....	49
Kostenhet/Måltidsverksamheten.....	50
Musikskolan.....	51
Fritidsverksamhet Focus.....	52
Central ledning och administration.....	53
Bygg- och miljönämnden, verksamhetsberättelse 2008	54
Fastighetsförvaltningen, verksamhetsberättelse 2008	55
Inledning.....	55
Kommunstyrelsen, verksamhetsberättelse 2008	57
Inledning.....	57

Politisk verksamhet, ledning och administration.....	58
Arbetsmarknad och näringsliv	60
Plan, Bygg, Mätning, Miljö och Hälsa	62
Trafik	64
Information och kultur.....	65
Räddningstjänst	67
Socialnämnden, verksamhetsberättelse 2008	69
Inledning.....	69
Politisk verksamhet, ledning och administration.....	71
Äldre- och handikappomsorg, inkl LSS	73
Äldre- och handikappomsorg, SoL.....	73
Insatser för personer med funktionshinder, LSS *).....	76
Individ- och familjeomsorg, inkl Flyktingverksamhet	79
Sammanfattande analys	84
Tekniska förvaltningen, verksamhetsberättelse 2008	85
Renhållningsenheten, verksamhetsberättelse 2008.....	87
Va-enheten, verksamhetsberättelse 2008	88
Redovisningsprinciper	90
Budget- och redovisningsmodell	92
Ordlista.....	93
Beslut.....	94

Inledning

Söderköping kommun redovisar för verksamhetsåret 2008 ett överskott på 22,9 mkr. Detta är ett tillsynes mycket bättre resultat än det budgeterade 9,7 mkr.

Den positiva avvikelsen mot budget är i allt väsentligt ett resultat av tillfälliga transaktioner och ändrade redovisningsprinciper.

Bidragande orsaker till det goda resultatet är:

- *Ändrade redovisningsprinciper avseende timlöner:*
Timlöner och ersättningar avseende december med utbetalning i januari har tidigare periodiserats i bokslutet. Från och med 2008 sker ingen periodisering av dessa kostnader vilket innebär att 2008 års personalkostnader endast omfattar 11 månaders timlöner (januari-november). För kommunen totalt handlar detta om ungefär 4 mkr.

Från och med 2009 omfattas varje år återigen av 12 månaders kostnader (december-november).

- *Rättelse avseende år 2006 och 2007:*
I resultatet ingår realisationsvinster på finansiella placeringar med 6,4 mkr hänförliga till åren 2006 och 2007. Beloppet avräknas i avstämningen av balanskravet.

- *Avskrivning av anläggningstillgångar*
En budgetavvikelse på 7 mkr avser lägre avskrivningskostnader.

Under 2007 pågick en översyn och värdering av kommunens anläggningstillgångar. Översynen ledde till att kommunen i 2007 års bokslut gjorde nedskrivningar av det bokförda värdet med 132 mkr. När budgeten för 2008 beslutades var nedskrivningens omfattning och vilken effekt den skulle få på kommande års avskrivningar inte känd. Med hänsyn till försiktighetsprincipen budgeterades avskrivningarna 2008 i nivå med avskrivningarna år 2006.

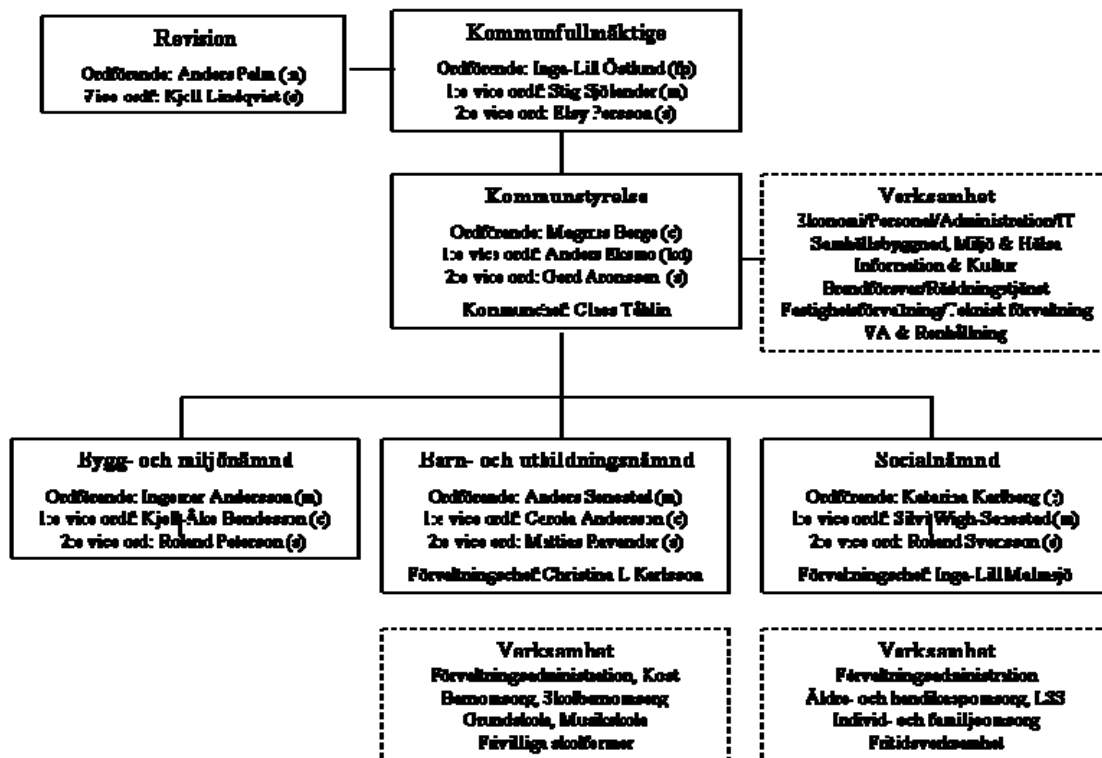
- *Reavinster på fastighetsförsäljningar*
De under året sålda fastigheterna har gett ett överskott på nära 4 mkr. Detta överskott avräknas i avstämningen av balanskravet.

Utöver de resultatpåverkande posterna har en justering skett av tidigare års ackumulerade saldon avseende semester- och ferielöneskulder. Denna justering om 2,6 mkr har bokförts direkt mot eget kapital.

Samtliga justeringar har hanterats med stöd av RKR's rekommendation nr 14.1 (RKR, Rådet för kommunal redovisning).

Organisation

Kommunen är organiserad enligt nedanstående schema. Bygg- och Miljönämnden är en myndighetsnämnd vars verksamheter förvaltas av Kommunstyrelsen.

Kommunfullmäktige

VALET	2006			2002		
	Antal röster	Procent	Mandat	Antal röster	Procent	Mandat
Moderata samlingspartiet	2 310	26,29%	10	1 942	23,06%	11
Centerpartiet	1 479	16,83%	7	1 343	15,95%	7
Folkpartiet liberalerna	494	5,62%	2	626	7,43%	3
Kristdemokraterna	560	6,37%	3	639	7,59%	3
Arbetarepartiet Socialdemokraterna	2 879	32,76%	13	2 943	34,95%	16
Vänsterpartiet	428	4,87%	2	482	5,72%	3
Miljöpartiet de gröna	416	4,73%	2	373	4,43%	2
Övriga partier	222	2,53%	0	72	0,86%	0
Summa giltiga röster	8 788	100%	39	8 420	100%	45
Ogiltiga röster	186		-	175		-
Summa avgivna röster	8 974			8 595		
Röstberättigade	10 870			10 644		
Valdeltagande		82,56%			80,7%	

Förvaltningsberättelse – ekonomisk analys

Förvaltningsberättelsen omfattar hela den kommunala verksamheten, både den skattefinansierade och den avgiftsfinansierade.

Balanskravsavstämning görs avseende den skattefinansierade verksamheten.

Sammanfattning

Kommunens ekonomiska och finansiella ställning bedöms ur fyra olika perspektiv, **Resultat**, **Kapacitet**, **Risk** och **Kontroll**. Varje perspektiv analyseras med hjälp av ett antal nyckeltal, specifika för respektive perspektiv.

Resultat

Under detta perspektiv analyseras året resultat och dess orsaker. I detta avsnitt görs också avstämning mot balanskravet.

Årets resultat

Det i resultaträkningen redovisade resultatet på 22 932 kkr avser kommunens samtliga verksamheter både de skattefinansierade och de avgiftsfinansierade. Det budgeterade resultatet var 9 709 kkr. Avvikelsen mot budget är därmed 13 223 kkr.

En analys av avvikelsen visar att:

- 7 076 kkr avser lägre avskrivningskostnader än budgeterat, beroende på nedskrivningarna i bokslutet år 2007.
- 3 926 kkr avser reavinster vid fastighetsförsäljningar.
- Ungefär 4 000 kkr är en följd av ändrade redovisningsprinciper avseende timlöner intjänade i december men utbetalade i januari. Under 2008 är verksamheterna belastade med 11 månaders timlöner istället för normala 12 månader.
- 6 400 kkr avser en bokföringsmässig rättelse av realisationsvinster på finansiella placeringar under åren 2006 och 2007.

Av ovanstående analys framgår att i princip hela resultatet kan hänföras till poster som egentligen inte har sin grund i den löpande verksamheten. Utan posterna ovan hade kommunen redovisat ett positivt resultat som legat väldigt nära ett nollresultat.

Resultaträkning, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	157	146	138	132	134
Vht kostnader <i>varav nedskrivning</i>	745	851 133	661	641	633
Nettokostnad	588	705	523	509	499
Resultat	23	-130	22	10	-16
Finansieringsgrad	21%	17%	21%	21%	21%

Borträknat nedskrivningen 2007 har kommunens nettokostnad ökat med 16 mkr, vilket motsvarar 2,8 % I analysen måste man hela tiden ha i beaktande att kostnaderna bara innehåller 11 månaders timlöner. Med en uppskattad nivå på timlönerna på 4 mkr skulle kostnadsökning varit 3,5 %.

Balanskravet

Balanskravsavstämningen görs på resultatet för de skattefinansierade verksamheterna med hänsyn tagen till eventuella poster som inte ska räknas in i balanskravet.

Kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Resultat enl RR	22 932	-129 528	22 055	10 248	-16 332
Undantag balanskrav	10 809	133 396	-1 161	-1 320	-1 119
Balanskravsresultat	12 123	3 868	20 894	8 928	-17 451

De poster som undantagits balanskravet för 2008 är:

- Reavinster på sålda fastigheter, - 3 926 kkr
- Finansiella reavinster, - 6 400 kkr
- Underskott VA-enheten, 748 kkr
- Överskott Renhållningsenheten, - 1 231 kkr

Skatter och statsbidrag

Skatteintäkterna har ökat med 18 362 kkr och statsbidragen har ökat med 12 926 kkr. Den kraftiga ökningen av statsbidragen beror främst på förändringar avseende den kommunala fastighetsavgiften samt ökade utjämningsbidrag avseende LSS.

Sammantaget ökade skatter och statsbidrag med 31 286 kkr mellan åren 2007 och 2008. På grund av negativa slutavräkningar avseende preliminära skatteintäkter för 2007 och 2008 redovisas ändå ett underskott jämfört med budget på 4 399 kkr

Den kommunala utdebiteringen 2008 var samma som under 2007 (21,35 kr).

Förmågan att finansiera verksamheten med skatter och statsbidrag mäts i nyckeltalet "Nettokostnader i % av skatter och statsbidrag". I tabellen kallas detta "Förbrukning".

Det finansiella målet om en förbrukning på 98 % av skatter och statsbidrag är uppfyllt. Målet nås även om man tar hänsyn till den ändrade redovisningsprincipen avseende timlönerna.

Resultaträkning, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht netto-kostnader <i>exkl nedskrivn</i>	588	705 572	523	509	499
Skatteintäkter	487	468	447	419	390
Statsbidrag	126	113	102	105	97
Summa Skatter & statsbidrag	613	581	549	524	487
Förbrukning <i>exkl nedskrivn</i>	96%	121% 98%	95%	97%	103%

Bruttoredovisning av de skattefinansierade verksamheternas intäkter och kostnader

Driftredovisningen avser verksamheternas intäkter och kostnader, både interna och externa.

Verksamheternas bruttointäkter avser verksamheternas egna intäkter, det vill säga taxor, avgifter, riktade statsbidrag och övriga verksamhetsintäkter. Inga skatteintäkter eller generella statsbidrag ingår i verksamhetens intäkter.

På motsvarande sätt avser verksamhetens bruttokostnader de egna kostnader, det vill säga personalkostnader, lokalkostnader, kapitaltjänstkostnader och övriga verksamhetskostnader.

Finansiella intäkter och kostnader samt kostnader för utbetalda och intjänade pensioner redovisas i driftredovisningen under finansförvaltningen och ingår inte i verksamheternas driftredovisning.

Skattefinansierad verksamhet, driftredovisning

Driftredovisning, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Bruttointäkter	223	210	199	199	202
Bruttokostnader <i>exkl nedskrivningar</i>	816	913 789	739	714	712
Nettokostnad <i>exkl nedskrivningar</i>	593	703 579	540	515	510
Nettokostnadsökning	14	39	25	5	4
Nettokostnadsökning i %	2%	7%	5%	1%	1%

Nettokostnadsökning

Nettokostnadsökningen är 14 mkr, 2 %. Det är en blygsam ökning som naturligtvis är påverkad av både de lägre avskrivningarna och de ändrade principerna avseende timlönerna.

Kapacitet

Under perspektivet kapacitet analyseras kommunens finansiella motståndskraft på längre sikt. Ju högre kapacitet desto mindre känslig är kommunen för perioder med lågkonjunktur.

Soliditet

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella beredskap. Den visar hur stor del av balansomslutningen, det vill säga kommunens totala tillgångar, som har finansierats med egna medel.

Det intressanta vid bedömningen av kommunens styrka är framförallt soliditetens utveckling över tiden. När soliditeten minskar är det normalt sett ett tecken på att kommunen inte kan finansiera sina tillgångar med egna medel utan gör det genom upplåning. Att soliditeten minskar drastiskt under 2007 beror uteslutande på de nedskrivningar som gjordes det året.

Årets resultat bidrar naturligtvis till att stärka kommunens finansiella kapacitet.

%, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Balansomslutning	420	339	450	429	398
Soliditet exkl ansvarsförbindelse	16%	13%	38%	35%	35%
Tillgångsförändring	81	-111	+21	+31	+2
Eget kapital	69	44	173	151	141
Förändring av eget kapital	25	-129	+22	+10	-21
Pensionsåtagande	301	294	250	228	223
Soliditet inkl ansvarsförbindelse	-55%	-73%	-17%	-18%	-21%

Långfristiga lån och skuldsättningsgrad

Skuldsättningsgraden visar hur stor del av balansomslutningen (de totala tillgångarna) som har finansierats med främmande medel.

Skuldsättningsgraden delas upp i långfristig och kortfristig skuldsättning.

Den långsiktiga skuldsättningsgraden visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med långfristiga lån.

Den kortsiktiga skuldsättningsgraden visar hur stor del av tillgångarna som finansierats med kortfristiga skulder.

Avsättningsgraden avser de avsättningar för pensioner som finns i balansräkningen.

%	2008	2007	2006	2005	2004
Låneskuld, mkr	244	190	170	170	149
Genomsnittsränta	3,8 %	3,4 %	3,5 %	3,9 %	3,9 %
Total skuldsättningsgrad	82 %	86 %	62 %	63 %	65 %
- varav avsättningsgrad	1 %	2 %	1 %	2 %	2 %
- varav kortsiktig skuldsättningsgrad	24 %	28 %	22 %	23 %	25 %
- varav långsiktig skuldsättningsgrad	58 %	56 %	38 %	40 %	38 %

Under året har nyupplåning skett med 54 mkr, varav 24 mkr avser fastighetsförvärvet vid Mariehov.

Den totala låneskulden fördelar sig på 12 lån varav 9 hos Kommuninvest och 2 hos Swedbank och 1 hos Nordea. De flesta lånen, 11 stycken, hade vid årets slut bunden ränta. Räntenivåerna varierade mellan 2,8 % och 5,0 %.Lånen har olika löptid och vid varje omsättningstillfälle görs en ny upphandling.

Räntenivån är i genomsnitt 4,2 %. En ränteförändring med +/- 1 % ger en resultatpåverkan motsvarande +/- 2,4 mkr.

Sätter man skuldförändringen i relation till nettoinvesteringarna ser man att investeringarna till stor del har skett med egna medel.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Förändring av låneskuld	54	20	0	21	25
Nettoinvesteringar	83	65	56	44	19

Akkumulerad nyupplåning åren 2004-2008 är 120 mkr medan investeringsvolymen motsvarande period är 267 mkr. Detta betyder att 55 % av investeringarna är finansierade med egna medel.

Skattesats

För Söderköpings del har skattesatsen varit oförändrad de senaste åren. Den högsta kommunala utdebiteringen i länet hade Åtvidaberg med 22,15 kr. Lägst i länet låg Linköping med 20,40 kr. Skattesatsen i Norrköping var 21,45 kr.

Kr 2008	Söderköping	Länet	Riket
Primärkommunalskatt	21,35	21,25	21,71
Landstingsskatt	9,85	9,85	9,73
Skattesats totalt (exkl kyrkoavgift)	31,20	31,10	31,44

Kyrkoavgiften varierar mellan olika församlingar, genomsnittet för församlingarna inom Söderköpings kommun var 1,80 kronor.

Risk

De nyckeltal som presenteras i riskperspektivet speglar kommunens betalningsberedskap på kort och medellång sikt.

Likviditeten under året

På grund av den ökade upplåningen har likviditeten varit bättre under 2008 än tidigare år. Nyckeltalen som presenteras här speglar det aktuella läget på bokslutsdagen.

De likvida nyckeltal som presenteras är:

Kassalikviditet

= (Likvida medel + Korta fordringar) / Korta skulder

Balanslikviditet=

Omsättningstillgångar / Korta skulder

Rörelsekapital=

Omsättningstillgångar - Korta skulder

%	Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Kassalikviditet		66 %	62 %	80 %	91 %	82 %
Balanslikviditet		72 %	62 %	81 %	92 %	83 %
Rörelsekapital		-21	-27	-13	-6	-11

Nyckeltalen speglar på olika sätt kommunens förmåga att med tillgängliga medel betala kortfristiga skulder. Värt att notera är att nyckeltalen är en ögonblicksbild som speglar läget just den 31 december varje år. Beroende på hur helgdagarna infaller kan det vara stora variationer vad gäller omfattning på kortfristiga fordringar och skulder i form av kundfordringar och leverantörsskulder.

Tillsammans med Ramunderstaden AB har kommunen ett koncernkontosystem där parterna i första hand lånar likvida medel av varandra och i andra hand utnyttjar den kredit som koncernkontosystemet medger.

Finansiella nettotillgångar

Kommunens förmåga att med summan av likvida medel och finansiella anläggningstillgångar betala de kortfristiga och långfristiga skulderna minskar under hela jämförelseperioden.

Med finansiella anläggningstillgångar avses aktier, andelar och andra placeringar av likvida medel.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Oms tillgångar+ fin anläggn tillgångar	82	65	79	91	83
Kort- och långfristiga skulder	345	289	270	270	217
Nettotillgångar	-263	-224	-191	-179	-134

Borgensåtaganden

Ramunderstaden AB har en limit på 300 mkr varav 162,5 mkr utnyttjades per den 31 december 2008.

Kommunens borgensåtaganden gentemot organisationer och privatpersoner fortsätter att minska och ligger nu på en nivå under 1 mkr.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Borgen RAB	163	150	168	174	190
Borgen övr + förlustansvar	0,9	1,8	2,0	2,9	4,5
Ansvarförb pensioner	301	294	250	228	223
Ansvarförb Kommuninvest	280	233	260	285	254

Gentemot Kommuninvest i Sverige AB har alla kredittagare ett solidariskt ansvar motsvarande koncernens samlade lånesumma.

För Söderköpings kommun innebär det ett ansvarsåtagande motsvarande 279 675 kkr varav kommunens låneskuld är 184 675 kkr och Ramunderstadens låneskuld är 95 000 kkr

Att åtagandet gentemot Kommuninvest ökat är en följd av att de lån som kommunen och Ramunderstaden har omsatt under året i stor utsträckning har hamnat hos Kommuninvest och inte hos andra kreditgivare.

Kontroll

Detta perspektiv försöker ge svar på i vilken utsträckning upprättade mål och planer följs. En god följsamhet mot budget ger bra förutsättningar för en god ekonomisk hushållning.

Övergripande mål

Det övergripande målet är

- Att kommunen skall uppfattas som så attraktiv att befolkningen ökar varje år.

Kommunen hade vid årets slut 13 959 invånare. Detta är en minskning med 61 invånare jämfört med föregående år. Målsättningen är alltså inte uppfylld. Av nedanstående tabell framgår att planerad bostads- försörjning inte kunnat genomföras. Detta har bidragit till befolkningsminskningen.

I budgeten för 2008 framgick att kommunens befolkningsstruktur var sådan att det är nödvändigt att bostäder tillförs för att undvika en befolkningsminskning. I budgeten framgick även den bostadsbebyggelse som planerades för 2008.

Bostadsförsörjning år 2008 enligt budgetdokumentet		
Område	Antal lägenheter	Uppföljning
Stationsområdet	30	Fördröjt
Broby	8	Fördröjt
Storängen öst	5	Pågår
LSS-boende	6	Inflyttat 2008
Dalgårdens äldreboende	16	Inflyttat 2008
Landsbygd	10	26 bygglov för lägenheter i enbostadshus beviljade

Finansiell måluppfyllelse

Enligt flerårsbudget 2008-2010 är de finansiella målsättningarna som gäller för 2008;

- Att verksamhetens nettokostnader ska uppgå till högst 98 % av skatter och statsbidrag
- Att kommunens tillgångar ska ha ett planerat underhåll som säkrar dess framtida värde.

Bokslutet för 2008 innebär;

- Att målet om en förbrukning på max 98 % är uppfyllt.
- Målet att säkra tillgångarnas framtida värde är att betrakta som ett inriktningsmål. I budgeten finns inget belopp per kvm definierat som har koppling till målsättningen.

Under 2008 har mer medel än tidigare använts till fastighetsunderhåll. Detta är dels en medveten satsning utifrån fastighetsunderhållsplanen dels en konsekvens av att redovisningsprinciperna ändrats avseende gränsdragningen mellan drift och investering. Fler åtgärder i fastigheterna redovisas idag som underhåll.

Budgetföljsamhet, skattefinansierad verksamhet

Prognosen i samband med delårsbokslutet pekade på ett överskott på 4 mkr vilket är långt ifrån det faktiska resultatet. Vid tidpunkten för delårsbokslut och prognos var omfattningen av de resultatpåverkande poster av engångskaraktär som påverkar årets resultat inte kända till belopp. På grund av det togs ingen hänsyn till dessa poster siffermässigt i prognosen. Däremot kommenterades i texten att dessa poster kommer att tillföras i bokslutet. Prognosens resultat speglar egentligen det förväntade resultatet i den löpande driften.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Budgetresultat	10	7	17	11	0
Verkligt resultat	23	4	21	10	-17
Budgetavvikelse	13	3	4	-1	-17
Prognostiserat resultat juli	4	2	4	-2	-21

Skillnaden mellan det prognostiserade resultatet i juli och det verkliga utfallet är 9 mkr. Vid tidpunkten för prognosen var nedskrivningarnas effekt på årets avskrivningar inte fullt ut känd. I prognosen lades därför avskrivningarna i nivå med budget. Avskrivningarna blev på helår 7 mkr lägre än budget.

Verksamheternas ekonomi

Jämfört med budget redovisar de skattefinansierade verksamheterna ett positivt resultat även om hänsyn tas till de ändrade redovisningsprinciperna avseende de periodiserade timlönerna.

Däremot är hela det utrymme som de lägre kapitaltjänstkostnaderna skapat under 2008 utnyttjat i den löpande verksamheten. Kapitaltjänstkostnaderna består av avskrivningar (externa kostnader) och internränta (intern kostnad som elimineras i resultaträkningen).

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott på 1,7 mkr. Om hänsyn tas till lägre kapitaltjänstkostnader och timlönerna i december samt en avsättning på 1,4 mkr avseende den tågleasing som Landstinget aviserat till 2014 redovisar kommunstyrelsen ett underskott på 1,5 mkr.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott på knappt 1 mkr. Med hänsyn tagen till de lägre kapitaltjänstkostnaderna samt timlönerna avseende december skulle nämnden redovisa ett resultat i nivå med budget.

Socialnämnden redovisar ett överskott på 1,9 mkr. Här får de ändrade reglerna för periodisering av timlöner extra stor effekt. Med hänsyn tagen till timlönerna för december och lägre kapitaltjänstkostnader redovisar nämnden ett överskott på 0,5 mkr.

Fastighetsförvaltningen redovisar ett överskott på 14,7 mkr. Av detta är 10 mkr kapitaltjänstkostnader och 4 mkr är reavinster från fastighetsförsäljningar.

Teknisk förvaltning redovisar ett mindre underskott på 0,4 mkr. De lägre kapitaltjänstkostnaderna motsvarar nästan 1 mkr vilket innebär att förvaltningen i princip redovisar ett underskott på 1,5 mkr.

Något om framtiden

Kommunen redovisar enligt resultaträkningen ett gott resultat för verksamhetsåret 2008. I analysen av resultatet har vi pekat på att mycket av resultatet beror på faktorer av engångskaraktär och inte på ett resultat i den löpande verksamheten.

En starkt bidragande orsak till det goda resultatet beror på att de redovisade kapitaltjänstkostnaderna 2008 är betydligt lägre än budgeterat. Eftersom nämnderna, undantaget effekter av engångskaraktär, i princip redovisar ett nollresultat jämfört med budget betyder det att det utrymme som de lägre kapitaltjänstkostnaderna skapat är ianspråktaget av andra kostnader.

Kapitaltjänstkostnaderna uppgick 2008 till 24,8 mkr jämfört med budgeterat 37,8 mkr. Budgeten för 2009 ligger på nivån 28,9 mkr. Med tanke på utfallet 2008 och beslutad investeringsnivå för 2009 kommer troligen det budgeterade utrymmet för kapitaltjänstkostnaden att behövas för att täcka dessa kostnader och alltså inte som under 2008 kunna finansiera andra kostnader.

Det skeende som nu pågår visar med stor tydlighet på kommunens omvärldsberoende i den meningen att utvecklingen i samhällsekonomin eller t o m i den globala ekonomin har allra största betydelse för vilka ekonomiska förutsättningar som kommer att gälla de närmsta åren. Samtidigt innebär det mycket stora svårigheter att bedöma utvecklingen.

Den som hänt i ekonomin under det senaste halvåret har historiskt sett få motsvarigheter om ens någon. Samtliga bedömningar som levererats har nått allt mer pessimistiska nivåer. Ord som recession, d v s en negativ ekonomisk utveckling för de industrialiserade länderna ingår numera i bedömningarna. Efterfrågan viker dramatiskt inom många områden, varslen och arbetslösheten ökar, banksystemet är i kris och de statliga och mellanstatliga undsättningsprogrammen har en svindlande omfattning. Allt för att häva den ekonomiska förlamning som råder.

I den kommunala ekonomin kan utvecklingen tydligt följas i de ständigt sämre skatteprognoser som Sveriges Kommuner och Landsting tagit fram sedan sommaren 2008. Detta betyder att en obalans numera för flerårsperioden råder mellan kostnaderna för befintliga kommunala verksamheter och den finansiering som speglas i aktuella bedömningar.

Självklart kommer den negativa utvecklingen även att få effekter för Söderköpings kommun avseende befolkning, sysselsättning, efterfrågan på boende, konsumtionsmönster förutom i den kommunala ekonomin.

Det budgeterade resultatet för 2009 är för de skattefinansierade verksamheterna 4,2 mkr. Med tanke på det ekonomiska läget med vikande skatteintäkter är detta inte ett resultat som skapar trygg finansiell bas för kommunens verksamheter.

I detaljbudgetarna för 2009 har verksamheterna fördelat 99% av tilldelat budgetutrymme. Detta motsvarar på kommunnivå cirka 6 mkr. Om hänsyn tas till den senaste skatteprognosen (februari 2009) förutsätter en ekonomi i balans 2009, att verksamheterna sammantaget inte förbrukar mer än 99% av ursprungsbudgeten.

Personalredovisning

Eftersom de kommunala verksamheterna i huvudsak omfattar omsorg och service åt kommuninvånarna är de också personalintensiva verksamheter.

I personalkostnadsredovisningen ingår även arvoden till förtroendevalda politiker samt ersättning till uppdragstagare.

I redovisningen av antal årsarbetare ingår inte förtroendevalda, uppdragstagare eller anställda som omfattas av arbetsmarknadspolitiska åtgärder.

Avseende åren 2004 – 2007 ingår inte de tekniska verksamheterna i personalredovisningen då de under åren haft sin organisatoriska hemvist delvis i kommunens förvaltningsorganisation och delvis i Ramunderstaden AB.

Från och med 2008 ingår personal inom de tekniska verksamheterna i redovisningen och vid uppdelning på förvaltning redovisas de inom kommunstyrelsen.

Från 1 september 2008 bedrivs delar av äldreomsorgen i entreprenadform. Ett 50-tal personer valde att följa med till den nya entreprenören.

Anställda och sysselsättningsgrad

Antal anställda är ett mått som mäts vid ett specifikt tillfälle och ger därmed en bild av situationen vid just det tillfället. Per den 31 december 2008 var antalet tillsvidareanställda i kommunal verksamhet 918 personer med sysselsättningsgrader som tillsammans motsvarade 818 heltidstjänster.

Tillsvidareanställda	2008-12-31
Antal personer	918
<i>Barn o utb.nämnden</i>	529
<i>Socialnämnden</i>	300
<i>Kommunstyrelsen</i>	89
Omräknat till heltider	818
<i>Barn o utb.nämnden</i>	491
<i>Socialnämnden</i>	243
<i>Kommunstyrelsen</i>	84

För kommunen totalt är andelen heltidsanställda 77 % men sysselsättningsgraderna varierar kraftigt mellan de olika nämnderna. Störst andel deltidsanställda finns inom socialförvaltningens verksamheter.

Sysselsättningsgrad	2008-12-31
Andel heltid (100 %)	
<i>Barn o utb.nämnden</i>	77 %
<i>Socialnämnden</i>	36 %
<i>Kommunstyrelsen</i>	85 %
Andel deltid (80-99 %)	
<i>Barn o utb.nämnden</i>	5 %
<i>Socialnämnden</i>	10 %
<i>Kommunstyrelsen</i>	1 %
Andel deltid (1-79 %)	
<i>Barn o utb.nämnden</i>	18 %
<i>Socialnämnden</i>	54 %
<i>Kommunstyrelsen</i>	14 %

Årsarbetare

Antal årsarbetare som presenteras i denna statistik är framräknat utifrån faktiskt antal arbetade timmar per år. Dessa timmar räknas sedan om till årsarbetare.

Borträknat de tekniska verksamheterna som ingår i statistiken från och med 2008 så har antalet årsarbetare minskat med 31 mellan åren 2007 och 2008. För barn- och utbildningsnämndens del handlar det om en anpassning till den demografiska utvecklingen med ett minskat antal barn i nämndens verksamheter. För socialnämndens del handlar det i huvudsak om delårseffekten av ett minskat antal anställda i samband med att äldreboendena inom Storängen drivs på entreprenad.

Totalt per förvaltning	2008	2007	2006	2005	2004
Barn- o utb. nämnden	388	399	410	422	436
Socialnämnden	303	318	297	289	294
Kommunstyrelsen	55	60	56	61	62
Teknisk förvaltning	35	-	-	-	-
Totalt	781	777	763	772	793

Nedan redovisas antalet årsarbetare är fördelat på månadsanställda och timanställda. För åren 2004 – 2007 är årsarbetartalet för de månadsanställda inklusive fylnadstid och vertid. Från och med 2008 redovisas de månadsanställdas fylnadstid och övertid separat.

Anställningsform	2008	2007	2006	2005	2004
Månadsanställda	677	705	697	704	727
Fyllnadstid/Övertid	19	-	-	-	-
Timanställda	85	72	66	69	66
Totalt	781	777	763	772	793

Lönekostnadsutveckling

Lönekostnadsökningen har sedan 2004 varit långsamt ökande med en liten nedgång under 2005. Ökningen med 19 mkr mellan åren 2005 och 2006 förklaras delvis av att kommunen under 2006 återtagit ansvaret för de tekniska verksamheterna (4,5 mkr).

I redovisningen är den totala kostnaden för 2008 endast 2 mkr högre än 2007, vilket skulle motsvara en ökning på 0,2 %. Den totala lönekostnaden 2008 påverkas, som tidigare nämnts av det faktum att kostnaderna på grund av ändrade redovisningsprinciper bara innehåller 11 månaders timlöner (motsvarande 4 mkr) samt att kommunen i samband med entreprenaden inom äldreomsorgen fått lägre lönekostnader, motsvarande ca 6 mkr för sista kvartalet 2008.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Löner/ersättningar	278	276	265	251	255
Po-pålägg	112	112	108	102	103
Totalt	390	388	372	353	358

I nedanstående tabell presenteras lönekostnadernas fördelning per verksamhetsblock (inkl po-pålägg).

Kostnadsökningen inom Fritidsgårdar har sin förklaring i att verksamheten samlats inom barn- och utbildningsnämnden som sedan säljer tjänster internt till socialnämnden när det gäller fritidsverksamhet inom LSS och särskola.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Politisk vht	5,2	4,7	3,8	4,4	3,5
Ks administration	13,3	12,6	11,4	11,5	11,5
Näringsliv/turism	1,6	2,3	2,0	1,8	2,1
Infrastruktur/skydd ¹⁾	12,2	14,6	13,0	9,5	10,1
Info/kultur/bibl.	4,9	4,6	3,3	3,3	3,0
Musikskola	2,7	2,7	2,4	2,5	2,4
Fritidsgårdar	3,9	2,1	1,9	1,7	1,5
Idrott & Fritid ²⁾	1,7	1,7	0,9		
Bun övergripande + adm ped vht	21,5	20,1	20,4	17,8	16,8
Förskola/omsorg, 1-5 år	41,0	37,7	35,7	35,3	34,5
Skolbarnomsorg, 6-12 år	11,4	12,1	13,1	14,6	15,9
Måltidsverksamhet	11,6	11,2	10,7	10,2	10,1
Barn-/ungdomsutb	79,5	79,4	79,2	81,5	83,8
Gymnasieutbildning	20,3	20,2	19,5	18,5	19,4
Vuxenutbildning	6,9	5,8	6,7	7,0	7,3
Sn förvaltn övergripande	3,2	4,0	3,4	3,4	3,7
Vård och boende, äldre/handikappade ³⁾	121,3	122,2	116,8	107,7	107,0
Social service, individ/familjeoms	16,1	15,5	13,6	12,8	13,6
Riktade insatser ⁴⁾ (inkl arb.markn.åtg.)	10,8	14,3	13,7	9,2	20,8

¹⁾ och ²⁾ De tekniska verksamheterna övertogs från Ramunderstaden AB per halvårsskiftet 2006. Det som tidigare varit kostnader för köp av verksamhet blev vid övergången egna personalkostnader för kommunen.

³⁾ Delårseffekten av entreprenaden inom äldreomsorgen får genomslag i lönekostnadsstatistiken.

⁴⁾ De stora variationerna mellan åren avseende riktade insatser rör framför allt de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna. Kostnaderna finansieras helt eller delvis med externa bidrag.

Sjukfrånvaro

Det finns olika sätt att mäta och redovisa sjukfrånvaron. Här redovisas sjukfrånvaron omräknad till heltidsdagar. Man tar på detta sätt hänsyn till de anställdas sysselsättningsgrad och får ett mått som går att omsätta till antal årsarbetare

Som framgår av tabellen har totalt antal sjukdagar minskat under hela perioden 2004-2008. När det gäller sjukfrånvaro överstigande 90 dagar har den halverats sedan 2006. Bedömningen är att det beror på en kombination av flera faktorer:

- Ändrade regler för sjukskrivning och rehabilitering har lett till kortare rehabiliteringsplaner.
- De FMS-profiler som genomförts har gett en ökat medvetenhet om möjligheterna att påverka sin egen hälsa.
- En ökad medvetenhet hos cheferna att fånga upp signaler om ohälsa på ett tidigt stadium samt att använda företagshälsovården till mer förebyggande åtgärder.

Uppgifterna avser tillsvidareanställd personal.

Sjukdagar	2008	2007	2006	2005	2004
Dag 1	411	394	293	281	239
Dag 2-14	3 716	3 423	2 965	3 327	2 846
Dag 15-28	1 049	571	903	1 047	1 054
Dag 29-90	1 502	1 575	2 192	3 081	3 538
Dag 91-w	9 642	14 088	20 311	20 364	23 882
Totalt	16 319	20 051	26 664	28 101	31 559
Sjukdgr i %	3,4 %	6,1 %	7,7 %	8,3 %	9,4 %
Sjukdgr/anst	17	21	28	30	34
Ks-förvaltn.					
Sjukdgr i %	2,9 %	2,8 %	1,8 %	3,3 %	5,2 %
Sjukdgr/anst	17	10	7	12	19
Bun-förvaltn.					
Sjukdgr i %	2,6 %	5,3 %	6,9 %	7,4 %	8,6 %
Sjukdgr/anst	14	19	25	27	31
Sn-förvaltn					
Sjukdgr i %	5,2 %	8,0 %	10,1 %	10,8 %	11,5 %
Sjukdgr/anst	24	28	37	39	42

Bytet av personalsystem per den 1/11 2007 medför att vissa av uppgifterna inte kan presenteras avseende verksamhetsåret 2007.

Sjukfrånvaro i %	2008	2007	2006	2005	2004
Kvinnor	3,8 %		9,4 %	10,3 %	10,8 %
Män	2,0 %		4,1 %	3,4 %	5,0 %
Totalt	3,4 %	6,1 %	7,7 %	8,3 %	9,4 %
Varav sjukdagar 60 dagar eller mer	2008	2007	2006	2005	2004
Kvinnor	64,3 %		75,6 %	75,7 %	78,5 %
Män	49,1 %		63,4 %	53,2 %	64,8 %
Totalt	63,0 %		74,3 %	73,9 %	77,2 %

Per förvaltning:

Sjukfrånvaro i %	2008	2007	2006	2005	2004
Kommunstyrelsen	2,9 %	2,8 %	1,8 %	3,3 %	5,2 %
Barn- o utb nämnden	2,6 %	5,3 %	6,9 %	7,4 %	8,6 %
Socialnämnden	5,2 %	8,0 %	10,1 %	10,8 %	11,5 %
Varav sjukdagar 60 dagar eller mer	2008	2007	2006	2005	2004*
Kommunstyrelsen	62,0 %		47,8 %	43,5 %	
Barn- o utb nämnden	62,0 %		72,0 %	74,4 %	
Socialnämnden	64,2 %		78,8 %	75,3 %	

Frisktal

Frisktalet står för andelen anställda som inte har någon sjukdag under året. Frisktalet som mått på personalens hälsa kan diskuteras då utsattheten för smitta för varierar kraftigt mellan kommunens verksamheter. Omsorgsverksamheter med ständig och nära kontakt mellan anställda och brukare medför större risker för smittspridning än andra verksamheter.

Frisktal %	2008	2007	2006	2005	2004
Kommunstyrelsen	44 %	53 %	55 %	46%	
Barn- o utbildningsnämnden	35 %	34 %	37 %	40 %	
Socialnämnden	34 %	36 %	36 %	42 %	
Totalt	35 %	37 %	38 %	41 %	

jämförande siffror för 2004 saknas

Företagshälsovård och förebyggande hälsoarbete

Under 2004 genomfördes en upphandling av företags-hälsovårdstjänster, nytt avtal tecknades med giltighet från 1 januari 2005. Samtidigt infördes nya rutiner avseende beställning av tjänster från företagshälsovården. De tjänster som köps av företagshälsovården är till 75 % inriktade på förebyggande arbete medan resterande 25 % avser rehabilitering.

Antal timmar	2008	2007	2006	2005	2004
Kommunstyrelsen	138	202	203	193	293
Barn-/utb.nämnden	423	470	358	401	703
Socialnämnden	349	516	472	339	628
Övriga	73				
Totalt	983	1 188	1 033	933	1 624
Kostnad totalt, kkr	1 049	1 180	1 015	900	1 164

Pensionskostnader

Kommunens kostnader för pensioner består i huvudsak av tre poster. Utbetalade pensioner till tidigare anställda, intjänade pensioner avseende de nu anställda och löneskatt som beräknas på både utbetalad och intjänad pension.

Den stora förändringen mellan 2005 och 2006 avseende de intjänade pensionerna beror bland annat på att pensionsavtalen har förändrats avseende både intjänandetid och inkomstgränser för kompletterande ålderspension. Under 2006 har kommunen därför fått tillbaka 3 mkr, delar av det belopp som betalades in 2005 i samband med att kommunen löste skulden i balansräkningen och ersatte den med en premiebaserad pensionslösning avseende förmånspensionerna.

Pensioner, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Utbetalade	9 605	7 532	7 995	5 945	5 995
Intjänade	13 297	14 862	8 697	17 553	11 948
Löneskatt	4 923	4 545	4 049	5 701	4 353

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Ansvarsförbindelse (inkl löneskatt)	301	294	250	228	223

Åldersfördelning

Åldersfördelning och medelålder har inte förändrats inte mycket mellan åren. Sedan 2002 har en förskjutning uppåt i åldrarna skett och andelen anställda som är 50 år eller äldre har ökat från 43 % till 50 %. Det faktum att ungefär hälften av de anställda kommer att avgå med pension inom de närmaste femton åren kommer naturligtvis att påverka både åldersfördelningen i framtiden och de framtida pensionsutbetalningarna.

%	2008	2007	2006	2005	2004
20-29 år	3 %	3 %	5 %	5 %	5 %
30-39 år	16 %	17 %	19 %	19 %	21 %
40-49 år	26 %	29 %	29 %	29 %	28 %
50-59 år	32 %	32 %	34 %	34 %	32 %
60 år och äldre	16 %	18 %	13 %	13 %	14 %

Framtida pensionskostnader

Den långtidsprognos som kommunen beställt avseende framtida pensionsutbetalningar visar på kraftigt ökande kostnader under de närmaste tio åren. Från att under 2007 ha varit totalt 27 mkr (utbetalat och intjänat) kommer pensionskostnaderna i fast penningvärde att öka till ca 35 mkr år 2020. En nivå som sedan ser stabil ut under relativt lång tid.

Den kraftigaste kostnadsökningen kommer redan under åren 2008-2012. Eftersom pensionskostnaderna är en del av verksamhetens kostnader ingår de i det utrymme som finansieras via skatteintäkter och statsbidrag och ska därmed hanteras inom ramen för kommunens finansiella målsättning och kommunallagens krav på god ekonomisk hushållning.

Personalförsörjning

Kommunens aktiviteter för att i framtiden kunna rekrytera medarbetare består i att vara aktiva i kontakterna med universitet, högskolor och gymnasieutbildningar. Det visar sig genom att kommunen deltar på så kallade arbetsmarknadsdagar som högskolor och universitet genomför, positiv inställning till att ta emot och vara handledare för studenter och praktikanter.

Den vikarieförmedling som finns inom barn- och utbildningsförvaltningen effektiviserar arbetet med att bemanna organisationen i samband med korttidsfrånvaro men fungerar också som en rekryteringsbas. Arbetet pågår med att undersöka förutsättningarna för en liknande vikarieförmedling inom socialförvaltningens verksamheter, framför allt inom äldreomsorgen.

Pensionsavgångar

Under den närmaste 10 åren kommer enligt gällande prognos 278 personer inom de skattefinansierade verksamheterna att avgå med ålderspension. Åldersstrukturen ser olika ut inom olika yrkesgrupper vilket innebär att det framtida rekryteringsbehovet varierar mellan verksamheterna.

Pensionsavgångar per förvaltning:

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Kommunstyrelsen									
3	1	8	5	6	5	3	3	2	2
Barn- o utb.nämnden									
14	8	14	16	25	14	18	11	17	22
Socialnämnden									
8	5	3	11	3	4	11	12	12	12
TOTALT, skattefin vht									
25	14	25	32	34	23	32	26	31	36

Omvärldsanalys

Bakgrund

Omvärldsanalysen är en beskrivning av faktorer i omvärlden som har betydelse för kommunens utveckling. Det kan vara förhållanden i angränsande kommuner inklusive jämförelser med situationen i den egna kommunen, hur samverkan sker med intressenter i omvärlden, politiska beslut med hemvist utanför den egna kommunpolitiska organisationen, trender i samhället, faktorer som kan kopplas till den samhällsekonomiska utvecklingen mm.

Omvärlden i detta sammanhang är alltså inte i första hand ett geografiskt begrepp utan avser i kommunens perspektiv yttre faktorer som är betydelsefulla för kommunens utveckling och ofta är av karaktären att de ej fullt ut är påverkbara genom ett ensidigt eget agerande från kommunens sida. En omvärldsanalys kan till en del också ses som en beskrivning av möjligheter och hot som finns i kommunens omvärld.

Nedan följer en beskrivning av några omvärldsfaktorer. Beskrivningen gör inte anspråk på att vara heltäckande.

Samhällssekomin

Det skeende som nu pågår visar med stor tydlighet kommunens omvärldsberoende i den meningen att utvecklingen i samhällssekomin eller t o m i den globala ekonomin har allra största betydelse för vilka ekonomiska förutsättningar som kommer att gälla de närmsta åren. Samtidigt innebär det mycket stora svårigheter att bedöma utvecklingen.

Den som hänt i ekonomin under det senaste halvåret har historiskt sett få motsvarigheter om ens någon. Samtliga bedömningar som levererats har nått allt mer pessimistiska nivåer. Ord som recession, d v s en negativ ekonomisk utveckling för de industrialiserade länderna ingår numera i bedömningarna. Efterfrågan viker dramatiskt inom många områden, varslen och arbetslösheten ökar, banksystemet är i kris och de statliga och mellanstatliga undsättningsprogrammen har en svindlande omfattning. Allt för att häva den ekonomiska förlamning som råder.

I den kommunala ekonomin kan utvecklingen tydligt följas i de ständigt sämre skatteprognoser som Sveriges Kommuner och Landsting tagit fram sedan sommaren 2008. Den senaste prognosen (februari 2009) visar på en fortsatt försämring av finansieringen. Detta betyder att en obalans numera råder för åren 2009-2011 mellan kostnaderna för befintliga kommunala verksamheter och den finansiering som nu speglas i aktuella bedömningar.

Självklart kommer den negativa utvecklingen i samhällssekomin att få effekter för Söderköpings kommun avseende befolkning, sysselsättning, efterfrågan på boende, konsumtionsmönster förutom i den kommunala ekonomin.

I det följande sker kommentarer kring framförallt nuläget avseende befolkning, boende, näringsliv, arbetsmarknad och kommunal samverkan.

Kommentarerna gör inte på något sätt anspråk på att ha kunnat föra in hur de långsiktiga effekterna av pågående skeende i den globala ekonomin kommer att påverka kommunens utveckling och förändra det mönster som varit välkänt så här långt.

Befolkning

Befolkningsutvecklingen har inte varit särskilt dramatisk under senare år. Den senaste 10 årsperioden har för enskilda år inneburit såväl ökning som minskningar. Befolkningen var som högst 2004 med 14 095 invånare och som lägst 2008 då 13 959 bodde i kommunen. De senaste två åren har inneburit minskningar med 31 respektive 61 personer.

Befolkningsförändringar, antal invånare						
År	Flytt-netto	Födda	Avlidna	Föedelse-netto	Befolkning 31 dec	Befolkningsförändring
2008	-31	110	141	-31	13 959	-61
2007	-45	148	129	19	14 020	-31
2006	26	114	117	-3	14 051	26
2005	-51	124	159	-25	14 025	-70
2004	20	120	129	-9	14 095	13
2003	52	126	106	20	14 082	73
2002	83	133	143	-10	14 009	77
2001	17	114	135	-21	13 932	-4
2000	-11	117	133	-16	13 936	-32
1999	102	134	144	-10	13 968	89
1998	14	129	94	35	13 879	59
1997	-116	118	122	-4	13 820	-120

Åldersstrukturen tillsammans med nuvarande flyttmönster innebär att befolkningen är åldrande. Fortfarande har dock kommunen jämfört med omvärlden en ung befolkning i åldersgruppen 17 år och yngre. Andelen var där 22,0 (24,9%) av befolkningen. Motsvarande siffra för länet var 20,6% (20,9%).

De demografiska förändringar som leder till en åldrande befolkning innebär ett växande behov att omfördela resurser mellan olika verksamheter – från yngre till äldre - och till brukare med särskilt stora resursbehov. Dessa demografiska förändringar som kommer innebär också att kraven på det framtida tjänsteutbudet kommer att vara annorlunda. Morgondagens äldre kommer med största sannolikhet att ha helt andra krav på den framtida äldreomsorgen än dagens äldre. De är dessutom avsevärt fler.

Den senaste befolkningsprognosen visar, att med den befolkningsstruktur som kommunen har och med de födelsetal och de flyttningsrörelser som varit de senaste

åren, så kommer kommunens folkmängd att minska. Hänsyn har då inte tagits till effekterna av nybyggnation, som kan förändra bilden. Kommunens övergripande målsättning i flerårsbudgeten för 2009-2011 är att kommunen skall uppfattas som så attraktiv, att befolkningen ökar varje år. Hittills har det varit bostadsbrist i kommunen och kommunens planering innebär att fler bostäder skall produceras.

Befolkningsstrukturen är sådan att en förskjutning successivt kommer att ske mot äldre åldrar. Det kommunala tjänsteutbudet måste anpassas till detta.

Söderköping ligger i en region där Norrköping och Linköping dominerar utvecklingen. Framförallt har närheten till Norrköping betydelse för Söderköping. Många söderköpingsbor arbetar i Norrköping. Söderköping hade en utpendling inom länet på cirka 3 500 personer 2007. De allra flesta pendlade till Norrköping. Inpendlingen var samma år drygt 1 300 personer. Detta betyder att Söderköping är väldigt beroende av vad som händer i regionen. Går det bra för regionens stora städer är förutsättningarna för en positiv utveckling även i Söderköping goda.

Bostadsmarknad

Kommunens bostadsbolag Ramunderstaden AB har sedan några år tillbaka i stort sett samtliga lägenheter uthyrda. De vakanser som finns är av karaktären omflyttningsvakanser. Situationen för de privata fastighetsägarna är likartad. Efterfrågan på småhus är större än efterfrågan. Detta betyder att bostadsbrist har rått under några år. Tillförseln av nya lägenheter har varit liten under senare år.

Tabell: Färdigställda lägenheter i nybyggda hus i Söderköpings kommun

2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
29	18	23	39	44	14	26	11	15	35
1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988
33	26	12	5	50	15	135	171	120	87

Mot bakgrund av utfallet av den beskrivna befolkningsprognosen är det angeläget att nybyggnation av bostäder med olika upplåtelseformer sker. Inte minst viktigt är det att skapa alternativ till villaboende för att ge förutsättningar för generationsväxlingar i villabeståndet. Närheten till Norrköping är såväl en möjlighet som en risk även om det förstnämnda överväger. Risken ligger bland annat i att man vid generationsväxlingar i villabeståndet kan välja att bosätta sig i Norrköping om inga bra alternativ finns i Söderköping. Den stora utpendlingen till Norrköping innebär dessutom att många redan arbetar i Norrköping, vilket kan underlätta valet. Generationsväxlingar i villabeståndet innebär dessutom ökade förutsättningar för inflyttning av barnfamiljer, som då förbättrar underlaget för kommunens skolor, som genom befolkningens ålderssammansättning kommer att få ett vikande elevunderlag.

Den samhällsekonomiska utvecklingen innebär större svårigheter än tidigare att bedöma framtiden. Detta omfattar inte minst den framtida bostadsproduktionen. Utvecklingen hittills har visat på behov av fler bostäder. De hinder som funnits har bland annat varit kopplad till höga produktionskostnader som ger höga boendekostnader i nyproduktion. Det som nu tillkommit i den kraftigt försämrade konjunkturbilden är att finansieringssystemet gått i baklås, ökande arbetslöshet och en påtagligt allmän oro för framtiden.

Som ett försök att snabbt komma igång med ett ökat bostadsbyggande undersöker f n kommunens helägda bolag Ramunderstaden AB möjligheten att i kvarteret Stationsmästaren producera ett 50-tal hyreslägenheter/bostadsrätter med rimliga boendekostnader. I bästa fall kan produktionen komma igång under 2009.

Näringsliv och arbetsmarknad

Sysselsättningsutvecklingen har varit gynnsam för kommunen och ökat med 15,3% mellan 1995-2007 att jämföra med 5,7% i Norrköping och 15,1% i Linköping.

Arbetsmarknaden för söderköpingsborna är regionen. Pendlingsrörelserna beskriver detta tydligt. De dominerande näringsgrenarna i kommunen är tjänstesektorn med drygt 50% av antalet arbetsställen. Kommunen är den största arbetsgivaren. Något riktigt stort företag finns inte. Det största privatägda företaget har cirka 200 anställda.

Denna öppna arbetslösheten var vid årets slut x1% (2,1%).

En fortsatt försämrad konjunktur kommer naturligtvis att påverka sysselsättningen i kommunen och den arbetsmarknad kommunen tillhör. Den omfattande arbetspendlingen till framförallt Norrköping bekräftar omvärldsberoendet.

Erfarenhetsmässigt har de nedläggningar som genom åren skett i framförallt Norrköping haft betydelse för söderköpingsborna. En gammal tumregel som finns är, att en företagsnedläggning i Norrköping spiller över med 10% till Söderköping. Exempel från senare år på nedläggningar och omstruktureringar av betydelse är Ericsson och Whirlpool. Samtidigt har det funnits motkrafter som haft och har betydelse för regionen. Ett sådant exempel är universitetets utbyggnad i Norrköping.

Samhällsekonomi, riksdagen, regeringen, landstinget och kommunen

Kommunens ekonomiska förutsättningar beror även på de åtgärder som riksdag, regering och landstinget företar.

Den statliga effekten på kommunens ekonomi är i många sammanhang mycket stor. Ett område som har

mycket stor betydelse är statsbidragens storlek. 2008 var de generella statsbidragen och utjämningarna drygt 125 mkr. Nivån på dessa har historiskt bland annat berott på i vilket skick statens finanser är och kan förändras såväl uppåt som nedåt.

Även förändringar inom de statligt finansierade välfärdssystemen har betydelse för kommunens ekonomi. Exempel på detta är nivån på sjukpenningen och reglerna för arbetsgivarinträdet. Till detta område hör även hur den sektoriella samordningen är organiserad mellan statliga ansvarsområden, landsting och kommun.

Statliga reformer och lagstiftning inom olika områden är betydelsefulla för kommunen. Den s k finansieringsprincipens efterlevnad är omtvistad. Den innebär i korthet att staten skall ta ett finansieringsansvar för de uppdrag som tilldelas kommunerna. Det finns många exempel på bristande följsamhet mellan uppdrag och finansiering.

Landstingets beslut i olika frågor har också betydelse för kommunen.

Samverkan med andra kommuner

I gemenskapen kommuner emellan finns såväl inslag av samverkan och konkurrens. Även om samverkan dominerar finns det områden där konkurrens råder.

Den övergripande arena som finns för samverkan mellan länets kommuner och landstinget är Östsam. Denna samverkan får en allt fastare form. De fyra tunga verksamhetsområden som finns inom Östsam är kommunikation och IT - livslångt lärande - kultur, fortbildning, natur och fritid - samt näringslivsutveckling och turism.

Stor betydelse för regionens utveckling är att Linköping och Norrköping drar åt samma håll. Samverkan mellan dessa båda kommuner har blivit allt tydligare och gemensamma samverkansformer har etablerats inom många områden. Även andra kommuner kan komma att beredas möjlighet att delta i denna samverkan.

Söderköpings och Norrköpings kommuner har sinsemellan under 2008 ingått en avsiktsförklaring. Denna pekar ut ett antal områden inom vilka en utökad samverkan bör undersökas.

Kommunikationer och infrastruktur

Ett område inom vilket omvärldsbevakningen är särskilt intensiv är den del av infrastrukturområdet som avser den framtida förbifarten kring Söderköpings stad. Här sker en intensiv dialog med de aktörer, departement, riksdag, vägverk mfl som kan påverka utvecklingen. Exempel på viljan från kommunens sida att lösa förbifartsproblematiken är de avsiktsförklaringar som slutits med Vägverket och dess generaldirektör.

Samverkan avseende satsningar inom kommunikation och infrastruktur är av största strategiska betydelse för Söderköpings kommun med tanke på bland annat pendlingsmönstret. Goda kommunikationer till Norrköping och Linköping har stor betydelse för kommunens framtida utveckling. Hit hör även kommunikationerna till skärgårdsområdet och förbifarten runt Söderköping stad.

Välfärdsbokslut

Varför upprättar man ett välfärdsbokslut?

I den litteratur som finns avseende välfärdsbokslut kan bland annat följande hämtas;

- Ett välfärdsbokslut skall vara en bred beskrivning av hur olika verksamheter och levnadsvillkoren i kommunen som geografiskt begrepp utvecklas ur ett välfärdsperspektiv.
- I ett välfärdsbokslut görs jämförelser geografiskt, åldersmässigt och även i ett genusperspektiv.
- Ett välfärdsbokslut skall vara underlag för politiska beslut om val av åtgärder och stimulera till en diskussion om vilken utveckling som är önskvärd.
- I ett välfärdsbokslut skall man kunna mäta hur uppställda välfärds mål är uppfyllda.

Utvecklingsstadier

I en rapport från Svenska Kommunförbundet m f l *Lokala välfärdsbokslut* ..... från 2003 redovisas bland annat en utvecklingstrappa som innehåller fem steg eller olika ambitionsnivåer.

- Steg 1 Välfärdsnyckeltal
- Steg 2 Beskrivande välfärdsbokslut
- Steg 3 Välfärdsbokslut med analys
- Steg 4 Välfärdsanalys i årsredovisning
- Steg 5 Välfärdsbokslut

Innehållet i ett välfärdsbokslut måste utvecklas över tiden och ses långsiktigt. Välfärdsfaktorernas förändring måste i många fall följas över ett långt tidsperspektiv. Förändringen mellan enskilda år kanske inte är särskilt påtaglig, men är i ett längre perspektiv desto mer märkbar. Vissa faktorer som baseras på redan befintlig statistik kan följas bakåt i tiden. Andra faktorer som fångas upp i särskilda undersökningar eller enkäter kanske inte kan ges ett tillbakablickande perspektiv utan måste följas upp framåt i tiden på ett speciellt sätt. Viss bakgrundsinformation kan vara flera år gammal p g a att mätningar görs med några års mellanrum. Då det gäller jämförelser med andra kommuner blir jämförelserna inte heller alltid helt aktuella eftersom arbetet med bokslutena i kommunerna sker mer eller mindre samtidigt, d v s informationen för bokslutsåret saknas från jämförelsekommunen. Kommunernas storlek har också betydelse för hur man kan spegla välfärden. I större kommuner kan intressanta jämförelser göras mellan kommundelar som kan vara större än exempelvis hela Söderköpings kommun.

Ett välfärdsbokslut har till skillnad från ett ekonomiskt bokslut inte heller en i huvudsak given yttre form som bland annat regleras av lagstiftning.

Söderköpings kommun

Kommunens välfärdsbokslut bygger på en redovisning av några nyckeltal från olika områden. Vissa nyckeltal kommenteras mer eller mindre utförligt andra inte alls. Detta betyder att analysdelen kan utvecklas.

Avsikten är att knyta arbetet med välfärdsbokslut till *Hälso- och trygghetsrådet* med vars hjälp nyckeltalen också valts. Nyckeltalen är kopplade till rådets arbetsområden. Den indelning som valts är *barn och ungdomar, arbetsliv och vuxenliv, äldre och trygghet*. Vid val av nyckeltal och i övrigt förda resonemang har det varit angeläget att försöka spegla välfärden i såväl frisk- som riskfaktorer. De nyckeltal som redovisas är nyckeltal som förekommer i andra kommuners välfärdsbokslut.

Uppgifterna är hämtade från officiell statistik och från nämndernas årsredovisningar men har sammanställts i ett välfärdsperspektiv. Dessutom har kommunuppdelad statistik publicerade på Östsams hemsida använts. Utredningar och statistik som har refererats till i tidigare välfärdsbokslut har lyfts bort om kopplingar inte har kunnat göras till situationen 2008. Aktuella utredningar som är av intresse i ett välfärds perspektiv har istället lyfts in.

Befolkning

I ett välfärds perspektiv har den demografiska strukturen betydelse.

Befolkningsutvecklingen i Söderköping har inte varit särskilt dramatisk under senare år. Den senaste 10 årsperioden har för enskilda år inneburit såväl ökning som minskningar. Befolkningen var som högst 2004 då kommunen hade 14 095 invånare och som lägst 2008 då 13 959 personer bodde i kommunen. De senaste två åren, 2007 och 2008, har inneburit minskningar med 31 respektive 61 personer.

Den demografiska utvecklingen innebär för Söderköpings kommun en åldrande befolkning. En viktig faktor är födelsetalens utveckling. Nedanstående tabell visar antalet födda barn 1979-2008 och antal invånare den 31 december per födelseår. Tabellen visar att genom in- och utflyttning tillförs barn. Antalet födda är den främsta rekryteringsbasen till barnomsorg och skola. Tabellen visar att 1991-1993 låg födelsetalen på en mycket hög nivå och födelsetalen samtliga övriga år legat långt från denna nivå. De extremvärden som finns är 210 födda barn 1993 och 110 födda barn 2008. Den demografiska förändringen kommer att ha betydelse för dimensioneringen av den kommunala verksamheten inom många områden.

Tabell: Antal födda per år och antal invånare den 31 december 2008 per födelseår

Födelseår	2008	2007	2006	2005	2004
Antal födda	110	148	114	124	120
Antal inv 31 dec	113	159	140	152	150

Födelseår	2003	2002	2001	2000	1999
Antal födda	126	133	114	117	134
Antal inv 31 dec	152	176	149	154	158

Födelseår	1998	1997	1996	1995	1994
Antal födda	129	118	148	162	160
Antal inv 31 dec	160	136	172	205	209

Födelseår	1993	1992	1991	1990	1989
Antal födda	210	209	194	173	179
Antal inv 31 dec	206	259	223	216	196

Födelseår	1988	1987	1986	1985	1984
Antal födda	175	159	147	149	153
Antal inv 31 dec	163	123	95	94	87

Födelseår	1983	1982	1981	1980	1979
Antal födda	141	136	164	145	150
Antal inv 31 dec	78	98	113	103	110

Medellivslängden i Söderköping överstiger rikets och länets nivå för män och kvinnor och har varit stigande.

	2006	2001-2005	1996-2000	1992-1996
<i>Män</i>				
Söderköping	78,8	78,5	78,8	77,7
Länet	78,6	78,1	77,2	76,1
Riket	78,2	77,8	76,9	75,9
<i>Kvinnor</i>				
Söderköping	83,1	83,6	81,6	80,6
Länet	82,4	82,4	81,8	81,2
Riket	82,6	82,4	81,8	81,2

Medelåldern var 2007 för Söderköpings kommun 42,3 år, för länet 41,1 år och för riket 41,0 år. Medelåldern är stigande, år 2000 var den 39,9 år i Söderköpings kommun.

I det följande redovisas relativa förändringar 2004-2008 mellan olika åldersgrupper. Det kan konstateras att en förskjutning från yngre till äldre pågår. Kommunen har alltså en åldrande befolkning. Över tiden kommer kommunen dessutom att få en befolkningsminskning om nuvarande nivåer på födelsetal, dödstal och in- och utflyttningar håller i sig. Den motkraft till detta som kan skapas är produktion av nya lägenheter. Detta ger möjligheter till ökad inflyttning och omflyttningar inom befintligt bestånd.

Under flera år har bostadsbrist rått i kommunen och framförallt i Söderköpings stad.

Nedanstående tabell visar att under perioden 1988-2007 har kommunen enligt SCB tillförts 908 lägenheter i nybyggda hus, varav 426 tillkom 1989-1991. Under denna 20 års period har befolkningen förändrats från 12 838 invånare år 1988 till 14 020 invånare år 2007. Som referenser kan även användas att år 1987 hade kommunen 12 638 invånare och år 1992, d v s året efter att den stora bostadsproduktionen var genomförd så hade kommunen 13 646 invånare.

2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
29	18	23	39	44	14	26	11	15	35
1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988
33	26	12	5	50	15	135	171	120	87

Den övervägande andelen av söderköpingsborna är födda i Sverige och andelen är klart över den för riket.

Andelen förtidspensionärer i Söderköping överstiger riksnivån. Särskilt märkbart är det för kvinnor.

Boende

Ungefär hälften av befolkningen bor i Söderköpings stad. Enligt statistik från 1997 bor ungefär hälften i egna villor och knappt hälften i hyreslägenheter. Andelen bostadsrätter är låg. Hyreslägenheterna finns framförallt i Söderköpings stad. Ungefär hälften av bostäderna är på fyra rum eller mer.

Jämfört med riket har kommunen en relativt gammal bebyggelse.

I kommunens skärgård finns ett omfattande fritidsboende. Andelen fritidshus av småhusbeståndet var 2008 38,1%. Länsgenomsnittet var 19,2% och riksgenomsnittet 19,8%. Det är inte ovanligt att fritidsboende omvandlas till permanentboende samt dessutom bidrar till ökad inflyttning till kommunen. År 2000 fanns i kommunen 4 933 taxerade småhusenheter fördelade på helårsbostäder 3 089 och fritidshus 1 904. År 2003 var antalet fritidshus 1 766 och utgjorde då 37,4% av småhusbeståndet.

Barn och ungdomar

Kännetecknande för Söderköping har varit och är till en del fortfarande att det finns många barn och ungdomar. Tabellen (procentuell andel 0-6 år och 7-17 år) nedan visar att senare års lägre födelsetal inneburit att i åldern 0-6 år är Söderköping under länet och riket. I åldersgruppen 7-17 år har Söderköping fortfarande en relativt stor andel även om den är påtagligt sjunkande, vilket även gäller för länet och riket.

Ålder	2008	2007	2006	2005	2004
0-6 år					
Söderköping	7,5	7,4	7,2	7,2	7,1
Länet	7,6	7,5	7,4	7,2	7,1
Riket	8,0	7,8	7,7	7,5	7,4
7-17 år					
Söderköping	14,5	15,0	15,7	16,0	16,3
Länet	13,0	13,4	13,7	14,1	14,3
Riket	12,8	13,1	13,5	13,8	14,1

Under den senaste femårsperioden har antalet elever i grundskolan legat mellan cirka 1760 upp till drygt 1850. Befolkningsstrukturen innebär att antalet kommer att minska framöver. Eftersom antalet födda numera ligger på en lägre nivå än tidigare blir påfyllningen underifrån mindre och under några år sker därför en förskjutning i åldrarna som successivt påverkar barnomsorg, grundskola och gymnasieskola. Det kan noteras att antalet födda 2008 var det lägsta den senaste 10-årsperioden.

Rädda Barnen har speglat fattigdomen bland barn i en rapport. I rapporten rankas kommunerna inbördes och det finns uppgifter för 2005 och 2006. Det är åldersgruppen 0-17 år som är studerad och kommunerna är rankade efter hur pass stor andel av gruppen som är att betraktas som fattig. Vad som menas med fattig bygger på en samlad disponibel familjeinkomst efter skatt inklusive bidrag av olika slag samt på kostnadssidan en norm för baskonsumtion samt en boende. Den senare är en miniminivå för boende som ligger på gränsen för trångboddhet. I denna ranking hamnar Söderköpings kommun bäst bland östgötakommunerna 2006 och avsevärt bättre än riksgenomsnittet.

Kommun	Ranking 2005	Andel fattiga barn	Ranking 2006	Andel fattiga barn
Söderköping	29	7,1	35	6,7
Norrköping	261	14,8	262	14,3
Linköping	168	11,3	187	11,2
Valdemarsvik	188	11,8	117	9,3
Finspång	112	9,7	78	8,3
Boxholm	165	11,2	177	10,8
Kinda	114	9,7	116	9,3
Mjölby	120	9,9	75	8,2
Motala	134	10,3	147	10,3
Vadstena	24	6,9	114	9,3
Ydre	76	8,9	87	8,5
Åtvidaberg	75	8,8	87	8,5
Ödeshög	249	14,1	228	12,5
Riket		12,6		11,9

En uppdelning mellan barn med svensk bakgrund och barn med utländsk bakgrund visar att andelen fattiga barn med utländsk bakgrund högre.

Kommun	Total andel barn med utländsk bakgrund	Andel fattiga barn med svensk bakgrund	Andel fattiga barn med utländsk bakgrund	Skillnad utländsk/svensk procentenh.
Söderköping	9,2	5,8	15,3	-9,5
Norrköping	26,3	7,7	33,0	-25,3
Linköping	21,4	4,6	35,3	-30,7
Valdemarsvik	8,6	7,0	33,3	-26,3
Finspång	17,7	5,2	22,3	-17,0
Boxholm	7,4	8,9	34,6	-25,6
Kinda	8,0	7,7	28,0	-20,3
Mjölby	10,9	5,1	33,4	-28,3
Motala	16,9	6,2	30,4	-24,2
Vadstena	8,8	7,5	28,0	-20,6
Ydre	8,1	7,7	17,2	-9,5
Åtvidaberg	8,8	6,9	33,3	-26,5
Ödeshög	9,8	12	17,1	-5,1
Riket		6,3	30,2	-23,9

Arbetsliv och vuxenliv

För den yrkesverksamma delen av befolkningen, dvs åldrarna 18-64 år, är för Söderköpings del framgång andelarna (procent) i nedanstående tabell.

Ålder	2008	2007	2006	2005	2004
18 – 24 år					
Söderköping	7,0	6,7	6,5	6,5	6,7
Länet	9,9	9,6	9,3	9,1	9,1
Riket	9,1	8,8	8,5	8,3	8,2
25 – 44 år					
Söderköping	22,5	22,4	22,8	23,1	23,3
Länet	25,6	25,8	25,9	26,0	26,1
Riket	26,5	26,6	26,7	26,8	26,9
45 – 64 år					
Söderköping	29,4	30,1	30,2	30,2	29,9
Länet	25,6	25,7	25,8	25,9	25,8
Riket	25,9	26,1	26,2	26,2	26,1

Söderköping har en förhållandevis låg andel i åldern 18-24 år, dvs den ålder under vilken eftergymnasiala utbildningar genomförs. I denna åldersgrupp är utflyttningen stor. Detta är inte ovanligt. Endast cirka 10% av landets kommuner klarar av att behålla sina ungdomar. Även i nästa åldersgrupp har Söderköping en andel som ligger klart lägre än för länet och riket. Det motsatta förhållandet inträffar i åldersgruppen 45-64 år.

I kommunen finns ett känt flyttmönster som hittills inneburit att ungdomar avflyttat efter gymnasiet och till en del återkommit i vuxen ålder. Detta mönster medverkar till att ålderskurvan i Söderköping sakta men säkert kommer att förflyttas mot äldre åldrar. Kommunen har en åldrande befolkning. Detta är märkbart även i en så pass kort period som fem år.

Tabellen nedan visar hur inrikes flyttnettot såg ut 2008 för personer i åldersgruppen 18-24 år.

2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001
-104	-79	-107	-174	-99	-123	-98	-114

Av nedanstående tabell framgår att de årskullar som är på väg in i åldersgruppen 18-24 år är stora och alltså i stor utsträckning kan förväntas flytta till andra kommuner. I tabellen framgår kvoten mellan antalet födda i kommunen ett visst år och hur många som bodde i kommunen den 31 december 2008 med detta födelseår. T ex året 1998 föddes det i kommunen 129 barn och den 31 december hade 160 invånare födelseåret 1998, d v s kommunen har genom inflyttning tillförts invånare med detta födelseår. Det motsatta inträffar t e x för år 1984, då det föddes 153 barn i kommunen men den 31 december 2008 fanns det endast 87 personer med 1984 som födelse år. Av tabellen framgår att det den 31 december 2008 fanns det i kommunen särskilt många personer med födelseåren 1995-1989, d v s personer som då var i åldern 13-19 år. En stor andel av dessa kan kommande år förväntas lämna kommunen för bosättning i annan kommun.

Födelseår	1998	1997	1996	1995	1994
Antal födda	129	118	148	162	160
Antal inv 31 dec	160	136	172	205	209
Kvot	124	115	116	127	131

Födelseår	1993	1992	1991	1990	1989
Antal födda	210	209	194	173	179
Antal inv 31 dec	206	259	223	216	196
Kvot	98	124	115	125	109

Födelseår	1988	1987	1986	1985	1984
Antal födda	175	159	147	149	153
Antal inv 31 dec	163	123	95	94	87
Kvot	93	77	65	63	57

Inkomst

Enligt statistik från Statistiska Centralbyrån var den beskattningsbara förvärvsinkomsten 2007 i Söderköpings kommun 195 900 kronor. För samtliga kommuner var den 211 100 kronor.

	2007	2006	2005	2004	2003
Finspång	196 300	191 400	186 600	179 900	175 600
Valdemarsvik	172 800	167 300	163 600	160 600	156 200
Linköping	213 000	206 300	200 100	195 300	191 200
Norrköping	195 300	189 500	184 400	179 200	174 700
Söderköping	195 900	190 300	183 600	178 900	173 000

Pendling

Var arbetstillfällena finns och vilken struktur sysselsättningen har är av betydelse för välfärden i kommunen.

Söderköping ligger i en region där Norrköping och Linköping dominerar utvecklingen. Framförallt har närheten till Norrköping betydelse för Söderköping. Av tabellen framgår att 2007 arbetspendlade 2 933 personer från Söderköping till Norrköping och 947 från Norrköping till Söderköping.

Till Söderköping	Kommun	Från Söderköping
0	Boxholm	1
23	Finspång	52
1	Kinda	1
100	Linköping	334
5	Mjölby	5
7	Motala	14
947	Norrköping	2933
0	Vadstena	0
232	Valdemarsvik	168
0	Ydre	0
18	Åtvidaberg	6
4	Ödeshög	0
1337	Summa	3514

Söderköping hade en utpendling 2006 inom länet på 3 514 (3 448 personer).

Pendlingsmönstret betyder att Söderköping är väldigt beroende av vad som händer i regionen. Går det bra för regionens stora städer är förutsättningarna för en positiv utveckling även i Söderköping goda.

Enligt statistiken bor och arbetar 2 855 personer i Söderköpings kommun.

Näringsliv och sysselsättning

Arbetsmarknaden för söderköpingsborna är regionen. Pendlingsrörelserna beskriver detta tydligt. Detta innebär att många söderköpingsbor arbetar i annan kommun och invånare från andra kommuner arbetar i Söderköpings kommun. År 2007 var 4 261 (4 175) personer sysselsatta i Söderköpings kommun.

Vid tolkning av den statistik som redovisas i det följande måste man ha pendlingen i åtanke. Antalet arbetsställen i kommunen kan exempelvis öka med ökad sysselsättning som följd. De i kommunen folkbokförda i kommunen kan ändå drabbas av ökad arbetslöshet beroende på pendlingsmönstret. Detta är ett exempel på omvärldsberoendet.

Tabell: Fördelning av arbetsställen per näringsgren i Söderköpings kommun

	Areala	Industri	Tjänste	Totalt
2006				
Antal	459	255	809	1 523
Procent	30,1	16,7	53,1	100,0
2007				
Antal	463	264	867	1594
Procent	29,0	16,6	54,4	100,0
2008				
Antal	450	284	876	1610
Procent	28,0	17,6	54,4	100,0

Flertalet arbetsställen finns i tjänstesektorn med drygt 50% 2006. Det är framförallt denna sektor som ökar.

Antalet *arbetsställen* i kommunen har sedan 1990 år från år ökat.

Tabell: Antalet arbetsställen						
2008	2007	2006	2005	2004	1995	1990
1 623	1 594	1 523	1 471	1 420	1 053	1 292

Knappt 70% av arbetsställena hade inga anställda och 10 av arbetsställena hade fler än 50 anställda.

Något riktigt stort företag finns inte. Det största privatägda företaget, Coiltech AB, hade 2006 225 anställda. Under den senaste tioårsperioden har en förskjutning skett från hälso- och sjukvård till utbildning och tjänsteproduktion.

De 15 största arbetsgivarna i kommunen hade 2006 2 055 anställda. Kommunen svarade för 1 175 av dessa. Näst störst är Coiltech AB med 225 anställda. Därunder finns det en rad företag med 75 anställda, Sven Axel Svensson Bijouterier AB, Allrenhållning i Sverige AB, HTC Sweden AB, Ramunderstaden AB samt Östergötlands läns landsting.

Tabell: Sysselsatta per näringsgren i Söderköpings kommun

	Areala	Industri	Service	Övrigt	Totalt
2005					
Antal	227	1 132	2 661	108	4 128
Procent	5,5	27,4	64,5	2,6	100,0
2006					
Antal	240	1 163	2 667	105	4 175
Procent	5,7	27,9	63,9	2,5	100,0
2007					
Antal	226	1 238	2 684	113	4 261
Procent	5,3	29,1	63,0	2,7	100,0

Ökningen av antalet arbetsställen har bidragit till att sysselsättningsutvecklingen har varit gynnsam.

Tabell: Sysselsättningsutvecklingen 1995-2007

Kommun	1995	2007	Förändring %
Finspång	9 547	9 737	2,0
Norrköping	54 839	57 958	5,7
Söderköping	3 696	4 261	15,3
Valdemarsvik	2 905	3 117	7,3
Linköping	61 525	71 279	15,9
Länet	174 757	189 896	8,7
Riket	3 836 922	4 390 559	14,4

Långtidsarbetslösheten i Söderköpings kommun har ändå under 2008 ökat men ligger fortfarande under riket.

Tabell: Långtidsarbetslösheten, årsmedeltal, enligt Arbetsförmedlingen.

År	Söderköping Antal	Söderköping Andel 16-64 år	Länet Andel 16-64 år	Riket Andel 16-64 år
2008	47	0,5	0,9	0,6
2007	20	0,2	1,4	0,7
2006	36	0,4	0,9	0,7
2005	57	0,6	1,1	1,0
2004	51	0,6	1,2	1,0
2003	33	0,4	1,1	0,9

Även antalet i arbetsmarknadspolitiska program har ökat men ligger under riksgenomsnittet.

Tabell: Sysselsatta i arbetsmarknadsprogram, årsmedeltal, enligt Arbetsförmedlingen.

År	Söderköping Antal	Söderköping Andel 16-64 år	Länet Andel 16-64 år	Riket Andel 16-64 år
2008	102	1,2	1,2	1,8
2007	77	0,9	1,3	1,0
2006	190	2,1	2,7	2,4
2005	196	2,2	2,4	2,1
2004	174	2,0	2,1	1,9
2003	137	1,6	1,8	1,6

Antalet öppet arbetslösa år 2008, årsmedeltal, var 180. Andelen var 2,1% att jämföra med länets 3,0% och rikets 2,5%.

Antalet, årsmedeltal, öppet arbetslösa och i program var 282 eller 3,2%. Andelen för länet var 4,8% och riket 3,7%.

Utbildningsnivå

Nedanstående tabell visar att utbildningsnivån från år förskjutits från lägre mot högre utbildning och att det gäller såväl kvinnor som män. Utvecklingen är likartad för riket.

Tabell: Utveckling av utbildningsnivå för befolkningen 20-64 år. Index år 2000 = 100.

	2007	2006	2005	2004	2003
<i>Kvinnor</i>					
Folk-/grundskola	68	75	80	82	86
Gymnasium					
* högst 2 år	86	86	89	91	93
* 3 år	127	124	118	115	112
Efter gymnasial utb.					
* mindre än 3 år	106	106	105	110	105
* 3 år eller mer	148	140	133	126	119
Forskarutbildning	132	99	131	98	99
<i>Män</i>					
Folk-/grundskola	80	82	84	87	91
Gymnasium					
* högst 2 år	95	95	95	95	96
* 3 år	122	118	116	117	113
Efter gymnasial utb.					
* mindre än 3 år	112	112	112	109	107
* 3 år eller mer	124	123	122	115	107
Forskarutbildning	73	95	101	93	92

Försörjningsstöd

Söderköpings kommun har jämfört med omvärlden under lång tid haft förhållandevis låga nivåer på försörjningsstödet. Tabellen nedan visar antalet hushåll som under perioden 2004-2008 haft försörjningsstöd.

Tabell: Antal hushåll med försörjningsstöd					
	2008	2007	2006	2005	2004
Hushåll	181	142	128	133	99

Genom olika åtgärder, av arbetsmarknads- och sysselsättningskaraktär, bedömningar utifrån barnperspektiv och rimliga krav på familjer man kommer i kontakt med, bidrar man till att dessa familjer tillförsäkras skäliga levnadsvillkor och till goda uppväxtförhållanden för barn och ungdom. Antalet hushåll som beviljats försörjningsstöd liksom antalet utbetalningar har fortsatt att öka under 2008. Det har varit en ökad tillströmning av nyansökningar om försörjningsstöd. Åtstramningar som andra myndigheter såsom försäkringskassa och arbetsförmedling genomfört kan tillsammans med en försämrad konjunktur ha bidragit till ökningen.

Ohälsotal

Nedanstående tabell beskriver Försäkringskassans statistik över ohälsotalens utveckling. Ohälsotalet är utbetalda dagar per försäkrad av sjukpenning och rehabiliteringspenning och sjukersättning.

Tabell: Ohälsotalens utveckling.					
	2008	2007	2006	2005	2004
<i>Män & kvinnor</i>					
Riket	35,8	38,3	40,0	41,3	42,5
Länet	35,2	38,1	40,9	43,3	44,5
Söderköping	39,0	43,7	47,0	49,2	50,0
<i>Män</i>					
Länet	26,7	28,7	30,6	32,1	33,0
Söderköping	28,7	31,9	33,9	36,4	37,0
<i>Kvinnor</i>					
Länet	44,2	48,0	51,8	55,1	56,5
Söderköping	49,3	55,6	60,2	62,3	63,3

Jämfört med föregående år har ohälsotalet sjunkit i Söderköping för såväl män som kvinnor precis som i länet och riket. Fortfarande är ohälsotalet för kvinnor avsevärt högre än för män. Nivån i Söderköping är för såväl män som kvinnor högre än i länet och riket.

Antal personer som är sjukskrivna har fortsatt att minska. Orsakerna till detta kan vara att arbetsgivaren fått ökat kostnadsansvar då en anställd är sjukskriven genom medfinansiering av sjukpenningen. Försäkringskassan har även ett ökat samarbete med läkarna.

	2008	2007	2006	2005	2004
Sjukpenning	253	277	327	357	402
Sjuk- eller aktivitetsersättning	902	983	1 046	1 066	1 061

Även antalet personer med sjuk- och aktivitetsersättning har fortsatt att minska.

Tabellerna är en redovisning som avser personer som är mantalsskrivna i Söderköpings kommun. Pendlingsmönstret innebär, att många har sin arbetsplats i annan kommun. Statistiken innebär, att den inte kan orienteras mot någon särskild arbetsplats eller arbetsgivare.

Äldre liv

Söderköpings kommun har för äldre över 80 år – se nedanstående tabell – en andel i nivå med riket. Andelen ökar dock stadigt. Ökningen kommer att fortsätta eftersom kommunen i underliggande åldersgrupper, 65-79 år, har en andel klart överstigande såväl länet som riket.

Ålder	2008	2007	2006	2005	2004
65-79 år					
Söderköping	13,9	13,1	12,6	12,1	11,9
Länet	12,7	12,4	12,2	12,1	12,1
Riket	12,4	12,2	12,0	11,9	11,9
80-w					
Söderköping	5,3	5,2	5,1	4,9	4,8
Länet	5,6	5,6	5,6	5,6	5,6
Riket	5,3	5,3	5,4	5,4	5,4

Tillgången på bostäder för särskilt boende har inte motsvarat efterfrågan och produktion av ytterligare 16 lägenheter genomfördes under 2008. Standarden på bostäderna är god. Bostäderna finns förutom i Söderköpings stad även i S:t Anna och Ö Ryd. Bostäderna ägs av kommunen, Ramunderstaden AB och privata fastighetsägare.

Behov finns därutöver att i staden öka antalet lägenheter med hög tillgänglighet, dvs centralt läge, marknivå eller hiss. Efterfrågan finns. Detta skapar också möjlighet till generationsväxlingar i villabeståndet samtidigt som det också är ett led i en strävan att skapa förutsättningar för äldre att vara kvar i sitt boende så länge man själv önskar. Motioner med denna inriktning har väckts. I det arbete som f n pågår och som syftar till att tillföra kommunen fler lägenheter ingår att tillfredställa äldres behov av förändrat boende.

Nedanstående tabell beskriver hur många som finns i åldrarna fr o m 65 år, hur många som har hemtjänst och som har särskilt boende. Uppdelning görs även på män och kvinnor. Det är framförallt i åldrarna över 80 år som hemtjänst och särskilt boende förekommer. För denna åldersgrupp är det dessutom avsevärt fler kvinnor än män som har hemtjänst eller särskilt boende.

Tabellen visar också tydligt 40-talisternas intåg i pensionsåldern.

	Ålder			Ålder			Ålder		
	65 - 69			70 - 79			80 +		
	2008	2007	2006	2008	2007	2006	2008	2007	2006
Antal totalt:	918	793	793	1 025	972	972	736	718	718
varav med hemtjänst	14	13	4	44	50	54	180	173	173
* kvinnor	7	5	1	26	32	33	111	120	118
* män	7	8	3	18	18	21	49	53	55
varav med särskilt boende	0	2	2	33	31	29	200	178	168
* kvinnor	0	1	1	22	18	19	153	129	124
* män	0	1	1	11	13	10	47	49	44
Antal utan hemtjänst och särskilt boende	904	778	787	948	891	889	356	367	377

Trygghet

Folkhälsouniversitetet har i Östergötland genomfört en kartläggning på äldres säkerhet och fallskador. Syftet med kartläggningen har varit att få en uppfattning om hur kommunerna arbetar skadeförebyggande med fokus på äldres fallskador. Av de fall som registrerades i Söderköping var 100 fall som lett till skada och 362 fall utan synlig skada.

Det finns sedan slutet av år 2007 fixartjänst i form av Fixar-Fredrik. Tjänsten vänder sig till alla äldre som är bosatta i kommunen. Fixartjänst hjälper till med praktiska göromål i hemmet, med syfte att förhindra fall, dock inte sådant som kräver specialistkompetens. Tjänsten är kostnadsfri men eventuellt material bekostas av individen. Fixartjänst hjälper till att sprida de checklistor som tagits fram i kommunen. Utöver det samarbetar kommunen med Ramunderstaden AB, SOS alarm och vaktbolaget Motala Hund som inrättat en trygghetslinje dit invånarna kan ringa för att föreslå skadeförebyggande åtgärder. Linjen är öppen dygnet runt.

Under 2004 bildades ett lokalt Brottsförebyggande råd. Målet med rådets arbete är öka kommuninvånarnas känsla av trygghet och säkerhet. Ett viktigt inslag i det trygghetsskapande arbetet är den fältoperatör som 2003 anställdes av Ramunderstaden AB i samverkan med socialförvaltningen och är samordnande i det Brottsförebyggande rådet.

Söderköping ingår i en nationell samverkan mot alkohol och droger i trafiken enligt skelleftemodellen. Denna innebär samordnande insatser för ett effektivt

omhändertagande av drog- och alkoholpåverkade fordonsförare. En person som kör med alkohol eller droger i kroppen ska erbjudas kontakt med beroendevård eller kommunal socialtjänst inom 24 timmar.

Brottslighetens utveckling i Söderköping framgår av nedanstående tabell.

Tabell: Synlig brottslighet i Söderköpings kommun - Polismyndigheten i Östergötlands län (antal brott).					
	2008	2007	2006	2005	2004
<i>Misshandel</i>	52	70	52	71	51
- varav ute	26	34	29	32	24
- varav inne	26	36	23	39	27
<i>Cykelstöld</i>	30	33	42	24	60
<i>Inbrottsstöld</i>	61	81	78	76	106
<i>Bilbrott</i>	144	116	150	196	147
<i>Skadegörelse</i>	172	144	139	149	82
<i>mordbrand</i>					
<i>Narkotikabrott</i>	43	11	31	54	19

Under 2008 har Söderköpings kommun och polismyndigheten i Östergötlands län träffat en överenskommelse om samverkan. Målet är att nå en tryggare kommun där färre brott begås. Fler ungdomar skall kunna räddas undan kriminalitet, missbruk eller annan form av utslagning. Föräldrar till ungdomar i riskzonen ska uppleva ett kvickt, väl anpassat och konsekvent stöd från samhället.

Kommunens redovisning

Resultaträkning

		2008		2007		2006	2005	2004
		Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Utfall
Verksamhetens externa intäkter	Not 1	156 954		145 993		137 941	132 041	133 737
Verksamhetens externa kostnader	Not 2	-731 898		-696 697		-639 522	-620 910	-611 311
Avskrivningar	Not 3 a	-13 498	-20 547	-22 299		-20 994	-20 599	-21 335
Nedskrivningar *	Not 3 b			-132 332				
Verksamhetens nettokostnad		-588 442	-600 701	-705 335	-566 476	-522 575	-509 468	-498 909
Skatteintäkter	Not 4	487 085	490 500	468 723	465 600	447 094	419 409	389 992
Generella statsbidrag/utjämnningar	Not 5	125 816	126 800	112 890	113 000	101 663	104 168	96 924
Finansiella intäkter	Not 6	7 850	910	1 277	2 443	2 285	2 388	2 660
Finansiella kostnader	Not 7	-9 377	-7 800	-7 083	-7 422	-6 412	-6 249	-6 999
Resultat efter finansnetto		22 932	9 709	-129 528	7 145	22 055	10 248	-16 332
ÅRETS RESULTAT	Not 19	22 932	9 709	-129 528	7 145	22 055	10 248	-16 332

* Nedskrivningar 2007 undantaget balanskravet.

Kassaflödesrapport

Kkr	2008	2007	2006
LÖPANDE VERKSAMHET			
Årets resultat	22 932	-129 528	20 055
Justering för ej likvidpåverkande poster (not 1)	8 498	161 829	19 783
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>31 430</i>	<i>32 301</i>	<i>39 928</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	12 561	-18 735	6 528
Ökning/minskning av exploateringsfastigheter	-4 437		
Ökning/minskning förråd och lager	-1	376	-16
Ökning/minskning kortfristiga skulder	1 525	-784	186
Kassaflöde från den löpande verksamheten	41 078	13 158	46 626
INVESTERINGSVERKSAMHET			
Investering i materiella anläggningstillgångar	-83 813	-65 190	-55 712
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	9 628	1 231	
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-74 185	-63 959	
FINANSIERINGSVERKSAMHET			
Nyupptagna lån	54 060	45 000	15 000
Amortering av långfristiga skulder	0	-25 000	-15 000
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-77	-77	-101
Ökning/minskning av placerade medel	304		-4106
Minskning av avsättning pga utbetalningar	-2 294	-1 617	-1 385
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	51 993	18 306	-5 646
ÅRETS KASSAFLÖDE	18 886	-32 495	-14 732
Likvida medel vid årets början	-6 205	26 290	41 022
Likvida medel vid årets slut	12 681	-6 205	26 290
Förändring av likvida medel	18 886	-32 495	-14 732
Not 1, Specifikation av ej likvidpåverkande poster			
Justering för av- och nedskrivningar	13 498	154 631	20 994
Justering för gjorda avsättningar	1 400	1 500	
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster	-6 400	5 698	-1 121

Balansräkning

	2008		2007		2006	2005	2004
	Utfall	Budget	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Utfall
Anläggningstillgångar	366 658	477 752	296 736	489 086	393 135	364 059	341 155
Fastigheter och anläggningar	Not 9	313 494	255 304		343 168	312 821	288 658
Inventarier och maskiner	Not 10	24 109	19 004		27 463	24 473	25 644
Värdepapper och andelar	Not 11	28 557	21 853		21 852	26 012	25 997
Långfristiga fordringar	Not 12	498	575		652	753	856
Omsättningstillgångar	53 502	40 000	42 739	40 000	56 875	65 095	56 744
Förråd		108	107		483	499	516
Exploateringsfastigheter		4 437					
Kortfristiga fordringar	Not 13	36 276	48 837		30 102	23 574	28 171
Likvida medel		12 681	-6 205		26 290	41 022	28 057
SUMMA TILLGÅNGAR	420 160	517 752	339 475	529 086	450 010	429 154	397 899
Eget kapital	Not 14	69 136	43 538	170 891	173 066	151 011	140 763
Ingående värde Eget kapital		43 538	173 066		151 011	140 763	161 599
Justering eget kapital		2 666					
Årets resultat		22 932	-129 528		22 055	10 248	-16 332
Utnyttjad investeringsfond, VA							-4 504
Avsättningar		5 194	6 401	5 124	6 518	7 903	9 422
Pensioner		2 473	2 678		2 909	2 650	7 335
Särskild ålderspension		580	1 266		2 336	3 710	248
Löneskatt		741	957		1 273	1 543	1 839
Övriga avsättningar		1 400	1 500				
Skulder		345 830	289 536	353 071	270 426	270 240	247 714
Semester- o övertidsskuld	Not 15	27 086	30 335		30 441	29 481	30 237
Långfristiga skulder	Not 16	244 669	189 900		169 900	169 900	149 300
Kortfristiga skulder	Not 17	74 075	69 301		70 085	70 859	68 177
SUMMA SKULDER och EGET KAPITAL		420 160	339 475	529 086	450 010	429 154	397 899
Ansvarförbindelser, kkr		744 514	679 315		677 974	690 551	672 116
Borgensåtaganden	Not 18	163 741	152 154		167 793	177 379	195 025
Pensionsskuld inkl löneskatt		301 098	294 261		249 781	227 772	223 291
Kommuninvest		279 675	232 900		260 400	285 400	253 800
Leasingavgifter, kkr (ej i BR)		20 637	18 875		19 467	20 210	21 419
Stinsen (förvärvat 1 jan 2005)		-	-		-	-	1 024
Samverkanskontoret		901	897		897	915	915
Barnomsorgslokaler		1 620	1 583		1 578	1 590	1 595
Åldreboende/serviceboende		16 821	14 955		14 786	15 760	15 627
Övriga verksamhetslokaler		301	357		366	377	440
Fordon/maskiner		589	828		1 135	907	1 111
Inventarier/kontorsutrustning		405	255		584	521	589
Trygghetslarm		-	-		121	140	118

Noter

	2008	2007	2008	2007
Not 1 Verksamhetens intäkter	156 954	145 993		
Intäkter enl driftredovisningen	253 304	238 771		
Interna intäkter	-96 145	-92 579		
Finansiella driftintäkter	-205	-199		
Not 2 Verksamhetens kostnader	-731 898	-692 697		
Kostnader enl driftredovisningen	-845 909	-819 046		
Interna kostnader	96 145	92 579		
Kapitaltjänstkostnader	27 292	44 147		
Överskott Po-pålägg	17 371	17 587		
Utbet pensioner, inkl löneskatt	-11 935	-9 359		
Årets intjänade pensioner, ink för avs	-12 406	-15 004		
Löneskatt intjänade pensioner	-2 771	-3 838		
Finansiella verksamhetskostnader	315	237		
Not 3 a Avskrivningar	-13 498	-22 299		
Fastigheter/anläggningar	-9 283	-16 408		
Maskiner/inventarier	-4 215	-5 891		
Not 3 b Nedskrivningar	0	-132 332		
Fastigheter/anläggningar		-121 738		
Maskiner/inventarier		-10 594		
Not 4 Skatteintäkter	487 085	468 723		
Eget skatteunderlag	491 420	462 165		
Skatteavräkningar	-4 335	6 558		
Not 5 Generella statsbidrag	125 816	112 891		
Inkomstutjämning	92 359	93 354		
Kostnadsutjämning	-5570	-8 179		
Regleringsavgift	-6 419	12 834		
Kommunal fastighetsavgift	26 832			
Utjämningsbidrag LSS	18 794	14 882		
Not 6 Finansiella intäkter	7 850	1 277		
Räntor likvida medel	203	92		
Utdelning aktier/andelar	485	431		
Finansiella reavinst	6 400	0		
Övriga finansiella intäkter	762	754		
Not 7 Finansiella kostnader	-9 377	-7 083		
Räntor långfristiga lån	-8 664	-6 405		
Räntor kortfristiga lån	-291	-344		
Övriga finansiella kostnader	-422	-334		
Not 9 Fastigheter och anläggningar	313 494	255 304		
Ingående balansvärde	255 304	343 168		
Årets avskrivningar	-9 283	-16 408		
Årets investeringar	77 716	57 029		
Årets försäljning/utrangering	-9 628	-6 922		
Nedskrivning av bokfört värde		-121 738		
Justering	-614	175		
Not 10 Inventarier och maskiner	24 109	19 004		
Ingående balansvärde	19 004	27 463		
Årets avskrivningar	-4 215	-5 891		
Årets investeringar	6 096	8 161		
Nedskrivning av bokfört värde		-10 594		
Utrangering/Justering	3 224	-135		
Not 11 Värdepapper och andelar	28 557	21 853		
Aktiekapital Ramunderstaden AB	9 000	9 000		
Placering likvida medel	18 400	12 000		
Kommuninvest	624	512		
EWK-stiftelsen	100	100		
Övriga andelar	433	241		
Not 12 Långfristiga fordringar	498	575		
Västra Husby Idrottsförening	354	380		
Bygdegårdsföreningen Engelholm	10	20		
Söderköpings Baptistförsamling	0	5		
Stegeborgs IF	10	20		
Fröberga bygdegårdsförening	87	104		
Avbetalningsplan VA-anslutningar	37	46		
Not 13 Kortfristiga fordringar	36 276	48 837		
Kundfordringar	12 901	15 915		
varav Ramunderstaden AB	0	333		
Statsbidragsfordringar	3 635	770		
Momsfordran	482	3 086		
Övriga kortfristiga fordringar	19 258	29 063		
varav Ramunderstaden AB	360	335		
Not 14 Eget kapital	69 136	43 538		
Ingående Eget kapital	43 538	173 066		
Årets resultat	22 932	-129 528		
Justering eget kapital	2 666			
Specifikation av Eget kapital				
Nämndernas eget kapital	38 119	164 230		
Nämndernas resultat	22 450	-128 776		
VA-enhetens regleringsfonder	5 430	8 277		
VA-enhetens resultat	-748	-2 847		
Renh.enhetens regleringsfond	2 654	559		
Renhållningsenhetens resultat	1 231	2 095		
Not 15 Semesterersättning mm	27 086	30 335		
Semesterlöneskuld	17 691	19 939		
Ferielöneskuld	6 672	7 967		
Upphållslöneskuld	731			
Okompenserad övertid	1 992	2 429		
Not 16 Långfristiga skulder	244 669	189 900		
Ingående skuld	189 900	169 900		
Amortering	0	0		
Avslutade lån	0	-25 000		
Nya lån	54 060	45 000		
Anslutningsavgifter VA	709			
Not 17 Kortfristiga skulder	74 075	69 301		
Leverantörsskulder	35 166	22 752		
varav Ramunderstaden AB	3 796	392		
Personalens källskatt/Arb.giv.avg	12 907	13 625		
Uppplupna pensioner ID	11 656	11 113		
Upplupen särskild löneskatt	2 828	3 038		
Övriga kortfristiga skulder	11 518	18 773		
Not 18 Borgensförbindelser	163 741	152 154		
Förlustansvar egna hem	941	1 354		
Övriga personer/organisationer	300	300		
Ramunderstaden AB	162 500	150 500		
(utnyttjat av limit 300 000 kkr)				
Not 19 Balansavstämning	12 123	3 868		
Resultat enligt Resultaträkningen	22 932	-129 528		
Avgår: Resultat VA/Renhållning	-483	752		
Avgår: Nedskrivning anl.tillgångar		132 332		
Avgår: Projektkostnader nedskrivning		312		
Avgår: Reavinst fastighetsförsäljningar	-3 926			
Avgår: Finansiella reavinst	-6 400			

Verksamheternas ekonomiska redovisning

Driftredovisning

Nettoredovisning

I driftredovisningen ingår nämndernas totala intäkter och kostnader, såväl externa som interna poster samt kapitaltjänstkostnader. Budget är inklusive eventuell tilläggsbudget. Alla belopp redovisas i kkr.

För jämförbarheten mellan åren presenteras driftredovisningen för 2007 både exklusive och inklusive nedskrivning av anläggningstillgångar. Som nämnts inledningsvis i Årsredovisningen så ligger nedskrivningarna utanför balanskravet.

Netto, Kkr	2008			2007*		2006	2005	2004
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Utfall
Kommunstyrelse	-75 828	-74 199	-1 629	-73 831	-71 011	-71 518	-64 320	-69 744
Fastighetsförvaltning	11 355	-3 326	14 681	-460	-5 258	3 406	8 077	7 832
Teknisk förvaltning	-29 559	-29 137	-422	-30 033	-29 989	-23 201	-22 637	-21 988
Bygg- och miljönämnd	-336	-208	-128	-327	-250	-198	-200	-215
Barn- och utbildningsnämnd	-294 192	-295 132	940	-283 262	-285 919	-271 742	-271 758	-264 523
Socialnämnd	-204 530	-206 400	1 870	-191 611	-186 830	-176 369	-164 064	-161 727
<i>Summa nämnder</i>	<i>-593 089</i>	<i>-608 402</i>	<i>15 313</i>	<i>-579 524</i>	<i>-579 257</i>	<i>-539 622</i>	<i>-514 902</i>	<i>-510 365</i>
Finansförvaltning	615 538	618 111	-2 573	583 080	586 402	560 515	524 227	492 913
<i>Summa Skattefinansierad vht</i>	<i>22 449</i>	<i>9 709</i>	<i>12 740</i>	<i>3 556</i>	<i>7 145</i>	<i>20 893</i>	<i>9 325</i>	<i>-17 452</i>
VA-enhet	-748	0	-748	-2 847	0	788	626	1 007
Renhållningsenhet	1 231	0	1 231	2 095	0	373	297	112
Totalt	22 932	9 709	13 223	2 804	7 145	22 054	10 248	-16 333

*2007 redovisas exklusive de utanför balanskravet gjorda nedskrivningarna av anläggningstillgångar.

Nettokostnadsutvecklingen för de skattefinansierade verksamheterna ligger på 2,3 %. Eftersom driftredovisningen omfattar både interna och externa kostnader påverkas redovisningen positivt av lägre internränta och lägre avskrivningar på grund av nedskrivningarna i bokslutet 2007. Nettokostnaden påverkas också positivt av de ändrade redovisningsprinciperna avseende timlönerna i december.

Nettokostnadsutveckling	2008		2007		2006		2005		2004	
	Kkr	%	Kkr	%	Kkr	%	Kkr	%	Kkr	%
Kommunstyrelse *	1 997	2,7%	2 313	3,2%	3 084	4,5%	-5 424	-7,8	-653	-0,9
Barn-/utbildningsnämnd	10 930	3,9%	11 520	4,2%	0	0,0%	7 235	2,7	4 726	1,8
Socialnämnd	12 919	6,7%	15 242	8,6%	12 305	7,5%	2 337	1,5	1 667	1,0
Totalt, skattefinansierad verksamhet	13 565	2,3%	39 902	7,4%	24 720	4,8%	4 537	0,9	5 201	1,0

* Kommunstyrelsens kostnadsökning mellan 2005 och 2006 är rensad från den försäkringsersättning på 4 114 kkr som betalades ut under 2005.

Under de senaste åren är det socialnämnden som stått för den procentuellt största nettokostnadsökningen. Sett över hela jämförelseperioden, 2004-2008, har socialnämndens nettokostnadsökning varit 26,5 %, kommunstyrelsens 8,7 % och barn- och utbildningsnämnden har ökat med 11,2 %.

Nettokostnadsökningen för den skattefinansierade verksamheten totalt har för jämförelseperioden varit 16,2 %.

Bruttoredovisning

Eftersom kommunen budgeterar enligt nettobudgetprincipen medför det stora avvikelser inom verksamheter som finansieras med externa bidrag. Tydligaste exemplet på detta är arbetsmarknadspolitiska åtgärder som lyder under Kommunstyrelsen där de stora avvikelserna i både intäcks- och kostnadsredovisningen beror i stor utsträckning på arbetsmarknadsenhetens möjlighet att erbjuda sysselsättning inom olika typer av åtgärdsprogram.

Inom avgiftsfinansierade verksamheter påverkar efterfrågan både kostnader och intäkter. Ökad efterfrågan inom omsorgsverksamheterna innebär att både kostnader och intäkter ökar. Eftersom finansieringsgraden i genomsnitt är runt 20 % i de avgiftsfinansierade verksamheterna blir nettoeffekten av ökad efterfrågan att nettokostnaden ökar.

Intäkter, Kkr	2008			2007		2006	2005	2004
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Utfall
Kommunstyrelse	11 130	7 123	4 007	13 830	5 781	19 494	19 467	17 819
Fastighetsförvaltning	91 981	86 983	4 998	92 246	81 899	73 188	80 092	79 184
Teknisk förvaltning	6 901	2 146	4 755	5 831	512	9 166	7 677	7 605
Bygg- och miljönämnd	0	0	0	0	0	0	0	0
Barn- och utbildningsnämnd	54 118	44 814	9 304	51 199	44 457	53 063	53 840	58 800
Socialnämnd	58 376	52 488	5 888	46 561	44 356	44 918	37 653	38 661
<i>Summa nämnder</i>	<i>222 506</i>	<i>193 554</i>	<i>28 952</i>	<i>209 668</i>	<i>177 005</i>	<i>199 829</i>	<i>198 729</i>	<i>202 069</i>
Finansförvaltning	634 446	638 958	-4 512	604 540	603 462	572 326	546 193	508 770
<i>Summa Skattefinansierad vht</i>	<i>856 952</i>	<i>832 512</i>	<i>24 440</i>	<i>814 208</i>	<i>780 467</i>	<i>772 155</i>	<i>744 922</i>	<i>710 839</i>
VA-enhet	14 932	14 750	182	14 526	14 750	14 796	15 180	14 442
Renhållningsenhet	15 866	14 959	907	14 577	14 246	12 352	11 740	11 083
Totalt	887 750	862 221	25 529	843 311	809 463	799 303	771 842	736 364

Kostnader, Kkr	2008			2007		2006	2005	2004
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Utfall
Kommunstyrelse	-86 957	-81 322	-5 635	-87 661	-76 792	-91 012	-83 787	-87 563
Fastighetsförvaltning	-80 625	-90 309	9 684	-92 706	-87 157	-69 782	-72 015	-71 352
Teknisk förvaltning	-36 461	-31 283	-5 178	-35 864	-30 501	-32 367	-30 314	-29 593
Bygg- och miljönämnd	-336	-208	-128	-327	-250	-198	-200	-215
Barn- och utbildningsnämnd	-348 310	-339 946	-8 364	-334 462	-330 376	-324 805	-325 598	-323 323
Socialnämnd	-262 906	-258 888	-4 018	-238 172	-231 186	-221 287	-201 717	-200 388
<i>Summa nämnder</i>	<i>-815 594</i>	<i>-801 956</i>	<i>-13 638</i>	<i>-789 192</i>	<i>-756 262</i>	<i>-739 450</i>	<i>-713 631</i>	<i>-712 434</i>
Finansförvaltning	-18 909	-20 847	1 938	-21 460	-17 060	-11 812	-21 966	-15 857
<i>Summa Skattefinansierad vht</i>	<i>-834 503</i>	<i>-822 803</i>	<i>-11 700</i>	<i>-810 652</i>	<i>-773 322</i>	<i>-751 262</i>	<i>-735 597</i>	<i>-728 291</i>
VA-enhet	-15 680	-14 750	-930	-17 373	-14 750	-14 008	-14 554	-13 435
Renhållningsenhet	-14 635	-14 959	324	-12 482	-14 246	-11 979	-11 442	-10 970
Totalt	-864 818	-852 512	-12 306	-840 507	-802 318	-777 249	-761 594	-752 696

*2007 redovisas exklusive de utanför balanskravet gjorda nedskrivningarna av anläggningstillgångar.

Bruttokostnadsökningen för den skattefinansierade verksamheten är 23,8 mkr mellan åren 2007 och 2008, det motsvarar en ökning med 2,9 %. Kommunstyrelsen minskar sina bruttokostnader med 0,8 % medan barn- och utbildningsnämnden ökar med 4,1 % och socialnämnden ökar med 10,4 %.

Investeringsredovisning

Nettoinvesteringar	2008			2007		2006	2005	2004
	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Utfall	Utfall	Utfall
Kommunstyrelse	-3 529	-4 633	1 104	-3 673	-6 388	-1 267	504	229
Fastighetsförvaltning	-61 307	-42 050	-19 257	-44 065	-67 319	-33 432	-28 469	-10 632
Teknisk förvaltning	-12 708	-9 006	-3 702	-7 259	-6 216	-11 269	-4 442	-2 683
Barn- och utbildningsnämnd	-1 294	-2 331	1 037	-2 958	-3 345	-2 537	-1 239	-1 727
Socialnämnd	-1 039	-2 666	1 627	-599	-1 988	-978	-963	-432
<i>Summa Skattefinansierad vht</i>	<i>-79 876</i>	<i>-60 686</i>	<i>-19 190</i>	<i>-58 553</i>	<i>-85 256</i>	<i>-49 483</i>	<i>-34 608</i>	<i>-15 245</i>
VA-enhet	-3 937	-13 624	9 687	-6 637	-15 228	-6 229	-8 980	-3 400
Renhållningsenhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Totalt	-83 813	-74 310	-9 503	-65 190	-100 484	-55 712	-43 588	-18 645

Investeringsbudget

Av årets investeringsbudget utgör 22 540 kkr budgeterade nyinvesteringar och 51 770 kkr avser tilläggsbudgeterade, ej avslutade investeringsprojekt.

Årets investeringar

Årets nettoinvesteringar har i huvudsak fördelats mellan olika objekt enligt nedanstående tabell:

Anläggningsgrupp, Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Skolfastigheter	22,2	20,8	26,2	4,4	9,1
Förvärv av Stinsen				13,4	
Förvärv av Fiskarna 2			3,4		
Förvärv av Mariehov	24,3				
Offentlig belysning (återköp av nät)			5,9		
Friluftsbadet		9,6			
Förvärv av Storängen Öst (Exploateringsmark)			3,1		
Gator och vägar	6,9	4,5	4,5	3,5	3,0
Maskiner/inventarier	6,1	8,5	3,5	4,4	5,2

Sammanställd redovisning

I den sammanställda redovisningen ingår Kommunen och Ramunderstaden AB som till sin helhet ägs av kommunen.

Ekonomisk analys

Av det gemensamma resultatet på 25 mkr står kommunen för 23 mkr och Ramunderstaden AB för 2 mkr. Det stora underskottet 2007 beror på de nedskrivningar som gjordes inom kommunen.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Intäkter	798	755	689	676	663
Kostnader	773	885	663	661	675
Resultat	25	-130	26	15	-12

Balansomslutningen ökar med 65 till stor del beroende på genomförda investeringar. Det positiva resultatet medför en starkt soliditet.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Balansomslutning	646	581	687	672	648
Soliditet	18 %	16 %	32 %	29 %	27 %

Kommunens låneskuld har ökat med 54 mkr under året medan Ramunderstaden har minskat sin låneskuld med 2 mkr.

Mkr	2008	2007	2006	2005	2004
Låneskuld	395	342	328	337	329

Ramunderstaden AB

Egna fastigheter

Ramunderstaden AB äger och förvaltar vid räkenskapsårets slut 760 (759) lägenheter om 53 110 (53 376) kvm och 12 (13) lokaler om 6 555 (6 629) kvm. Vid årsskiftet var 0 (4) bostäder lediga för uthyrning. Kostnaden för det totala hyresbortfallet var 1 505 kkr (1 626 kkr).

Efter den analys av underhållsbehovet som gjordes under 2006 har omfattande åtgärder satts in redan under 2007.

Antalet anställda i bolaget var omräknat till helårsanställda 39 (43). De anställda som vid årsskiftet har fast anställning är 43 (43) stycken.

Årets resultat uppgår till 2,5 mkr (-0,7 mkr). Det positiva resultatet förklaras i huvudsak av att underhåll inte har kunnat genomföras i den takt det var tänkt..

Direktavkastningen uppgår till 7,5 % (5,4 %) och soliditeten i bolaget har ökat med 1,7 %-enheter och uppgår vid årsskifte till 22,5 %.

Förvaltningsuppdraget

Sedan 1993 har Ramunderstaden ansvarat för kommunens fastigheter i den samordnade fastighetsförvaltningen med Söderköpings kommun. Uppdraget innebär att bolaget förvaltar 8 (8) kommunägda lägenheter om 538 (538) kvm och 69 806 (70 695) kvm i kommunägda verksamhetslokaler, avseende skötsel, drift och underhåll.

Bolaget är också en resurs för framtagande av kommunens beslutsunderlag beträffande om-, nybyggnad och lokalutveckling. Kommunstyrelsen ansvarar för prioriteringar av nivåer och beslut om investeringar i de kommunala fastigheterna. Bolaget ansvarar för att drift och särskilda projekt genomförs på ett effektivt sätt utifrån de ekonomiska resurser som står till förfogande. Samarbetet är omfattande dels mot kommunstyrelsen, men även gentemot lokalernas brukare.

Under de senaste åren har ett omfattande arbete skett med att sänka energikostnader och därmed miljöpåverkan i de enligt energioptimeringsplanen prioriterade fastigheterna. I flera fall handlar det om att bygga bort oljeberoende och konvertera till en långsiktigt hållbar uppvärmning

Kostnaden för skadegörelse har ökat under 2008 trots det arbete som görs tillsammans med Polis, sociala myndigheter, skola och vaktbolag. Under året har kamerabevakningen utökats och byte till okrossbara fönster har genomförts på utsatta ställen

Resultaträkning, kommunkoncernen

Koncerninterna poster har eliminerats. Beloppen redovisas i kkr.

Belopp i kkr		2008	2007	2006	2005	2004
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
Verksamhetens externa intäkter	Not 1	179 228	171 589	170 420	176 130	175 206
Verksamhetens externa kostnader	Not 2	-736 955	-709 436	-650 854	-635 561	-627 221
Avskrivningar	Not 3	-20 543	-29 384	-28 658	-30 165	-29 632
Nedskrivningar			-132 332			
Verksamhetens nettokostnad		-578 270	-699 563	-509 092	-489 596	-481 647
Skatteintäkter		487 085	468 723	447 094	419 409	389 992
Generella statsbidrag/utjämningsar		125 816	112 890	101 663	104 168	96 924
Finansiella intäkter	Not 4	7 580	1 051	2 162	680	908
Finansiella kostnader	Not 5	-16 237	-13 926	-12 939	-14 508	-15 181
Resultat efter finansnetto		25 974	-130 825	28 888	20 153	-9 004
Avsättning/återföring periodiseringsfond		528	577	-1 774	-3 031	-1 843
Resultat före skatt		26 502	-130 248	27 114	17 122	-10 847
Skatt		-1 030	0	-1 475	-2 546	-1 621
ÅRETS RESULTAT		25 472	-130 248	25 639	14 576	-12 468

Balansräkning, kommunkoncernen

Koncerninterna poster har eliminerats. Beloppen redovisas i kkr.

		2008	2007	2006	2005	2004
		Utfall	Utfall	Utfall	Utfall	Utfall
Anläggningstillgångar		588 362	525 013	626 441	604 021	590 548
Fastigheter och anläggningar	Not 6	539 404	487 518	580 025	560 062	545 271
Inventarier och maskiner	Not 7	27 746	19 881	28 518	26 097	27 329
Värdepapper och andelar	Not 8	19 627	12 923	12 922	17 082	19 067
Långfristiga fordringar	Not 9	4 586	4 335	4 416	780	881
Balanserade kostnader pågående arbete		0	356	560		
Omsättningstillgångar		57 776	55 856	60 459	68 187	57 868
Förråd		271	283	662	702	706
Exploateringsfastigheter		4 437				
Kortfristiga fordringar	Not 10	37 119	58 524	33 477	22 744	28 484
Likvida medel		15 949	-2 951	26 320	44 741	28 678
SUMMA TILLGÅNGAR		646 138	580 869	686 900	672 208	648 416
Eget kapital och reserver		119 195	92 046	222 738	194 904	177 353
Eget kapital	Not 11	47 396	176 925	154 870	144 622	161 599
Justering		2 666				
Årets resultat	Not 12	25 472	-130 248	25 639	14 576	-12 468
Reserver	Not 13	43 661	45 369	42 229	35 706	32 726
Utnyttjad investeringsfond, VA						-4 504
Avsättningar		5 861	6 975	7 595	8 980	10 499
Pensioner		2 473	2 678	2 909	2 650	7 335
Särskild ålderspension		580	1 266	2 336	3 710	248
Löneskatt		741	957	1 273	1 543	1 839
Uppskjuten skatt		667	574	1 077	1 077	1 077
Övriga avsättningar		1 400	1 500			
Skulder		521 082	481 848	456 567	468 324	460 564
Långfristiga skulder	Not 14	395 169	342 400	327 659	337 428	328 529
Kortfristiga skulder	Not 15	125 913	139 448	128 908	130 896	132 035
SUMMA SKULDER och EGET KAPITAL		646 138	580 869	686 900	672 208	648 416
Soliditet		18 %	16 %	32 %	29 %	27 %

Kassaflödesrapport, kommunkoncernen

Kkr	2008	2007
LÖPANDE VERKSAMHET		
Årets resultat	25 973	-130 825
Justering för ej likvidpåverkande poster	15 490	168 914
Utbetald inkomstskatt	-937	
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>	<i>40 526</i>	<i>38 086</i>
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	17 993	-18 657
Ökning/minskning av exploateringsfastigheter	-4 437	
Ökning/minskning förråd och lager	12	379
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-10 124	4 302
Kassaflöde från den löpande verksamheten	43 970	24 113
INVESTERINGSVERKSAMHET		
Investering i materiella anläggningstillgångar	-84 046	-67 251
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	9 771	1 231
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-74 275	-66 020
FINANSIERINGSVERKSAMHET		
Nyupptagna lån	52 060	40 000
Amortering av långfristiga skulder	0	-25 000
Ökning/minskning av långfristiga fordringar	-405	-333
Ökning/minskning av placerade medel	304	
Minskning av avsättning pga utbetalningar	-2 294	-1 617
Lämnade utdelningar	-460	-414
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	49 205	12 636
ÅRETS KASSAFLÖDE	18 900	-29 271
Likvida medel vid årets början	-2 951	26 320
Likvida medel vid årets slut	15 949	-2 951
Förändring av likvida medel	18 900	-29 271

Tio år i sammandrag

Koncernen	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
Antal invånare 31 december	13 959	14 020	14 051	14 025	14 095	14 082	14 009	13 932	13 936	13 968
Kommunal utdebitering	21,35	21,35	21,35	21,35	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00	21,00
Externa kostnader, Mkr	737	709	621	631	627	621	569	523	491	468
Externa intäkter, Mkr	179	171	141	152	175	174	148	133	121	119
Skatteintäkter, Mkr	487	469	447	419	390	338	331	320	296	274
Generella statsbidrag/utjämn, Mkr	126	113	102	104	97	101	140	132	131	124
Tillgångar, Mkr	646	581	687	672	648	695	694	696	695	667
Skulder, Mkr	521	482	457	468	460	496	489	499	516	492
Eget kapital, Mkr	119	92	223	195	177	193	198	192	174	157
Soliditet	18 %	16 %	32 %	29 %	27 %	28 %	29 %	28 %	25 %	24 %

Noter

	2008	2007
Not 1, Externa intäkter	179 228	171 589
Söderköpings kommun	156 954	145 993
Ramunderstaden AB	83 969	80 623
Koncerninterna intäkter	-61 695	-55 027
Not 2, Externa kostnader	-736 955	-709 436
Söderköpings kommun	-731 898	-696 697
Ramunderstaden AB	-66 752	-67 766
Koncerninterna kostnader	61 695	55 027
Not 3, Avskrivningar	-20 543	-29 384
Söderköpings kommun	-13 498	-22 299
Ramunderstaden AB	-7 045	-7 085
Not 4, Finansiella intäkter	7 580	1 051
Söderköpings kommun	7 850	1 277
Ramunderstaden AB	190	174
Koncerninterna intäkter	-460	-400
Not 5, Finansiella kostnader	-16 237	-13 926
Söderköpings kommun	-9 377	-7 083
Ramunderstaden AB	-7 320	-7 243
Koncerninterna kostnader	460	400
Not 6, Fastigheter och anläggningar	539 404	487 518
Ingående balansvärde kommunen	255 304	343 168
Årets avskrivn/nedskrivn kommunen	-9 283	-137 971
Årets försäljning/utrangering	-9 628	-6 922
Årets nettoinvesteringar kommunen	77 716	57 029
Justering	-614	
Ingående balansvärde RAB	232 214	236 856
Årets nyanskaffning RAB	378	2 034
Årets avskrivningar RAB	-6 683	-6 676
Not 7, Inventarier och maskiner	24 746	19 881
Ingående balansvärde kommunen	19 004	27 463
Årets avskrivn/nedskrivn kommunen	-4 215	-16 620
Årets nettoinvesteringar kommunen	6 096	8 161
Justering	3 224	
Ingående balansvärde RAB	877	1 055
Årets nyanskaffning RAB	211	231
Årets försäljn/utrangering RAB	-89	
Årets avskrivning RAB	-362	-409
Not 8, Värdepapper och andelar	19 627	12 923
Söderköpings kommun	28 557	21 853
Ramunderstaden AB	70	70
Koncerninternt aktiekapital	-9 000	-9 000
Not 9, Långfristiga fordringar	4 586	4 335
Söderköpings kommun	498	575
Ramunderstaden AB	4 088	3 760
Not 10, Kortfristiga fordringar	37 119	58 524
Söderköpings kommun	36 276	48 837
Ramunderstaden AB	4 999	10 412
Koncerninterna korta fordringar	-4 156	-725

	2008	2007
Not 11, Eget kapital före årets resultat	47 396	176 925
Ingående balans kommunen	43 538	173 066
Bundet eget kapital Ramunderstaden AB	12 858	12 859
Koncerninternt aktiekapital	-9 000	-9 000
Not 12, Årets resultat	25 472	-130 248
Söderköpings kommun	22 932	-129 528
Ramunderstaden AB	2 540	-720
Not 13, Reserver	43 661	45 369
Fritt eget kapital, RAB	25 305	26 485
Obeskattade reserver, RAB	18 356	18 884
Not 14, Långfristiga skulder	395 169	342 400
Söderköpings kommun	244 669	189 900
Ramunderstaden AB	150 500	152 500
Koncerninterna långfristiga skulder	0	0
Not 15 Kortfristiga skulder	125 913	139 448
Semesterlöneskuld, Kommunen	27 086	30 335
Övriga kortfristiga skulder kommunen	74 075	69 301
Kortfristiga skulder Ramunderstaden AB	28 908	40 537
Koncerninterna Kortfristiga skulder	-4 156	-725
Not 16 Förändring rörelsekapital		-15 188
Ökning/minskning likvida medel		-29 270
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		14 676
Ökning/minskning lager		-379
Ökning/minskning kortfristiga skulder		-215

Barn- och utbildningsnämnden, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	54 118	51 199	53 063	53 840	58 800
Verksamhetens kostnader	-348 310	-338 946	-324 806	-325 598	-323 323
Varav personalkostnader	-201 347	-191 471	-188 064	-187 852	-190 675
Varav lokalkostnader	-43 637	-42 039	-41 867	-41 932	-41 922
Verksamhetens nettokostnader	-294 192	-287 747	-271 742	-271 758	-264 523
Nettobudget	-295 132	-285 919	-273 932	-273 468	-264 516
Budgetavvikelse	940	-1 828	2 190	1 710	-7

Inledning

Barn- och utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 940 kkr. Överskottet är påverkat av lägre kapitaltjänstkostnader (internränta och avskrivningar) än planerat samt att timlöner för endast 11 månader ingår i redovisningen. Rensar man redovisningen från dessa poster och poster av annan periodiseringskaraktär uppstår i princip ett nollresultat för nämnden. Detta överensstämmer också med de bedömningar som gjorts under hela året. Nämnden har alltså även bortsett från de jämförelsestörande posterna en ekonomi i balans.

Nämndens nettokostnad har ökat med 2,2 %. Bruttokostnaderna har ökat med 2,8 %. Av dessa har personalkostnaderna en ökning med 5,2 %. Det sistnämnda är dock påverkat av att enbart 11 månaders timlöner ingår i redovisningen samt att kostnader för Förskoleteamet ingår med helårseffekter i redovisningen.

Budgeten för 2008 har för barn- och utbildningsnämndens del varit påverkad av demografiska förändringar. Detta har då lett till att antalet anställda minskat.

Det är många faktorer som påverkat ekonomin bland annat minskande elevantal i grund- och gymnasieskolan och ökande genomsnittstid per barn inom barnomsorgen.

En annan iakttagelse är ökande övervältringskostnader kommuner emellan avseende barn i behov av extra stöd. Av tradition har Söderköpings kommun ett gott renommé då det gäller att ta hand om personer med funktionshinder. Det finns därför ett antal barn från andra kommuner som är familjehemsplacerade i Söderköpings kommun. Betalningsviljan från de avlämnande kommunerna har minskat.

Barn- och utbildningsnämndens verksamhetsberättelse för 2008 är indelad i sex huvudavsnitt.

Mål, Årets viktigaste händelse, Prestationer och kvalitet och Framtiden presenteras enligt indelningen

- Politisk verksamhet, ledning och administration
- Barnomsorg
- Skola
- Övriga verksamheter

Barn/elevantal

Antalet barn/elever som anges här gäller de som varit inskrivna i kommunens egna verksamheter under 2008. Antalet barn/elever är snittsiffror för vår- och hösttermin.

Verksamhetsmått	2008	2007	2006	2005	2004
Förskola	442	445*	417	418	395
Familjedaghem	95	106	119	136	152
Fritidshem	492	474*	470	449	479
Förskoleklass	148	135	133	146	134
Grundskola	1504	1 593	1 633	1 763	1 774
Särskola	23	15	15	16	14
Kulturskolan	375	343	323	345	325
Gymnasieskola	420	445	439	450	459
Komvux	247			221	240

*Rättelse volymsiffror 2007.

Antalet barn inom förskola är ungefär lika stort som året innan, men antalet barn i familjedaghem har minskat.

Antalet inskrivna elever inom grundskola och gymnasieskola minskar, samtidigt som antalet barn i förskoleklass och på fritidshem ökar. Under 2008 har det varit en stor ökning av antalet elever inom särskola. Dessa volymförändringar har fört med sig en del organisationsförändringar under ht-08 och ställer krav på omstrukturering av verksamheterna under 2009.

Politisk verksamhet, ledning och administration

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	95	79	314	308	254
Vht kostnader	-21 796	-21 426	-20 477	-18 461	-17 260
<i>Varav personal</i>	-17 131	-17 922	-16 142	-14 832	-14 089
<i>Varav lokaler</i>	0	0	0	0	0
Vht nettokostnad	-21 701	-21 427	-20 163	-18 153	-17 006
Nettobudget	-21 908	-21 499	-20 886	-20 133	-19 556
Budgetavvikelse	207	72	723	1 980	2 550

Inom området politisk verksamhet, ledning och administration är avvikelsen mot budget 207 kkr.

Personalkostnaderna ligger på en lägre nivå än budgeterat. Bemanningen inom ledning och administration har varit lägre än planerat. Planerade kostnader för personal på en öppen förskola, uteblev på grund av att verksamheten inte startades under 2008.

Från den ursprungliga årsbudgeten har en ombudgetering gjorts, 3 950 kkr har överförts till förskolor och grundskolor, avseende barn med behov av särskilt stöd.

Mål

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

- Ledare och personal upplever den politiska styrningen av verksamheten som klar och tydlig.
- Politiker och tjänstemän upplever att samspelet dem emellan fungerar bra.
- Politikerna är insatta i hur verksamheten fungerar och hur hög målnöjdhetsgraden är.
- Förvaltningens ledning har ett tydligt ledarskap, informerar och har ett nära samarbete med kommunens rektorer. Förvaltningens ledning är väl insatt i hur verksamheter fungerar och följer upp kvalitet och resultat. Förvaltningens ledning och administration bidrar till att skapa goda förutsättningar för verksamheternas målnöjdhetsgrad, kompetensutveckling samt för en god arbetsmiljö.

Årets viktigaste händelser

Åtta arbetsutskott och åtta nämndmöten utgjorde basen för nämndarbetet. Presidiet träffade rektorsgruppen vid fyra olika tillfällen för

lägesrapporter och samtal om bland annat ekonomi och kvalitetsarbete. Nämndens kontaktpolitiker besökte sina verksamheter i medeltal två gånger under året.

Ordföranden gjorde, tillsammans med förvaltningschefen, besök i verksamheten.

I januari inbjöds nämnden till en heldag, då rektorerna presenterade och kommenterade resultatet av föregående års kvalitetsredovisning.

Nämnden har fattat beslut om en ny resursfördelningsmodell för budget år 2009.

Framtiden

För att möta volymförändringar kartlägger och analyserar förvaltningen behov och omfattning av de olika verksamheterna framöver. Förändringar som kommer som en följd av volymförändringar kräver en helhetssyn, gemensamma visioner, väl fungerade samspel och samverkan både internt och externt.

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

Som komplement till den kvalitetsredovisning som funnits sedan 2004, skrivs kvalitetsredovisningar för varje kommunal skola, förskola och fritidshem enligt skolverkets krav och anvisningar. Detta kvalitetsarbete kommer ytterligare att utvecklas under 2009.

Nyckeltal kommer att användas för jämförelse och analys.

Internkontrollplanen kommer att utvecklas.

Kompetensutvecklingsplanen kommer årligen att utvärderas och revideras.

I nämnd och rektorsgrupp skall det finnas utrymme för omvärldsbevakning.

Prestationer och kvalitet

Prestationer och kvalitet skall följas upp genom internkontroll och kvalitetsredovisningar.

Barnomsorg

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	16 954	18 080	15 386	14 931	15 157
Vht kostnader	-84 049	-80 422	-76 148	-79 479	-77 611
<i>Varav personal</i>	-52 675	-49 902	-48 795	-49 857	-50 465
<i>Varav lokaler</i>	-9 916	-9 501	-9 028	-10 661	-10 985
Vht nettokostnad	-67 095	-62 342	-60 762	-64 548	-62 454
Nettobudget	-65 414	-60 266	-59 394	-64 188	-64 192
Budgetavvikelse	-1 681	-2 076	-1 368	-360	1 738
<i>Avgiftsfin grad</i>	<i>20%</i>	<i>22%</i>	<i>20%</i>	<i>23%</i>	<i>20%</i>

Barnomsorgsverksamhet, som omfattar förskoleverksamhet, fritidshem och dagbarnvårdare redovisar ett underskott jämfört med budget på 1 681 kkr.

Bruttokostnaden har jämfört med 2007 ökat med 3 627 kkr (4,5 %) och intäkterna har minskat med 1 126 kkr. Detta betyder att avgiftsfinansieringen minskat från 22 % till 20 %. Av kostnaderna har personalkostnaderna ökat med 2 773 kkr (5,6 %).

Det sistnämnda är dock påverkat av full kostnadseffekt av det nya arbetstidsavtalet för dagbarnvårdarna.

Genomsnittstiden per barn inom förskolan har ökat, vilket lett till ökade personalkostnader.

Mål för förskola och fritidshem

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

Följande önskvärda kännetecken (mål) för förskolor och fritidshem har formulerats, och varje år görs en kommunövergripande kvalitetsredovisning som beskriver måluppfyllelsen av dessa.

Trygghet, trivsel, utveckling och lärande

- Barnens behov och intressen ligger till grund för planeringen av den pedagogiska verksamheten.
- Barnen får sina behov väl tillgodosedda.
- Stor vikt läggs vid barnens hälsa och välbefinnande.
- Barnen trivs bra.
- Barnen upplever att de får vara med och bestämma.
- Som förälder känner man full tillit när man lämnar sitt barn till förskola och fritidshem.

- Som förälder är man mycket nöjd med hur ens barn utvecklas och vad ens barn lär sig under sin tid i förskolan.
- Barnen i förskolan får dagligen arbeta med musik, rytm, bild och form.
- Förskolan/fritidshemmet bidrar till att utveckla barnens språk och tänkande.
- Förskolan/fritidshemmet bidrar till att utveckla barnens kroppsuppfattning.
- Förskolan/fritidshemmet bidrar till att utveckla barnens tillit till sin egen förmåga.
- Förskolan/fritidshemmet lyckas på ett bra sätt förena barnens lärande med en god omsorg.
- Barnen i fritidshemmet upplever att de får det stöd och den hjälp de behöver.

Normer och värden

- Barnen lär sig att ta hänsyn till och samspela med andra barn och med vuxna.
- Barnen utvecklar sin förmåga att lyssna på andra, att själva berätta för andra och att ge uttryck för sina egna uppfattningar.

Samverkan

- Samarbetet mellan personalen och barnens föräldrar fungerar bra.
- Barnens föräldrar informeras på ett bra sätt om sådant som man behöver veta som förälder.
- Personalen lyssnar på barnens föräldrar (och bryr sig om vad de säger), när de framför synpunkter eller har frågor.
- Barnens föräldrar har goda möjligheter att påverka verksamheten.*

Kvalitetsarbete

- Verksamheten utvärderas (granskas och bedöms) minst en gång per halvår.
- Personalen kan ge konkreta exempel på vilka förbättringar som gjordes efter den senaste utvärderingen.
- I förskolan och i fritidshemmet har man goda möjligheter att planera en pedagogisk verksamhet för barn med *olika* individuella behov.
- Personalen har är väl förtrogen med det förbättringsarbete som förekommer i andra förskolor och fritidshem.

Materiella resurser

- Lokaler är ändamålsenliga.
- Barnen har tillgång till den materiel och den utrustning de behöver för såväl lek och pedagogisk verksamhet som för vila och avkoppling.
- Utemiljön är stimulerande med goda möjligheter till trygghet och säker lek.

Årets viktigaste händelser

Planerat underhåll av Kullborgs förskola påbörjades under 2008 och fullföljs under 2009.

Ett kvalitetshöjande projekt som pågått sedan höstterminen 2007 är Förskoleteamet. Teamet skapar möjligheter för personalens kompetens-utveckling samt skapar tid för planering och dokumentation. Förskoleteamet är dessutom en tillgång för barnen med sitt genomtänkta pedagogiska program. Projektet kommer att utvärderas under 2009.

Från och med den 1 juli 2007 har dagbarnvårdarna 40 timmars arbetsvecka och följer allmänna bestämmelser. Fortfarande pågår arbete för att organisera arbetet så att det fungerar med dagbarnvårdarnas nya tidsavtal.

Matematikfortbildning har genomförts för personal i alla kommunens förskolor och för våra dagbarnvårdare.

Västra Husby förskola har deltagit i ett EU projekt inom Comeniusprogrammet, tillsammans med Spanien och Turkiet. Projektet handlar om barns språkutveckling.

Framtiden

Antalet födda barn 2008 är färre än 2007. Personalbehovet på förskolorna är större än tidigare. Detta beror på att barnen har längre omsorgstider samt att många 6-åringar börjat i förskoleklass och många 1-åringar börjat i förskolan. Barngrupperna är stora under hela dagen och med många små barn i grupperna skapas ett ökat behov av personal.

Vårdnadsbidrag införs i kommunen den 1 januari 2009. Förmodligen kommer inte detta att påverka efterfrågan av barnomsorg i någon större omfattning.

Behovet av förskoleplatser ökar inom Aspvedens område och förväntas bli stort i samband med satsningen på VA-nätet i Luddingsbo och Snöveltorp. Även i Mogata kan behov av flera förskoleplatser uppstå i samband med eventuell byggnation.

Vi kommer att prioritera en fortsatt satsning på matematik i förskolan. Inom centrala området pågår ett utvecklingsarbete mot "Reggio Emilia liknande pedagogik". Detta utvecklingsarbete kommer att präglade arbetet under de närmaste åren.

Inom Östra området närmar sig flera dagbarnvårdare pensionsåldern. Detta tillsammans med att föräldrar i mindre utsträckning än tidigare år, önskar placera sina barn hos dagbarnvårdare innebär att denna barnomsorgsform kommer att minska i Skönbergaområdet.

Under 2009 kommer fritidshemspersonal att delta i en kommungemensam fortbildning "Offensiva fritidshem". Detta blir en start för utveckling av kommunens fritidshemsverksamhet.

Prestation och kvalitet

Måluppfyllelse framgår av den årliga kvalitetsredovisningen.

I Söderköping finns ett tydligt mål, att öka andelen pedagogisk utbildad personal inom förskola och fritidshem.

Inom förskola har en ökning skett under 2008 jämfört med tidigare år. Vi kan också konstatera att det nu är flera förskollärare som söker tjänster än det var under 2007, vilket är en god förutsättning för att kunna öka andelen pedagogiskt utbildad personal.

Nyckeltal

Förskola	2008	2007	2006	2005	2004
Antal inskrivna barn per årsarbetare	5,32*	5,5	5,3	5,0	5,2
Andel tillsvidareanställda med pedagogisk utbildning i förskolan	56,9%*	51%	59 %	60 %	64 %
Andel barnskötare i förskolan	43,1%*	49%	41 %	40 %	36 %
Kostnad per (till heltid omräknat) barn i förskolan enl.SCB	*	143 500	143 800 kr	143 900 kr	138 700 kr
Fritidshem	2008	2007	2006	2005	2004
Antal inskrivna barn per årsarbetare	16,6*	16,05	14,0	13,4	12,8
Andel tillsvidareanställda med pedagogisk utbildning i fritidshem	71%*	73%*	74 %	66 %	66 %
Andel barnskötare i fritidshem	25%*	27%*	26 %	34 %	34 %
Kostnad per (till heltid omräknat) barn i fritidshem enl SCB	*	112 100 kr	108 700 kr	112 600 kr	102 000 kr

*Nyckeltal 2008 är preliminära siffror, inga uppgifter om kostnad per barn 2008, rättad nyckeltal för 2007.

Jämförelsetal:

Antal inskrivna barn per årsarbetare totalt i landet i förskola är enligt skolverkets rapport (februari-09) 5,2. Det visar att personaltätheten i våra förskolor ligger på ungefär samma nivå som i landet .

Antal inskrivna barn per årsarbetare totalt i landet på fritidshem är enligt skolverkets rapport (februari -09) 19,5. Det visar att personaltätheten fortfarande är hög i Söderköping jämfört med i landet totalt.

Skolor

Utbildning (grundskola, förskoleklass, särskola)

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	7 647	8 867	10 803	10 754	14 278
Vht kostnader	-121 033	-120 784	-120 916	-120 857	-123 474
<i>Varav personal</i>	-80 088	-80 001	-79 167	-81 511	-83 767
<i>Varav lokaler</i>	-21 112	-20 875	-21 130	-19 562	-19 700
Vht nettokostnad	-113 386	-111 917	-110 113	-110 103	-109 196
Nettobudget	-112 714	-114 307	-110 929	-112 940	-109 226
Budgetavvikelse	-672	2 390	816	2 837	30

Frivilliga skolformer (inkl. adm)

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	13 370	14 987	18 082	19 764	20 864
Vht kostnader	-83 239	-81 426	-81 834	-82 076	-80 438
<i>Varav personal</i>	-29 970	-29 480	-30 814	-28 923	-29 919
<i>Varav lokaler</i>	-8 651	-8 364	-7 679	-7 605	-7 173
Vht nettokostnad	-69 869	-66 439	-63 753	-62 312	-59 574
Nettobudget	-71 885	-68 980	-65 513	-59 603	-55 010
Budgetavvikelse	2 016	2 541	1 760	-2 709	-4 564

Den kommunala skolverksamheten, grundskola, förskoleklass och särskola visar ett budgetöverdrag på 672 kkr. Bruttokostnaderna har endast ökat med 249 kkr jämfört med 2007. Däremot har intäkterna minskat mellan åren med 1 220 kkr beroende på minskande elevantal, minskade intäkter från andra kommuner för extra stödresurser samt minskade lönebidrag.

Frivilliga skolformerna har haft ökade kostnader på 1 813 kkr, 2,2 %, mellan 2007 och 2008. Samtidigt minskar intäkterna med 1 617 kkr, 7,9 %. Detta betyder att nettokostnaden ökat med 3 430 kkr eller 5,2% .

Mål

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

Följande önskvärda mål för skolverksamhet har formulerats, och varje år görs en kommunövergripande kvalitetsredovisning som beskriver måloppfyllelse.

Normer och värden

- Elever blir inte utsatta för någon form av kränkande behandling från andra elever.
- Elever blir alltid väl bemötta av personalen.
- Eleverna känner sig alltid respekterade av andra elever.
- Elever och lärare pratar med varandra på ett vänligt sätt.

Elevernas ansvar och inflytande

- Elever och lärare försöker alltid komma överens om det som känns viktigt (i de stora frågorna).
- Eleverna visar ofta att de tar ansvar för sitt eget lärande.
- Eleverna känner tydligt att den skola de går i är till för dem.
- Lärarna lyssnar på elevernas synpunkter och tar hänsyn till det eleverna tycker.
- Lärare och elever beslutar ofta gemensamt om arbetssätt och annat som rör undervisningen.

Kunskaper

- Eleverna i årskurs nio har högsta meritvärde jämfört med elever i övriga kommuner i Östergötland.
- Andelen Söderköpingsungdomar som läser vidare på universitet och högskola ökar.
- På hösten i årskurs 4 klarar alla elever av att läsa och förstå en normaltext i sin lärobok.
- Alla elever i åk 3 läser under fritiden en eller flera böcker i månaden.
- Alla elever i årskurs 5 når målen i *svenska* enligt de nationella ämnesproven för årskursen.
- Alla elever i årskurs 5 når målen i *engelska* enligt de nationella ämnesproven för årskursen.
- Alla elever i årskurs 5 når målen i *matematik* enligt de nationella ämnesproven för årskursen.
- Alla elever i nuvarande årskurs 6 läser under fritiden en eller flera böcker i månaden.
- På hösten i årskurs 7 klarar alla elever av att läsa och förstå en normaltext i sin lärobok.
- Alla eleverna i årskurs 9 når målen i *svenska* enligt de nationella ämnesproven för årskursen.
- Alla eleverna i årskurs 9 når målen i *engelska* enligt de nationella ämnesproven för årskursen.
- Alla eleverna i årskurs 9 når målen i *matematik* enligt de nationella ämnesproven för årskursen.
- Alla elever som lämnar grundskolan efter årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolan.
- Ingen elev som lämnar grundskolan saknar betyg i något ämne.
- Alla elever är väl medvetna om att regelbunden motion och sunda matvanor ge förutsättningar för en god hälsa och välbefinnande.

Bedömning och betygssättning

- Eleverna i årskurs 9 anser att deras lärare sätter rättvisa betyg.
- Föräldrarna till elever i årskurs 4 och 9 anser att utvecklingssamtalen genomförs på ett sätt som passar dem själva och deras barn.
- Eleverna i årskurs 9 tycker att utvecklingssamtalen genomförs på ett sätt som känns bra för dem.

- Lärarna i årskurs 9 är säkra på att de tolkar de nationella betygskriterierna rätt, när de själva sätter betyg.

Samverkan

- Personalen på varje skola informerar elevernas föräldrar på ett bra sätt om sådant som man behöver veta som förälder.
- Personalen på varje skola lyssnar på elevernas föräldrar (och bryr sig om vad de säger) när de framför synpunkter eller har frågor.
- Samarbetet mellan personalen och elevernas föräldrar fungerar bra.
- Lärarna i grundskolan är nöjda med sitt samarbete med lärare och annan personal på Nyströmska skolan rörande elevernas övergång från grundskola till gymnasieskola.
- Lärarna på gymnasieskolan tycker att samarbete med lärare och annan personal på grundskolan kring de elever som ska börja på Nyströmska fungerar bra och upplever att det underlättar mottagandet av de nya eleverna.
- Eleverna i årskurs 1 på gymnasieskolan tycker att den information de fick i åttan och nian om gymnasieskolan och de olika programmen var till stor hjälp inför gymnasievalet.
- Eleverna i årskurs 1 på gymnasieskolan tycker att den information som de fick i åttan och nian om det gymnasieprogram de går på visade sig stämma bra överens med verkligheten.

Materiella resurser

- Eleverna har tillgång till ändamålsenliga läromedel.
- Eleverna har tillgång till datorer och annan ändamålsenlig utrustning i den utsträckning de behöver.
- Skollokalerna är ändamålsenliga.

Årets viktigaste händelser

Skriftliga omdömen har införts i alla våra grundskolor.

Skönbergaskolan har byggts om till en modern skola och vi har samtidigt fått en bättre arbetsmiljö.

Till höstterminsstarten var skolgården och förskolans gård i Västra Husby färdig. Elever/barn och personal är mycket nöjda med den fina gården.

Projekt Små vetenskapare har rönt stor uppskattning bland elever, lärare och föräldrar och rullar vidare med en satsning på matematik för föräldrar.

Skolhälsovården har ökat sin kvalitet genom att anställa en kunnig skolläkare och genom införandet av digital journalföring.

Resursskolan Ankaret, för elever i åk 7-9 har gjort ett namnbyte till "Team Spiran" och flyttat in i andra lokaler. Namnet "spiran" står för s= samverkan, p= praktik, i= inkludering, r= resurs, a= arbetsro, n= närhet. Arbetssättet utvecklas med syfte att skapa ett bättre samarbete med socialförvaltningen och med elevernas hemskolor.

Nyströmska skolan har beviljats nystarter inom sin KY-utbildning.

Nyströmska skolan har ansökt om att få starta spetsutbildning men fick tyvärr avslag på sin ansökan.

Söderköpings kommun har tecknat ett samverkansavtal avseende kommunal vuxenutbildning inom vår region, genom Regionförbundet Östsam.

Nyströmska skolan har under 2008 haft många internationella kontakter, bland annat med Italien, England, och Finland.

Nyströmska skolan har haft besök av Marcus Birro, Bob Hansson och Majgull Axelsson.

Den första kullen elever från Nyströmska skolans KY-utbildning inom vårdadministration tog sin examen i maj.

Framtiden

Under 2009 kommer den yttre miljön vid Skönbergaskolan att iordningställas.

2009 införs nationella prov i åk 3 samt i kemi, fysik och biologi i åk 9.

Under år 2009 kommer vi att få en ny skollag i Sverige. Detta kommer att innebära ett implementeringsarbete i våra skolor.

Elevantalet i kommunens egna grundskolor minskar mellan läsåret 08/09 och läsåret 09/10 med 51 elever, enligt prognos framtagna i september 2008.

Elevantal minskar i förskoleklass, åk 3, 6 och 7. Samtidigt ser vi en ökning av elevantal i åk 1 och 5.

För att skapa så goda planeringsförutsättningar som möjligt när elevantalet sjunker de närmaste fem åren, kommer en lokalutredning att göras under 2009.

Med anledning av förändringar i storlek av elevkullar till gymnasieskolan, den ökande konkurrensen från flera fristående gymnasieskolor och "Framtidsvägen - en reformerad gymnasieskola" kommer vi under 2009 att arbeta med frågan om framtiden för vår gymnasieskola.

Vad har vi idag som vi försätta med den i den nya gymnasieskolan? Vilka program kan vi ha? Har vi rätt antal program? Kan vi utveckla något/några av dessa program för att få en större andel gymnasieelever att söka till Nyströmska skolan?

Kan vi organisera lärlingsutbildning? Det skulle vara värdefullt att utveckla samarbete mellan skola och näringsliv i Söderköpingsområdet.

Prestationer och kvalitet

Prestationen och kvalitet redovisas i kvalitetsredovisning.

Nyckeltal

Grundskola	2007	2006	2005	2004
Antal lärare per 100 elever i grundskolan enl SCB	7,7	7,9	8,1	8,2
Andel lärare i grundskolan med pedagogisk utbildning	90 %	89 % *	89 % *	87 % *
Totalkostnad per elev i grundskolan enl SCB	74 000 kr	70 800 kr	68 500 kr	69 800 kr
Kostnad för undervisning per elev i grundskolan	36 700 kr	34 600 kr	34 700 kr	36 600 kr
Gymnasieskola	2007	2006	2005	2004
Antal lärare per 100 elever i kommunens egen gymnasieskola enl SCB	8,7	9,7*	9,2	9,0
Andel lärare med pedagogisk utbildning i kommunens egen gymnasieskola	87 %	82 % *	83 % *	73 %
Kostnad för undervisning per elev i kommunens egen gymnasieskola enl SCB	42 600 kr	42 100 kr	37 300 kr	36 400 kr
Måluppfyllelse i kommunens egen gymnasieskola i procent (slutbetyg totalt)	94,5 %	88,5 % *	89,3 % *	93,7 % *

* Rättad nyckeltal enligt SCB !

Eftersom nyckeltalen bygger på redovisningen från Scb´s räkenskapssammandrag presenteras de med ett års eftersläpning. Räkenskapssammandraget avseende 2008 presenteras i slutet av maj 2009.

Jämförelser:

Antal lärare per 100 elever i grundskolan i landet totalt är enligt skolverkets rapport i februari 2009, 8,3. Det innebär att personaltätheten i våra grundskolor är lägre än i landet.

När det gäller andelen lärare i grundskolan med pedagogisk utbildning har vi däremot högre andel pedagogiskt utbildade lärare än i landet i övrigt där siffran är 85%.

Antal lärare per 100 elever i gymnasieskolan är i landet enligt skolverkets rapport (februari 2009) 8,4. Det innebär att vi har ungefär samma personaltäthet inom gymnasieskolan som i landet.

Interkommunala ersättningar och köp av verksamhet

Mål

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

- Alla elever som går i annan kommun finns registrerade och kostnaderna för dem kan räknas in i alla bokslutsprognoser som görs.
- Vi har också god kontroll över vilka elever som är i gymnasieåldern men som inte går i gymnasieskolan.

Årets viktigaste händelser

När det gäller de interkommunala ersättningarna är naturligtvis de blivande gymnasieelevernas aktuella sökbild en viktig händelse. Viktiga uppgifter rör dels hur stor andel av eleverna som finns på gymnasieskolan i Söderköping, dels vilka utbildningar övriga elever finns på.

Intäkter interkommunal ersättning

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Barnomsorg	462	938	917	1 036	1 010
Grundskola	2 004	1 889	2 000	1 913	1 894
Särskola	2 705	2 166	1 610	1 585	1 155
Gymnasieskola	9 353	8 945	8 542	9 711	9 446
Vuxenutbildning	2 663	1 170	1 687	3 938	4 736

Kostnader interkommunala ersättningar

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Barnomsorg	1 124	1 211	844	1 367	1 007
Grundskola	2 341	2 884	2 740	1 793	984
Fristående grundskolor	8 134	7 378	6 809	6 463	6 178
Särskola	2 568	2 393	2 649	3 745	4 410
Gymnasiesärskola	4 656	3 047	2 168	3 186	2 472
Gymnasieskola	22 625	26 469	24 852	26 012	20 768
Vuxenutbildning	660	693	707	1 689	2 815
Fristående gymnasieskolor	12 412	10 180	8 499	6 700	4 674

Av de elever som är folkbokförda i Söderköping men som har sin skolgång i andra kommuner är det 24 elever i grundskola, 8 i särskola och 15 i särgymnasiet. Inom barnomsorgen finns 6 barn i annan kommun.

I kommunens verksamheter finns barn och elever från andra kommuner, 30 grundskoleelever, 13 särskoleelever och 4 barn i barnomsorgen.

Bidrag till enskild barnomsorg

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Förskola/fritidshem	18 086	16 153	14 693	14 533	12 970

Den ökade kostnaden mellan åren 2007 och 2008 beror på uppräknings av antal timmar. Både antal barn och antalet vistelsetimmar har ökat i den enskilda barnomsorgen såväl som i den kommunala omsorgen. Andelen barn i den enskilda barnomsorgen är ungefär 30 % av totalt antal placerade barn

Kostenhet/Måltidsverksamheten

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	8 160	8 360	7 851	7 511	7 697
Vht kostnader	-24 981	-24 066	-22 892	-22 087	-22 035
<i>Varav personal</i>	-11 576	-11 447	-10 753	-10 244	-10 064
<i>Varav lokaler</i>	-4 097	-4 013	-4 029	-4 029	-3 991
Vht nettokostnad	-16 821	-15 706	-15 041	-14 576	-14 338
Nettobudget	-17 039	-15 681	-15 401	-14 888	-14 608
Budgetavvikelse	218	-25	360	312	270
<i>Självfinansieringsgrad</i>	33 %	35 %	34 %	34 %	35 %

Inom måltidsverksamheten redovisas kostnader och intäkter hänförliga till måltidsproduktionen. Kostnaderna finns dels inom kostenheten dels på rektorsområdena. Intäkterna kommer framförallt från äldreomsorgen. Bruttokostnaden är 2008, 24 981 kkr, vilket är en ökning med 915 kkr, 3,8 %, jämfört med 2007. Intäkterna har minskat något. Detta betyder att självfinansieringsgraden minskat från 35 % till 33 %.

Jämfört med budget redovisar verksamheten ett överskott på 218 kkr beroende på något lägre personalkostnader än budgeterat. .

Mål

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

- Maten håller hög kvalitet, uppfyller högt ställda krav på näringsriktighet och gynnar god hälsa hos såväl unga som äldre.
- Alla elever äter skollunch de dagar de är i skolan.
- Eleverna är nöjda med maten och med de omständigheter som den serveras under.
- Inom äldreboendena och inom omsorgen är man nöjd med matens kvalitet, med portionernas storlek och med matsedelns variationer.
- Alla brukare finner kostenhetens personal serviceinriktad och upplever att personalen alltid strävar efter att tillgodose deras önskemål.

Årets viktigaste händelser

- Den viktigaste som sker inom kostenheten är den dagliga verksamheten i matsalar och kök, vilken resulterar i god mat åt cirka 3 500 personer varje dag.
- Flera av de kök som ännu inte har fungerande diskinlämning byggs om så att de får sådana. Detta är en förbättring som gynnar såväl brukare som personal.
- Kostenheten har börjat använda dataprogrammet Aivo för mathantering, matsedlar mm.
- Kostenheten har skrivit avtal om matförsäljning till det privata företaget ”Tre O”.

Prestationer och kvalitet

Åtgången på mat ger oss i allmänhet en bra föreställning om vad eleverna tycker om sin skolmat. Personalen har också för vana att ofta fråga elever vad de tycker om maten. Parallellt med detta görs regelbundet enkätundersökningar inom de olika brukargrupperna.

Den allmänna bilden är att såväl barn och elever som vuxna är nöjda både med kvaliteten på maten och med det bemötande man får av personalen.

Framtiden

Utvecklingen mot att allt fler gamla bor kvar allt längre i sina hem i stället för att flytta till gemensamma äldreboenden påverkar kostenhetens verksamhet. En portionshantering ställer ökade krav på bland annat utrustning, lokaler och personal.

Under 2009 kommer ekologisk mjölk att serveras.

Vår kostchef kommer att gå i pension under 2009 och en ny kostchef kommer att rekryteras.

Musikskolan

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	591	565	635	573	550
Vht kostnader	-2917	-2 899	-2 536	-2 637	-2 505
<i>Varav personal</i>	-2 698	-2 719	-2 393	-2 485	-2 371
<i>Varav lokaler</i>	0	0	0	-70	-73
Vht nettokostnad	-2 326	-2 334	-1 901	-2 064	-1 955
Nettobudget	-2 279	-2 227	-1 809	-1 716	-1 924
Budgetavvikelse	-47	-107	-92	-348	-31
<i>Avgiftsfin grad</i>	20 %	19 %	25 %	22 %	22 %

Avvikelse mot budget för 2008 är marginell. Kulturskolans avgifter har varit lägre än budgeterad under 2008. Externa verksamhetsintäkter har ökat jämfört med 2007 samt avgiftsfinansieringsgraden har varit 1 % högre.

Mål

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

- Musikskolans samarbete med grundskola och gymnasieskola intensifieras och från skolans sida ser man ett allt större värde i det.
- Genom kulturskolan och det ökade samarbete mellan musikskolan och kommunens övriga kulturverksamhet får kommunens barn och ungdomar goda möjligheter till kulturupplevelser.
- Musikskolans verksamhet bidrar inte bara till elevernas estetiska lärande utan underlättar också många elevers lärande överhuvudtaget.
- De elever som påbörjat musikutbildning inom musikskolan fortsätter.
- Musikskolans elever syns och hörs i hela kommunen

Årets viktigaste händelser

- Musikskolan byter namn till Kulturskolan den 1 januari 2009.
- Kulturskolan får en utökad roll tack vare kommunens Barnkulturprogram som startar 2009.
- Kulturskolan samarbetar med musikklasserna i kommunen. Under 2007 utökades verksamhet med en drama-pedagog, som arbetar med F-9 skolorna.
- Samarbetet med Nyströmska skolan har gradvis ökat under ett antal år då musikprofilen byggts upp, läsåret 2008/09 är den färdigtutbyggd

Framtiden

Kulturskolan befäster sin ställning som en bra samarbetspartner, och en garanti för att musikklassverksamheten fungerar bra. Kulturskolan ger också ett bra alternativ för olika fritidsaktiviteter.

Samarbete med Focus fritisverksamhet kommer igång på allvar och ett gemensamt projekt startas inom teater och musik.

Kulturskolan strävar efter att utveckla en mer samlad organisation för all kulturverksamhet som riktar sig till barn och ungdomar i kommunen, för att därigenom få ett optimalt utnyttjande av resurserna.

Prestationer och kvalitet

Musikskolan har en bra och bred verksamhet som inte bara riktar sig till de musikintresserade. Den ses som en naturlig del av skolan.

De elever som avslutar sin undervisning inom den kommunala musikskolan uttalar sig positivt om den tid de deltagit i musikskolans verksamhet.

Fritidsverksamhet Focus

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	2 409	877	366	198	274
Vht kostnader	-5 349	-3 387	-2 774	-2 507	-2 218
<i>Varav personal</i>	-4 031	-2 142	-1 919	-1 739	-1 489
<i>Varav lokaler</i>	-511	-636	-465	-499	-498
Vht nettokostnad	-2 940	-2 510	-2 408	-2 309	-1 944
Nettobudget	-3 050	-2 657	-2 377	-2 320	-2 291
Budgetavvikelse	110	147	-31	11	347

Fritidsverksamheten Focus visar ett överskott jämfört med budget på 110 kkr. I redovisningen ingår även kostnader för Furuborgs verksamhet i Västra Husby. Intäkterna 2008 är avsevärt högre än tidigare beroende på att verksamhet avseende verksamhet för personer med funktionshinder är finansierat av socialnämnden med cirka 1 800 kkr.

Detta förklarar även att kostnadsnivån 2008 är högre än 2007.

Mål

Ett måldokument med tydliga och uppföljningsbara mål kommer att arbetas fram.

Regeringens ungdomspolitiska mål har varit en av utgångspunkterna då verksamhetsmålen för Focus formulerats:

- Focus fritidsverksamhet utvecklar ungdomars förmåga till aktiva och medvetna val utifrån ett hälsofrämjande förhållningssätt
- Den lärande processen äger rum i en miljö som präglas av jämställdhet
- Det metodiska arbetet innebär att ungdomen utvecklar och tydliggöra sin identitet.

Årets viktigaste händelser

Furuborgs fritidsverksamhet i Västra Husby, har varit igång sedan hösten 2007. Utvärderingen kommer att ligga till grunden för om verksamheten skall försätta.

Framtid

Framtidens allt mer ökade betydelse i samhället, kräver en diskussion om hur verksamheten skall utformas?

En önskan är att fritidsverksamheten i framtiden skall integreras i ökad omfattning med övrig skol- och musikverksamhet i kommunen.

Fritidsverksamhet strävar efter att

- Utveckla en sommarverksamhet innehållande såväl ett basöppethållande som läger och dagsutflykter.
- Starta studiecirkel med inriktning mot drama, dans, filmproduktion, etc.
- Utveckla demokratiarbetet med ungdomar
- Bedriva internationellt ungdomsbyte

Prestationer och kvalitet

Fritidsverksamheten använder ”personliga uppdrag” som arbetsmetod. Den har bidragit till ett större engagemang hos personalen.

Central ledning och administration

Det dataprogram som gymnasieskolan och vuxenutbildningen använt för att registrera elevers närvaro med mera integreras nu med det dataprogram, "Procapita", där grundskoleelever och barn inom barnomsorgsverksamhet registreras.

Intern kontroll

Internkontrollplanen har vi arbetat med för första gången under 2007. Från och med år 2009 utvecklas internkontrollplanen för Barn- och ungdomsförvaltningen, så att nämndledamöter skall aktivt delta i interkontrollprocessen. Vi kommer att arbeta utifrån COSO -metoden.

Barnomsorg

Barnomsorgen blir i enlighet med de nationella direktiven alltmer inriktad på kvalitetsfrågorna, och det ger också ett ökat behov av gemensamt arbete med kvalitetsfrågor inom rektorsgruppen. En strävan är att oftare höja blicken över de vardagliga bekymren för att förbereda sig inför framtida målsättningar och krav.

Födelseantalet minskade under 2008. Jämfört med 2007 föddes 44 barn färre. Efterfrågan på barnomsorg är stor och ganska ojämnt fördelat inom kommunen. Under 2008 har vi arbetat med, att ta fram en ny resursfördelningsmodell inom Barn- och utbildningsförvaltningen, för att åstadkomma en likvärdig ersättning till enskild och kommunal verksamhet.

Antalet barn och elever i grundskola och gymnasieskola

Antal grundskoleelever minskar enligt prognosen under kommande fem år. Det som kan förändra den prognosen skulle vara eventuell inflyttning.

Antalet gymnasieelever sjunker även från läsåret 09/10 ganska snabbt, och framåt finns en risk att antalet ungdomar i gymnasieålder minskar med en tredjedel jämfört med situationen 2008.

Sammanfattande analys

En ekonomi balans

Bokslutet för 2008 innebär ett överskott jämfört med budget på 940 kkr. Resultatet är dock påverkat av att i redovisningen ingår timlöner för 11 månader samt effekterna av den stora nedskrivningen av anläggningstillgångar som genomfördes i bokslutet för 2007. Detta var inte fullt ut invägt i budgeten för 2008. Korrigeras resultatet med detta så har nämnden fortfarande en ekonomi i balans.

En svårighet som funnits har varit att överföra den minskade resurstilldelningen som ett lägre elevantal medfört till en praktisk hantering i verksamheten. Det minskade elevantalet är fördelat över hela kommunen. Svårigheten ligger då i att anpassa klassorganisationen inom befintlig skolorganisation till de nya förutsättningarna. Det minskande elevantalet sker i mångt och mycket successivt och inte i trappsteg.

Stor kraft har under året gjorts i att öka delaktigheten i ekonomistyrningen från verksamhetens sida genom att bland annat införa en ny resursfördelningsmodell som innebär en förbättrad transparens mellan kostnader och resurser. En viktig del i styrningen av verksamheten är de kvalitetsredovisningar som sedan 2005 genomförs för förskolor, skolor och fritidshemsverksamhet. Kvalitetsredovisningarna innebär tillsammans med en ökad delaktighet i ekonomistyrningen förutsättningar för en ökad medvetenhet om sambandet mellan resultat och kvalitet.

Under 2008 har Barn- och utbildningsförvaltningen arbetat fram ett eget planeringsinstrument för verksamheter, Kostnadsmodell, vilket rektorerna har använt vid budgetarbetet inför 2009.

Målgrupperna för BUN:s verksamheter

Antalet barn och ungdomar i våra verksamheter är kopplad till sådana faktorer i samhället som den lokala och regionala arbetsmarknaden, tillgången på bostäder och utbudet av allmänna kommunikationer i regionen. Över huvud taget hänger det ihop med kommunens allmänna attraktivitet. Sambanden är ofta många och komplexa: Kommunens allmänna attraktivitet är ju i sin tur bland annat beroende av kvaliteten på skolor och barnomsorg.

Vårt eget bidrag till helheten

Visionen om Söderköping som en mycket attraktiv kommun och med en befolkning som ökar för varje år borde kunna delas av alla medarbetare i alla verksamheter. Att kvaliteten i kommunens barnomsorg, grundskolor, musikskola, gymnasieskola och vuxenutbildning, fritidsverksamhet och måltidsverksamhet, i hög grad påverkar kommunens attraktivitet är självklart för de flesta av oss. En angelägen planeringsfråga för var och en som arbetar i någon av våra verksamheter blir därför: *På vilket sätt kan jag i mitt arbete (vi i vårt arbete) bidra till att visionen blir verklighet?* En lika angelägen uppföljningsfråga blir sedan: *På vilket sätt har jag (vi) nu bidragit till detta?*

Bygg- och miljönämnden, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	0	0	0	0	0
Verksamhetens kostnader	-336	-327	-198	-200	-215
<i>Varav personalkostnader</i>	-331	-324	-198	-199	-215
<i>Varav lokalkostnader</i>	0	0	0	0	0
Verksamhetens nettokostnader	-336	-327	-198	-200	-215
Nettobudget	-208	-250	-240	-240	-240
Budgetavvikelse	-128	-77	42	40	25

Inledning

Bygg- och miljönämnden är en nämnd som svarar för myndighetsutövning inom plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen, djurskyddslagen samt lagen om skydd mot olyckor.

Resultatet för 2008 är en negativ avvikelse jmf med budget på 128 kkr och beror på för lågt budgeterade kostnader för arvoden – se även 2007 års kostnad.

Mål och måluppfyllelse

Målen för bygg- och miljönämnden under 2008

- Att fortsätta översynen av enskilda avlopp inom äldre fritidshusområden.

Målet är delvis uppfyllt.

- Att göra en översyn av gällande delegationsordning.

Målet är ej uppfyllt.

- Att verka för att VA-åtgärder vidtas på Aspöja.

Målet är delvis uppfyllt, en översyn av FÖP för Aspöja är under bearbetning och i denna skall VA-frågorna behandlas.

Årets viktigaste händelser

Under 2008 beslutades att ansvaret för djurskydd skulle överföras till staten och från årsskiftet övertogs uppgiften av länsstyrelsen. I och med detta upphörde då samarbetsavtalet inom djurskyddet, som träffats med Valdemarsviks och Åtvidabergs kommuner.

Framtiden

En fortsättning av översynen av livsmedelsverksamheten kommer att ske med under 2009. Ytterligare resurser skall rekryteras för bl a dessa uppgifter.

Ett nytt diariesystem togs i bruk för plan och bygg under 2008. Från 2009 skall även miljö gå över till samma kommungemensamma system.

Nämnden skall under 2009 se över sin verksamhetsplan. Behovet av framtida resurser för de olika myndighetsdelarna kommer då att analyseras. Utredningsförslag finns också att kommunernas ansvar för granskning och inspektion enligt plan- och bygglagen skall utöka

Fastighetsförvaltningen, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	91 980	92 246	73 188	80 092	79 184
Verksamhetens kostnader	-80 625	-92 706	-69 782	-72 015	-71 352
<i>Varav personalkostnader</i>	0	0	0	0	0
<i>Varav lokalkostnader</i>	-8 004	-7 007	-6 529	-6 368	-6 559
Verksamhetens nettokostnader	11 355	-460	3 406	8 077	7 832
Nettobudget	-3 326	-5 258	3 926	7 261	10 435
Budgetavvikelse	14 681	4 798	-520	816	-2 603

Inledning

Inom begreppet fastighetsförvaltning finns kostnader och intäkter kopplade till de fastigheter kommunen utnyttjar och antingen äger eller förhyr.

Ramunderstaden AB uppdragsförvaltar sedan 1993 kommunens fastighetsbestånd (cirka 70 000 kvm) samt svarar sedan 2000 för lokalvården. Förvaltningen sker utifrån självkostnadsprincipen och regleras genom ägardirektiv.

En utveckling pågår som innebär att roller och ansvarsfördelning mellan kommunen och bolaget alltmer renodlas så att bland annat ansvaret för kostnader påverkbara för brukarna ligger på förvaltningarna och ansvaret för kostnader påverkbara för förvaltaren ligger på förvaltaren. Inom begreppet fastighetsförvaltning redovisas de fastighetskostnader Ramunderstaden AB svarar för, dvs även kostnader för lokalvård.

Under året har kommunstyrelsen beslutat om riktlinjer angående vård av viss kommunal teknisk verksamhet. Detta är ett styrdokument som beskriver samspelet och ansvarsförhållandet i lokalfrågor mellan kommunstyrelsen, Ramunderstaden och brukarna.

Fastighetsförvaltningens ekonomi är påverkad av den förändring av redovisningsprinciperna som kommunfullmäktige beslutat skall gälla från och med 2008. Detta innebär i korthet att enbart värdehöjande åtgärder redovisas som investeringar. Tidigare har även underhållsåtgärder bokförts som investeringar och alltså fördelats över flera år. Numera kostnadsföres fastighetsunderhåll fullt ut det år det genomförs.

Nettokostnadsavvikelsen är positiv (11 355 kkr) för fastighetsförvaltningen år 2008 och beror på att enheten haft större intäkter än kostnader.

Intäkterna ligger i stort sett på samma nivå år 2008 som under 2007 (92 000 kkr). Under 2008 har mark- och fastighetsförsäljningar skett till ett värde av 3 896 kkr. Under 2007 redovisades inga fastighetsförsäljningar medan däremot ersättning för branden vid Ramunderskolans LM fanns med till ett värde av 9 736 kkr.

Verksamhetens kostnader minskar med 12 081 kkr och förklaras till den största delen av minskade kapitalkostnader (12 280 kkr) till följd av nedskrivningen av anläggningstillgångarna.

Avvikelsen jmf med budget är 14 681 kkr och även här finns den största förklaringen de lägre kapitalkostnaderna (10 482 kkr) samt försäljning av mark och fastigheter (3 896 kkr).

Mål och måloppfyllelse

Enligt kommunfullmäktige är kommunens övergripande mål bland annat,

- Att kommunens tillgångar skall ha ett planerat underhåll som säkrar dess framtida värde.

De renoveringar som har genomförts bekräftar att kommunens fastighetsunderhåll är eftersatt. Fr o m år 2008 avsätts mer pengar till fastighetsunderhåll. Nivån 2008 är 60 kr/kvm och i budget 2009 har den ökat till 130 kr/kvm. Detta betyder en tydlig ansats att successivt uppfylla kommunfullmäktiges övergripande målsättning att kommunens tillgångar skall ha ett planerat underhåll som säkrar dess framtida värde.

Andra mål för fastighetsförvaltningen enligt flerårsbudgeten är;

- Att ta fram en tydlig *underhållsplan* per fastighet som kan ligga till grund för prioritering och fastställande av nivån för det framtida underhållsbehovet.
- Att tillsammans med brukarna att arbeta med kommunens långsiktiga *lokalförsörjning*, bland annat identifiera lokaler som kan avvecklas och sådana som behöver verksamhetsanpassas. Här finns också en självklar koppling till underhållsplanen.
- Att medverka till att formerna för *styrning* av lokalkostnader förbättras.

En underhållsplan per fastighet är framtagen.

Arbetet med lokalförsörjning och styrning av lokalkostnaderna sker i den särskilda lokalgrupp som skapats enligt de av kommunstyrelsen antagna

riktlinjerna angående vård av viss kommunal teknisk verksamhet.

Årets viktigaste händelser

Aktiviteten på fastighetsområdet har under året varit mycket hög.

Det administrativa arbetet med underhållsplanering, lokalförsörjning och utveckling av formerna för styrning av lokalkostnader fortsätter.

Arbetet med att effektivisera fastigheternas energiförsörjning fortsätter och energibesparande åtgärder vidtas.

Renoveringen och ombyggnationen av V Husby skola samt förbättringen av skolans yttre miljö har genomförts.

Även Skönberga skola har varit föremål för renovering och ombyggnation. Den yttre miljön återstår.

Ett nytt LSS-boende med sex lägenheter har uppförts på det nya området Storängen Östra.

Det externt förhyrda Dalgården har byggts ut och 16 platser i äldreboende tillfördes därmed från september år 2008.

Den yttre miljön vid Ramunderskolan har förbättrats.

Det s k Kapellet intill Nyströmska skolan har renoverats och kommer att användas i skolans musikundervisning.

Fastigheten Söderköping 2:95, som inrymmer restaurangen Göta Källare, har efter budgivning sålts för 2 750 kkr.

Nytt avtal har slutits mellan Söderköpings kommun och Svenska Turistföreningen angående Mangelgården.

Ett underhållsprojekt avseende Kullborgs förskola har påbörjats.

På utredningsstadium finns bland annat en s k Familjecentral som föreslås inrymmas i del av de lokaler som f n disponeras av Nyströmska skolans lärcentra. Detta förutsätter också omdisponeringar av lokaler som f n disponeras av landstinget.

Andra projekt som finns på utredningsstadium är i ordningsställande av Kommunhusets vindsvång för kontorsändamål samt ny brandstation..

Fastighetsunderhåll genomförs enligt underhållsplanen. Bland annat sker underhåll av kommunens ridanläggning i Alboga enligt det hyresavtal som ingåtts mellan kommunen och Söderköpings Ridsällskap.

Kommunstyrelsen, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	11 068	13 799	19 494	19 467	17 819
Verksamhetens kostnader	-86 896	-87 318	-91 012	-83 787	-87 563
<i>Varav personalkostnader</i>	-38 688	-39 255	-37 622	-36 349	-39 074
<i>Varav lokalkostnader</i>	-2 633	-2 589	-2 829	-2 934	-2 904
Verksamhetens nettokostnader	-75 828	-73 519	-71 518	-64 320	-69 744
Nettobudget	-74 199	-71 011	-72 482	-67 976	-64 890
Budgetavvikelse	-1 629	-2 508	964	3 656	-4 854

Inledning

Inom kommunstyrelsens ansvarsområden återfinns

- Politisk verksamhet, ledning och administration
- Arbetsmarknad och näringsliv
- Plan, bygg, mätning, miljö och hälsa
- Trafik
- Information och kultur
- Räddningstjänst

Fastighetsförvaltningen, tekniska förvaltningen, renhållningsenheten och va-enheten återfinns också inom kommunstyrelsens ansvarsområde, men redovisas som separata avsnitt.

Kommunstyrelsens verksamheter redovisar enligt bokslutet 2008 en nettokostnad på 75 828 kkr, vilket är en ökning med 2 309 kkr jmf med föregående år. Förändringen förklaras främst av ökade kostnader av de samhällsbetalda resorna (1 954 kkr).

I samband med bokslutet för 2008 har framkommit att kommunen (liksom övriga kommuner länet) måste boka upp 1 400 kkr som avsättning för ev framtida kostnader för s k tågleasing. År 2014 kommer Östgotatrafikens avtal om tågleasing att upphöra. Marknadsvärdet bedöms dock vara lägre 2014 än det restvärde som skall betalas och denna nedskrivning kommer att belasta ägarnas resultat enligt nuvarande avtal. Differensen bedöms vara så stor att det behövs en reservering för det framtida åtagandet. Mellanskillnaden mellan aktuell leaseingskuld och marknadsvärde ska bokföras utifrån ägarandel inom respektive kommun/landsting fr o m 2008.

Intäkterna minskar med 2 731 kkr och beror på mindre statsbidrag för arbetsmarknadsåtgärder. Motsvarande minskning återfinns bland personalkostnader – nettoeffekten blir alltså i 0 här.

Kostnaderna minskar med cirka 400 kkr mellan åren, där det återfinns både ökning och minskningar inom de olika verksamhetsblocken – se detaljerad analys under respektive verksamhet. De största förändringarna återfinns enligt nedan;

Personalkostn (inkl arvoden)	567 kkr
Kapitalkostnader	764
Samhällsbetalda resor	-1 954
Bostadsanpassningsbidrag	1 291

Personalkostnaderna minskar med 567 kkr mellan åren och även här finns också både ökning och minskningar inom de olika verksamhetsblocken. Den största förändringen svarar arbetsmarknadsåtgärderna för, där en minskning skett med 2 528 kkr mellan åren. Omflyttning av förvaltningsekonomen från resp förvaltning till kommunstyrelsen innebär ökade kostnader med 1 100 kkr fr o m 2008.

Avvikelsen jmf med budget år 2008 uppgår till -1 629 kkr och beror främst på ökade extra kostnader inom de samhällsbetalda resorna för s k tågleasing (1 400 kkr). Negativa avvikelser (1 687 kkr) finns också inom verksamheterna information och kultur samt räddningstjänsten. Kapitalkostnaderna redovisar en positiv avvikelse (622 kkr) till följd av nedskrivning av kommunens anläggningstillgångar och därmed minskade kapitalkostnader. Övriga verksamheter redovisar sammantaget positiva avvikelser.

Politisk verksamhet, ledning och administration

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	3 981	3 734	4 081	7 392	2 896
Vht kostnader	-31 403	-31 095	-30 454	-25 137	-27 114
Varav personal	-18 688	-16 977	-13 576	-14 220	-14 323
Varav lokaler	0	0	0	0	-35
Vht nettokostnad	-27 422	-27 361	-26 373	-17 745	-24 218
Nettobudget	-27 739	-25 370	-25 807	-23 736	-21 519
Budgetavvikelse	317	-1 991	-566	5 991	-2 699
Avgiftsfin grad	13%	12%	13%	29%	11%

Inledning

Under verksamheterna politisk verksamhet, ledning och administration redovisas kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, valnämnd, revision, överförmyndare, stab, planerings- och ekonomikontor, personalkontor, delar av samhällsbyggnadskontor, IT-kontor, växel, kontorservice samt arkiv.

År 2008 uppgår verksamheternas nettokostnad till - 27 422 kkr och är en positiv avvikelse gentemot budget motsvarande 317 kkr.

Intäkterna ökar med 247 kkr jmf med 2007 och beror främst på ökade intäkter för bygglov, medan intäkterna för miljö och hälsa minskar p g a vakans under året.

Kostnaderna uppgår under 2008 till 31 403 kkr och ligger i stort sett på samma nivå som under 2007.

För förbifart E22 redovisas nettokostnader på 321 kkr för 2008 som avser kostnader för informationsfilm samt konsultkostnader för utredning av medfinansiering. Vägverket har tidigare utlovat medverkan i finansiering av informationsfilmen med halva kostnaden – cirka 50 kkr.

Personalkostnaderna ökar med 1 711 kkr mellan åren, varav cirka 1 100 kkr avser överflyttning av ekonomitjänsterna från barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden. Resterande ökning (500 kkr) är av teknisk karaktär till följd av minskat antal låne-pc.

Avvikelsen jmf med budget på 317 kkr beror helt på mindre kapitalkostnader (622 kkr) jmf med budget p g a nedskrivningen av anläggningstillgångarna. Positiv budgetavvikelse finns också inom IT-enheten (276 kkr) p g a vakans. För förbifart E22, visionsarbetet samt konsultinsatser till följd av äldreomsorgsutredningen har kostnader på sammanlagt 600 kkr bokförts under året – kostnader som det ej avsattes någon budget för.

Mål

Målen för den politisk verksamhet, ledning och administration är:

Ekonomistyrning:

- Att kommunens ekonomiska planering (t ex flerårsbudget och årsbudget) och uppföljning/rapportering (t ex prognoser, delårsbokslut och årsbokslut) är organiserad så att den bygger på helhetssyn, omvärldsbevakning, aktuellt läge, samverkan inom kommunkoncernen samt att den följer god redovisningssed.
- Att uppföljningen/rapporteringen därutöver skall ge ansvariga inom såväl den politiska som förvaltningsorganisationen snabb och bra beslutsunderlag.
- Att kommunen har ett ändamålsenligt försäkringsskydd som bidrar till att kommunens tillgångar värdesäkras vid eventuell skada.

Målen bedöms vara uppfyllda under året.

Personaladministration:

- Att kommunen har en personalpolitik som bidrar till att trygga kommunens långsiktiga personalförsörjning

Kommunen har under året genomfört många rekryteringar och vi har inte haft några problem att bemanna organisationen. Kommunen är en attraktiv arbetsgivare som kan erbjuda såväl trygga och utmanande utvecklingsmöjligheter.

- Att driva ett aktivt jämställdhetsarbete som bl a innebär att en likabehandlings/jämställdhetsplan och lönekartläggning för merparten av kommunens yrkesgrupper finns.

En arbetsgrupp av representanter från verksamheten har tillsammans med personalkontoret utvecklat förslag till reviderad Jämställdhetsplan för perioden 2009-2011. Förslaget till Jämställdhetsplan har varit på remiss hos arbetstagarorganisationen och efter vissa

justeringar kommer förslaget att behandlas i kommunfullmäktige.

Lönekartläggning har genomförts och handlingsplan för att justera vissa yrkesgruppers lönenivåer beaktas i samband med ordinarie löneöversynsförhandlingar.

- Att under perioden 2008-2010 reducera den sammanlagda sjukfrånvaron med 25% i relation till 2007 års nivå. Detta sker genom att öka andelen långtidsfriska med 2% per år jämfört med personalredovisningen.

Svårt att se i dagsläget om målet kommer att uppnås p g a att vi bytte personalsystem mitt under 2007, så är referenssiffran för 2007 osäker.

IT:

- Att ha påbörjat skapandet av en ”metakatalog” (samordning av användarna) tillsammans med landstinget och kommuner i regionen.

Arbetet har påbörjats och målet är därmed uppfyllt

Arkiv:

- Att samordna och styra kommunens dokument- och ärendehantering så att den sker enligt god offentlighetssed.
- Att införa ett kommungemensamt system för dokument- och ärendehantering inkl registrering och nämndadministration
- Att bevara och tillgängliggöra kommunens arkiv som en del av Söderköpings kulturarv.

Målen har uppfyllts under 2008. Nämnas skall dock att kommunarkivet p g a resursbrist inte deltagit i arrangemanget Arkivens dag. Arkivet tillgängliggjordes dock under året via kontinuerligt öppethållande.

Årets viktigaste händelser

En fortsatt utveckling av kommunens ekonomistyrning genom att skapa ännu starkare samband mellan mål- och uppföljningsdokumenten sker successivt. Särskilt angeläget är det att tydliggöra en sammanhängande målhierarki alltifrån kommunfullmäktiges övergripande mål ner till verksamheternas mål. Målen skall vara kopplade till kommunallagens krav på såväl ekonomiska som verksamhetsmässiga mål förenliga med begreppet god ekonomisk hushållning. Detta förstärker fullmäktiges möjligheter att följa upp den kommunala verksamheten såväl ekonomiskt som verksamhetsmässigt. Ett viktigt bakgrundsarbete till detta som pågår är arbetet med att skapa en vision för Söderköpings kommun.

En genomgång skedde under 2007 av kommunens anläggningsredovisning i syfte att bli fram bokförda värden som uppfyller kraven på god redovisningssed

samt rutiner m m för löpande uppdatering av värdena. Under 2008 har de nya reglerna tillämpats och ett nytt anläggningsregister införts.

Arbetet med en successiv övergång till elektronisk fakturahantering har fortsatt och kommer att fortsätta.

Ett nytt PA/lönesystem har installerats. Det nya systemet som bygger på sk självservice är initialt ett mycket krävande och avancerat system för samtliga användare. Systemet syftar till att skapa rationellare hantering av såväl löne- och personaladministrativa frågor via it-teknik/webb gränssnitt. Målsättningen är att löneadministrationen ska ske via sk självservice där it-tekniken i samklang med arbetstagare/chef sköter huvudprocessen för löneadministrationen.

Löneadministratörernas roll blir att stödja processen med information/utbildning och vara behjälplig i mer avancerade problem. Under 2008 har en löneadministratör (100 %) slutat med anledning av pensionering.

En arbetsgrupp har tillsatts för revidering av Jämställdhetsplanen. Arbetsgruppen har under våren 2008 utvecklat ett nytt förslag. Planen har varit ute på remiss för yttrande hos de fackliga organisationerna samt till förvaltningarna. Jämställdhetsplanen kommer att behandlas av kommunfullmäktige under våren 2009.

Förslag till policy för Hälso- och friskvård samt en rökfri kommun har utarbetats. Förslaget har därefter varit på remiss till alla anställda samt till respektive fackliga organisationer. Kommunfullmäktige kommer att behandla förslaget under våren 2009.

I den pågående effektiviseringen och rationaliseringen av IT-driften har virtualisering av servermiljön påbörjats. Det är en teknik som effektiviserar användningen av maskinvara, underlättar drift och underhåll av servrar samt är resurssparande.

Ett nytt dokument- och ärendehanteringssystem har införts och utbildning i användning av systemet har genomförts.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Leverantörsfakturor	18 867	19 166	17 836	16 390	17 231
Utanordningar	2 976	2 868	2 934	2 867	2 917
Internfakturor	933	1 294	1 021	976	970
Kundfakturor	18 866	19 131	18 427	18 488	18 760
Ant IT-arb stationer	1 401	1 421	1 296	1 200	1 100
Ant anv konton	5 093	5 130	5 154	5 000	4 700
Ant servrar	50	45	46	35	34

Framtiden

Söderköpings kommun köper idag driftsättningen av PA/lönesystemet från extern it-leverantör till en kostnad av ca 500 kkr/år. Det innebär att bland annat förändringar i lagar och centrala kollektivavtal uppdateras av extern it-leverantör samt att serverplats tillhandahålls av extern it-leverantör. Planering pågår att genomföra en konsekvensanalys om att sköta driften av PA/lönesystemet i egen regi. Denna konsekvensanalys ska behandla såväl de ekonomiska, tekniska samt personella resurser som uppstår vid drift av PA/lönesystemet i egen regi. Eventuella konsekvenser uppstår under åren 2009/2010.

Inom It-enheten kommer ett nytt mailsystem att införas under 2009, för att öka flexibiliteten mot andra system samt för att minska licenskostnaderna.

Införande av trådlösa nätverk kommer att påbörjas under året.

Dokument- och ärendehantering skall utvecklas för att ske enligt god offentlighetssed i och med utvecklingen av det nya systemet Diabas. Under 2009 planeras att det nya systemet skall göras tillgängligt på intranätet.

Arbetsmarknad och näringsliv

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	1 058	4 227	8 841	6 939	8 638
Vht kostnader	-3 623	-6 761	-11 136	-9 632	-12 732
<i>Varav personal</i>	-2 770	-5 633	-8 772	-7 399	-10 064
<i>Varav lokaler</i>	0	0	-165	-100	-50
Vht nettokostnad	-2 565	-2 534	-2 295	-2 693	-4 094
Nettobudget	-1 369	-2 025	-3 321	-3 244	-3 714
Budgetavvikelse	-1 196	-509	1 026	551	-380
<i>Avgifts fin grad</i>	29%	63%	79%	72%	68%

Inledning

Verksamheterna arbetsmarknad och näringsliv ligger på i stort sett samma nettokostnadsnivå 2008 som under tidigare år. Dock minskar både kostnads- och intäktssidan jmf med 2007 och beror på minskad verksamhet inom arbetsmarknadsåtgärder. Av den totala nettokostnaden 2008 svarar näringslivsverksamheten för 1 237 kkr och arbetsmarknadsåtgärder för 1 328 kkr.

Avvikelsen jmf med budget år 2008 uppgår till -1 196 kkr och fördelar sig med -168 kkr för näringslivsåtgärder och -1 028 kkr för arbetsmarknadsåtgärder.

Näringslivsåtgärdernas budgetöverdrag beror på extra hjälp (annonser och marknadsföring) till Stadskärneföringen i samband med anordnandet av gästabudet samt oförutsedda kostnader i samband med inspelningen av Antikrundan.

Arbetsmarknadsåtgärdernas avvikelse jmf med budget (-1 028 kkr) beror på ändrade statsbidragsregler för arbetsmarknadsåtgärder. Då statsbidragen för arbetsmarknadsinsatser upphörde fanns två tjänster som handledare kvar inom KulturArkivs verksamhet (vilken som mest sysselsatte 17-20 personer). Den ena tjänsten omförhandlades till en fast tjänst på grund av tjänstgöringstiden, den andra var en tidsbegränsad anställning som upphörde 081231. Den fasta tjänsten

kommer 2009 att överföras till uppdrag inom IT-avdelningen.

Mål

Målen för kommunens arbetsmarknadsinsatser är:

- Att ha beredskap för att, tillsammans med Arbetsförmedlingen, ge ungdomar individuellt stöd för att få ett arbete eller börja studera.
- Att förhindra att utslagning av svaga grupper av arbetslösa sker genom att erbjuda dessa en sysselsättning eller ett arbete med anställningsstöd från Arbetsförmedlingen.
- Att liksom näringslivet fortsätta att ge skolungdomar arbetslivserfarenhet i form av sommarpraktikplatser/feriejobb, ca 100 platser/år.

Målen bedöms vara uppfyllda under året. Den goda konjunkturen och framtidstron har börjat avta, vilket påverkat arbetslöshetssiffrorna i kommunen. För befolkningen 16-64 år i Söderköping har arbetslösheten ökat från december 2007 till december 2008 med 0,5% och är nu uppe i 2,6% öppen arbetslöshet.

Mest oroande är den ökade arbetslösheten bland ungdomar 18-24 år, som i slutet av året var 5,5% i öppen arbetslöshet, en ökning med 1,3% jmf med förra året vid samma tidpunkt. De ungdomar som drabbas hårdast är de med avbrutna gymnasiestudier eller otydlig studiegång. En ny grupp av arbetslösa

ungdomar är de med högskoleutbildning som också har svårt att få fäste på arbetsmarknaden.

Kommunens övergripande uppgift för det näringslivsbefrämjande arbetet är att skapa goda förutsättningar för företagande i kommunen. Ledorden för detta arbete är Service, Samordning och Information.

Målen för kommunens näringslivsarbete är:

- Att kommunen skall ha ett starkt eget näringsliv med ett företagsklimat som attraherar en mångfald av företag.
- Att kommunens näringslivsbefrämjande arbete kännetecknas av samverkan mellan företagen och mellan företag och kommun.
- Att stödja företag genom information och utvecklingsstimulerande åtgärder och processer.
- Att stimulera till och underlätta nyetableringar i form av nystartade eller inflyttade företag.

Målen bedöms ha uppfyllts under året genom att tillhandahållande av en hög servicegrad till näringslivet, med hög tillgänglighet, dialog, och gott bemötande. Vidare genom medverkan vid marknadsföring av kommunen, information och utvecklingsstimulerande åtgärder till företagen, t ex Nyhetsbrevet, seminarier, föreläsningar och utbildningar, samt att skapa nätverk och mötesplatser som t ex vd-luncher och företagsträffar. Vidare genom att tillhandahålla eller anvisa lämpliga etableringsplatser samt att stödja Nyföretagarcentrum.

Årets viktigaste händelser

Arbetsförmedlingen har under året främst haft avtal med privata aktörer, vilket medfört att arbetsmarknadsfunktionen främst samverkat internt med bl a socialtjänstens försörjningsstöd. För att undvika passivt mottagande av försörjningsstöd har ungdomarna erbjudits coaching och i vissa fall praktik när arbetsförmedlingen inte haft resurser för det.

Näringslivskontoret har tillsammans med andra funktioner inom kommunen medverkat till framtagandet av en övergripande vision för hela kommunen.

Inom området internationella frågor har fokus legat på Talsi med anledning av deras 777-årsjubileum samt nätverket SERN.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Ungdomar 18-24 år; Arb lösa o konj prog	7,2%	3,6%	7,3%	7,5%	9,8%
Feriearb/praktik; st	90	100	100	108	
Kom ungdomsprog 18-20 år; st		5	46	46	
Ungdomsgarant; st		0	7	81	
Aktivitetsgaranti; st		4	56	45	
OSA-tjänster	5	6	8	6	
Lönebidrag	16	19	27	27	
Anställningsstöd	23	41	50	15	

Framtiden

För att möta och motverka den stigande arbetslösheten bland ungdomar är det viktigt att det sker en fortsatt samverkan med andra parter; arbetsförmedling, näringsliv, fackliga organisationer och andra kommuner.

En beredskap måste finnas för att möta de personer som kommer att mista aktivitets-/sjukersättning under kommande år. Där kan det nybildade samordningsförbundet utgöra en viktig länk för att stötta de som faller emellan de olika myndigheterna.

Under kommande år kommer ett antal personer från den s k Jobb- och utvecklingsgarantin via Arbetsförmedlingen att få starta fas 3 i denna garanti. Hur den kommer att utformas är ännu ej klart, men kommunen måste ha en beredskap för att ta emot personer som är i behov av sysselsättning genom avtal med Arbetsförmedlingen.

Den framarbetade visionen för kommunen skall under första halvåret 2009 förankras brett bland medarbetare och kommuninvånare. Arbetet påbörjades under hösten 2008.

Fortsatt arbete med och stöd till verksamheterna inom Nyföretagarcentrum, Stadskärneföreningen, Lokala Kompetensrådet, inom nätverken Företagsnära kontakter och Kunskapsföretagen för att säkerställa utvecklingen inom dessa viktiga områden.

En handlingsplan för turism- och besöksnäring är under framtagande i samarbete med bl a entreprenörer och föreningar.

Marknadsförings- och kommunikationsarbetet skall ses över.

En styrgrupp bildas med målet att Söderköping skall bli certifierad Fairtrade city.

Satsning på kvinnligt företagande i samband med UTCED-projektet.

Satsning på utveckling av Tyrislöt i samband med UKA-projektet (Central Baltic).

Inom SERN är målet att starta minst ett projekt inom turism eller näringsliv

Visionsarbetet påverkar mycket det framtida arbetet med olika strategier och handlingsplaner som skall tas fram. Detta gäller både för näringslivsfrågorna men även turism och besöksnäring, internationella frågor samt marknadsföring och kommunikation. Vidare kan en ny struktur komma att behövas för hur en fruktbar dialog med det lokala näringslivet skall bedrivas. Intensifierade satsningar på vision, marknadsföring och kommunikation gör att resursfrågorna inom de aktuella områdena aktualiseras.

Plan, Bygg, Mätning, Miljö och Hälsa

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	3 372	2 792	2 821	3 030	2 577
Vht kostnader	-5 939	-7 083	-6 163	-6 725	-5 647
<i>Varav personal</i>	-4 572	-4 368	-4 365	-4 273	-4 244
<i>Varav lokaler</i>	0	0	0	0	0
Vht nettokostnad	-2 567	-4 291	-3 342	-3 695	-3 070
Nettobudget	-3 426	-3 391	-3 692	-3 336	-3 006
Budgetavvikelse	859	-900	350	-359	-64
<i>Avgiftsfin grad</i>	<i>57%</i>	<i>40%</i>	<i>46%</i>	<i>45%</i>	<i>46%</i>

Inledning

Verksamheterna Plan, Bygg, Mätning, Miljö och Hälsa lämnar en positiv budgetavvikelse på 859 kkr 2008 och beror främst på bostadsanpassningsbidrag (192 kkr) samt ökade intäkter inom plan, bygg och mätning (596 kkr). Verksamhetens nettokostnad minskar med 1 724 kkr jmf med 2007 och förklaras också av de ökade intäkterna samt minskade kostnader för bostadsanpassningsbidrag.

Under 2008 uppgår kostnaden för bostadsanpassningsbidrag till 908 kkr (budget 1 100 kkr). 2007 uppgick kostnaden till 2 199 kkr. Bostadsanpassningsbidragen är alltid svåra att prognosticera. Utvecklingen för bostadsanpassningsbidragen har varit enligt följande de senaste åren:

2003	1 896 kkr
2004	942
2005	1 484
2006	1 157
2007	2 199
2008	908

Avgiftsfinansieringsgraden uppgår under 2008 till 86 % för verksamheten plan, bygg och mätning samt till 38 % för miljö och hälsa. För hela verksamheten (inkl bostadsanpassningsbidrag) är taxornas andel 57 % av finansieringen.

Mål

Målen för 2008 var bl a

- Att fastställa förslag till fördjupad översiktsplan för bifart E 22, i ett stadsnära, västligt läge. I detta ingår att planera för en båtlyft i korsningen med Göta kanal. Därefter skall detaljplaneförslag utarbetas.

Målet är uppfyllt, en fördjupad översiktsplan antogs av kommunfullmäktige i juni 2008.

- Att tillsammans med AB Göta Kanalbolag skapa förutsättningar för en samfinansierad (OPS) lösning av förbifart E 22.

Målet planeras uppfyllas under 2009. Kommunen utreder möjligheter och former för samfinansiering av delar av förbifart E22 (exploateringsbolag).

- Att registrera och omgodkänna samtliga livsmedelsverksamheter i kommunen.

Målet är delvis uppfyllt, samtliga verksamheter har ej registrerats och omgodkänts under 2008 p g a vakanser. Arbetet fortsätter under 2009.

- Att inventera bilvårdsanläggningar och tandläkarmottagningar.

Målet bedöms vara uppfyllt under året.

Årets viktigaste händelser

Fortsatt arbete med att få med förbifart E22 i kommande infrastrukturplanering och avsiktsförklaringar med Vägverket. Exploateringen av Skogshem etapp II. Naturvårdsprogrammet för

kommunen är färdigställt och föreläggs nu kommunfullmäktige.

Ett intensivt arbete pågår för att få med förbifart E22 i kommande infrastrukturplaner. Arbetet kommer att fortgå 2009. Avsikten är att få fram underlag för uppföljande avtal med Vägverket avseende medfinansiering av förbifarten genom exploateringsvinster.

Under 2008 förvärvade kommunen fastigheten Mariehov 5:1. Ett arbete med parallella uppdrag för att belysa exploateringsmöjligheterna har påbörjats och analysen fortsätter under 2009.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Utsättningar	46	35	42	56	67
Lägeskontroller	52	54	46	77	44
Bygglov, nämnd	14	16	23	14	8
Övriga nämndärenden	217	242	234	250	256
Bygglov, delegation	320	240	263	279	288
Bygganmälningar	47	55	55	47	42
Byggsamrådsmöten	92	95	99	95	105
Detaljplaner, påbörjade	6	11	6	4	8
Detaljplaner, antagna	11	13	4	4	11
Bostadsanpassning, ärenden	57	52	64	61	55
Värmepumpar, ärenden	36	49	62	47	70
Avlopp, ärenden	56	54	51	55	60
Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
varav urinseparering	31	36	28	23	24
Livsmedelsprov	8	24	20	40	38

Framtiden

Förutsättningarna att få med förbifart E22 i kommande infrastrukturplan bedöms vara mer gynnsamma nu än tidigare. Projektet är omnämnt i infrastrukturpropositionen som las hösten 2008. Informationsarbetet för detta tillsammans med övriga parter har hittills fungerat väl. Mycket arbete återstår dock, närmast med avtal med Vägverk samt AB Göta Kanalbolag och bildande av exploateringsbolag.

Trafik

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	604	523	1 686	-20	1 886
Vht kostnader	-25 578	-23 525	-23 933	-23 846	-23 996
Varav personal	-681	-583	-663	-716	-738
Varav lokaler	0	0	0	0	0
Vht nettokostnad	-24 974	-23 002	-22 247	-23 866	-22 110
Nettobudget	-24 207	-23 953	-22 911	-21 330	-20 571
Budgetavvikelse	-767	951	664	-2 536	-1 539
Avgiftsfin grad	2%	2%	7%	0	8%

Inledning

Under verksamheten redovisas kostnader för samhällsbetalda resor – kollektivtrafik, skolskjutsar och färdtjänst – samt parkeringsövervakning (t o m 2006).

Verksamheten redovisar en avvikelse på -767 kkr jmf med budget 2008 och en ökning av nettokostnaden med 1 972 kkr jmf med år 2007. Avvikelsen jmf med budget samt den ökade nettokostnaden beror på att landstinget rekommenderar att samtliga kommuner skall göra en avsättning i bokslutet 2008 för tågleasing – 1 400 kkr för Söderköpings del. År 2014 kommer Östgötatrafikens avtal om tågleasing att upphöra.

Marknadsvärdet bedöms dock vara lägre 2014 än det restvärde som skal betalas och denna nedskrivning kommer att belasta ägarnas resultat enligt nuvarande avtal. Differensen bedöms vara så stor att det behövs en reservering för det framtida åtagandet.

Mellanskillnaden mellan aktuell leasingskuld och marknadsvärde ska bokföras utifrån ägarandel inom respektive kommun/landsting fr o m 2008.

I övrigt har kostnadsökningen för verksamheten kunnat begränsas under 2008. Effekterna av samordningen börjar ge resultat genom att kostnaden för kollektivtrafik och färdtjänst minskar, medan kostnaden för skolskjutsar ökar. Sammantaget redovisar kostnaderna för samhällsbetalda en positiv budgetavvikelse på 633 kkr, om man bortser från avsättningen för tågleasing.

Fr om sommaren 2008, har indragning skett av linje 472 - Östra Ryd-Söderköping via Kulefall.

Mål

Målen för 2008 är

- Att påbörja handikappanpassning av viktiga hållplatslägen.

Målet är ej uppfyllt p g a brist på medel.

- Att göra en total översyn av kommunens skolskjutsbehov.

Målet beräknas delvis uppfyllt i samband med ny upphandling.

- En översyn av kommunens regler för färdtjänst skall påbörjas.

Målet är ej uppfyllt.

Årets viktigaste händelser

En större genomgång och diskussion om det kommunala utbudet av samhällsbetalda resor gjordes under våren 2008. Den gav riktlinjer för hur utbudet skall utformas inför kommande trafikår.

Söderköpings kommun har under hösten upphandlat entreprenörer för skolskjuts, färdtjänst och kompletteringstrafik till lands med ny avtalsperiod fr o m halvårsskiftet 2009. Upphandlingen beräknas medföra högre kostnader, men de bör rymmas inom 2009 års budget för samhällsbetalda resor.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Antal barn med skolskjuts	670	660	707	720	
Antal färdtjänstillstånd			460	467	523
Ant färdtjänstresor;					
Kommunala		14 399	15 060	16 683	
Läns			5 477	5 481	
Riks			29	26	

Framtiden

Eftersom samhällets kostnader för resor ökat kraftigt under senare år, måste fortsatta ansträngningar göras föra att ytterligare effektivisera och rationalisera trafikutbudet. En fortsatt samordning av de olika trafikformerna kommer att vara nödvändig. Detta måste beaktas i kommande upphandling.

Information och kultur

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	1 119	1 699	1 155	1 459	1 214
Vht kostnader	-12 931	-11 826	-12 262	-11 571	-11 134
Varav personal	-6 088	-6 123	-5 056	-4 888	-4 585
Varav lokaler	-2 133	-2 097	-2 277	-2 280	-2 269
Vht nettokostn	-11 812	-10 127	-11 107	-10 112	-9 920
Nettobudget	-11 389	-10 296	-10 783	-10 085	-9 943
Budgetavvikelse	-423	169	-324	-27	23
Avgiftsfin grad	9%	14%	9%	13%	11%

Inledning

Under verksamheten Information och kultur redovisas bibliotek, information, marknadsföring, kommunens hemsida, Intranätet, konsumentvägledning, turism, kulturverksamheter.

Verksamheten redovisar en negativ avvikelse jmf med budget på 423 kkr och en ökning av nettokostnaden med 1 685 kkr jmf med år 2007.

Nettokostnadsökningen och även budgetavvikelsen beror främst på ökad satsning av marknadsföring och arrangemang inom turism under året. Dessutom avsattes 300 kkr extra i budgeten 2008 för projektet ”E-kommun” (elektroniska tjänster, 24-timmarsservice). Målsättningen med projektet var att utreda vilka e-tjänster kommunen kan få ut på den nya hemsidan och hur organisationen kan arbeta med e-service. Processkartläggning av befintliga rutiner har gjorts av konsult och som resulterade i en rapport med beskrivningar och förslag hur man skall gå vidare.

Inom marknadsföring har en förnyelse och utökning av det turistiska marknadsföringsmaterialet skett, extra satsning på hemsidan med bl a film, ökat deltagande ett antal publikationer p g a aktiviteter runt Gästabudet, TV-inspelningen av antikrundan och den tyska ”Inga-Lindström-serien”.

Inom arrangemang har antalet sommarguidningar ökat, större engagemang i Gästabudet och mer marknadsföring av evenemangen riktade mot besöksmarknaden. Det har aldrig tidigare genomförts så många sommarevenemang (juni-september), både på egen hand och i samverkan med andra.

De högre intäkterna (och även personalkostnaderna) under 2007 beror på TuBe-projektet (turist- och besöksnäring).

Mål

Information och kultur har under 2008 gemensamt arbetat för att öka kommunens attraktionskraft för boende och besökare:

- Söderköping ska mer kraftfullt marknadsföras som boende- besöks- och näringsort genom att information, kultur, näringsliv och turism tar fram en gemensam marknadsplan – uppfyllt genom gemensam planering av arbetet.
- Stinsen ska fortsätta att vara en öppen mötesplats för alla åldrar med utåtriktad verksamhet – uppfyllt.
- Hemsidan ska utveckla e-tjänster och e-service utifrån invånarnas och besökarnas behov i ett nytt publiceringsverktyg – delvis uppfyllt.
- En kulturarvsplan ska arbetas fram och bl a bilda underlag för hur vi använder Söderköpings historia för att stärka vår identitet – delvis uppfyllt.
- En strategi och handlingsplan för att utveckla Söderköping som besöksmål ska arbetas fram i samverkan med turismnäringen – uppfyllt.

Information och kultur möter kommuninvånarnas och besökarnas behov av information, utveckling, kunskap och upplevelser. Idag är en kommuns identitet viktig att tydliggöra för att vara intressant för boende, besökare och etablerare

Avdelningen arbetar alltid utifrån hela kommunens perspektiv. Vi använder samverkan som tydlig metod för utveckling av verksamheten. Kulturturism är ett typiskt exempel. Inom kulturverksamheten gör vi allt fler evenemang som lockar besökare utifrån. Vi använder vår historia och tillgängliggör miljöer och historiska personer genom guidningar, utställningar och större evenemang, t ex Söderköpings Gästabud, för att marknadsföra oss som en intressant destination och boendeort.

Infokontoret och Biblioteket ger tillsammans invånarna möjligheter att få tillgång till samhällsinformation av olika slag, vidgat kunskapsinhämtande och stöd i sina studier.

Vi samverkar även med övriga enheter, mest tydligt med barnomsorg/skola i olika former; en förnyad satsning på utveckling av skolbiblioteken som medel för barns kunskapsinhämtande och läsintresse är ett exempel.

Ombyggnaden i Stinsen med två studierum på plan två och inglasning mot nedervåningen startade i december och blir klar i början av februari -09.

Samarbetet med skolan resulterade i installation av webbaserade bibliotekssystemet Freelib på flera skolor.

Infokontoret lanserade nya hemsidan med nytt publiceringsverktyg, EPiServer, den 1 dec. Ca 40 webb-redaktörer levererar material till hemsidan. Projekt e-kommun genomförde en processkartläggning av hela organisationen under året och en djupanalys av barn- och utbildningsförvaltningen. Arbetet med e-tjänster går vidare under 2009.

Barnkulturprogrammet, framtaget i samverkan med Kulturskolan, beslutades i KF våren 2008 och resulterade i en kraftig ökning av antalet föreställningar inom förskola, skola och offentligt.

Underlaget till ett Kulturarvsprogram arbetades fram under hösten i samråd med hembygdsföreningar och andra lokala aktörer och ska fastställas under våren -09.

På turismområdet genomfördes en ny guideutbildning, som resulterade i ett tiotal nya auktoriserade söderköpingsguider. Under sommaren genomfördes rekordmånga evenemangsguidningar, även på engelska.

Söderköping blev skådeplats både för inspelning av Antikrundan, två program, och ett avsnitt i den, i Tyskland, otroligt populära tyska TV-serien "Inga Lindström".

Söderköpings Gästabud genomfördes för tredje gången, med klart fler deltagare och besökare än tidigare.

Turismstrategin fastställdes under hösten och ligger till grund för den fortsatta inriktningen av arbetet.

Prestationer och kvalitet

Verksamhet	2008	2007	2006	2005	2004
Bibl./Utlån	133 930	133 324	138 721	143 239	153 436
Infokontoret/ Ärenden	11 703	9 731	8 056	5 796	5 150
Kulturprogr	224	146	171	166	165
Turistbyrån/ Ärenden	18 254	17 583	17 433	17 156	17 374

Framtiden

Den Vision 2020 som kommunledningen formulerat under året betyder mycket för inriktningen på avdelningens arbete. Marknadsföring av kommunen som besöks- och boendeort måste som en följd av det, förstärkas ytterligare i samverkan med andra intressenter. Kulturen som ett medel att göra bilden av Söderköping mer lockande måste tydliggöra. Barnkulturprogrammet, Biblioteksplanen, Kulturarvsprogrammet och Turismstrategin visar på hur samverkan på olika plan är ett viktigt redskap för att uppfylla både kortsiktiga mål och den långsiktiga visionen.

Räddningstjänst

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	934	824	910	667	608
Vht kostnader	-7 422	-7 028	-7 064	-6 876	-6 940
<i>Varav personal</i>	-5 889	-5 571	-5 190	-4 853	-5 120
<i>Varav lokaler</i>	-500	-492	-487	-554	-550
Vht nettokostnad	-6 488	-6 204	-6 154	-6 209	-6 332
Nettobudget	-6 069	-5 976	-5 968	-6 245	-6 137
Budgetavvikelse	-419	-228	-186	36	-195
<i>Avgiftsfin grad</i>	<i>13%</i>	<i>12%</i>	<i>13%</i>	<i>10%</i>	<i>9%</i>

Inledning

Räddningstjänstens uppdrag har sin grund i kommunfullmäktiges *handlingsprogram för skydd mot olyckor*. I det följande återges en förenklad version. För närmare beskrivning hänvisas till ovan nämnda program.

Räddningstjänstens uppdrag är:

- att bedriva förebyggande arbete i syfte att skydda människors liv, hälsa och egendom samt i miljön.
- att bedriva operativ räddningstjänst vid olyckor eller vid överhängande fara för olyckor.
- att övergripande ansvara för att kommunens krishantering har förmåga att hantera extraordinära händelser och höjd beredskap.
- att underhålla och vårda tillhandahållet statligt materiel för krigsräddningstjänst.
- att handlägga ärenden enligt säkerhetsskyddslagen.
- att samordna kommunernas säkerhets- och trygghetsarbete.
- att handlägga kommunernas sotnings-ärenden.
- att samordna kommunens POSOM-grupp.

Räddningstjänsten redovisar en negativ avvikelse jmf med budget på 419 kkr. Underskottet härrör från de resurskrävande insatserna som genomfördes under sommarens skogsbränder och omfattar främst personalkostnader men även kringkostnader som bränsle till fordon och motorsprutor, material och proviant till personalen och släckhjälp från angränsande kommuner. Omfattningen av skogsbränderna motsvarade 850 mantimmar av totalt 1 250 mantimmar som budgeterats på årsbasis.

Mål

Kommunens *övergripande Säkerhetsmål* är att skapa ett säkert och tryggt samhälle där människor inte utsätts för onödigt lidande eller att verksamheter inte kommer till skada på grund av oförutsedda händelser genom,

- förebyggande åtgärder, förhindra eller minimera risker för skador och störningar såväl i fred som under höjd beredskap.
- att Söderköpings kommuns beredskap skall vid *extraordinära händelser* ha en organisation som kan svara upp mot kraven på omedelbart agerande, uthållighet och samordning av kommunens åtgärder enligt ansvars-, likhets- och närhets-principerna. Förmågan till anpassning skall vara styrande i planeringsarbetet.
- Att de arbetsformer som normalt gäller i kommunen skall ändras så lite som möjligt. Kommunens beredskapsplanering skall enligt givna direktiv präglas av enkelhet, flexibilitet, överskådlighet, enhetlighet, samordning och samverkan.
- Att genom säkerhetsorganisationen tillse så att kommunens skadehanteringsprogram i försäkringsfrågor regelbundet följs upp.

Målet bedöms vara uppfyllt för 2008.

Säkerhetsmål för förebyggande verksamhet är att tillse:

- Att antalet bränder i kommunen och skadorna till följd av bränder kontinuerligt minskar.
- Att den enskilde kommunmedborgaren har kunskap om hur bränder och andra olyckor kan förebyggas samt att kunna ingripa i händelse av brand eller annan olycka.
- Att förbättra brandskyddet i, för kulturarv, värdefull bebyggelse.

- Att antalet trafikolyckor samt skadorna till följd av dessa kontinuerligt minskar.

Målet är delvis uppfyllt för 2008.

Säkerhetsmål för räddningstjänst är att verksamheten skall ha utrustning, utbildning och vara övade för att kunna utföra de räddningsinsatser som finns angivna i kommunens handlingsprogram för skydd mot olyckor genom:

- att skadeverkningarna av en olycka skall minimeras genom att den drabbade får snabb, effektiv och rätt hjälp

Målet bedöms vara uppfyllt för 2008.

Ny plan för extraordinära händelser har inte tagits fram främst på grund av tidsbrist.

Arbetet med kommunens interna skydd och skadehantering har gett 15% i rabatt på kommunens försäkringspremie.

Räddningstjänsten ser en tendens att brand i byggnad minskar. Hittills i år har man gjort 4 insatser, medan motsvarande 14 insatser utfördes under 2007 under motsvarande tid.

Under 2008 har 916 personer informerats och utbildats i brand- och säkerhet vid 54 tillfällen. Detta är en ökning med 100% för motsvarande tid 2007.

Årets viktiga händelser

Det extremt torra vädret de tre första veckorna i juni resulterade i 12 skogsbränder av varierande storlek. Totalt eldhärjades över 80 000 m². Det skall i sammanhanget meddelas att utan en oerhört lojal

personal som ställde upp långt utöver vad vi som arbetsgivare kunnat kräva hade omfattningen av dessa bränder blivit betydligt större. Under hösten har vi noterat en mindre ökning av bränder i byggnader men vi kan i dagsläget inte se detta som en trend.

Arbetsmiljöverket har förelagt kommunen att ta fram en handlingsplan som beskriver hur kommunen skall förfara med de brister och risker som hänger samman med räddningstjänstens lokaler i Söderköping. Arbetet har inte kunnat slutföras under 2008.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Antal brand/tillsyner	41	12	15	15	5
Antal brand-/säkerhetsutbildade personer	916	556	492	913	905
Antal uttryckningar	262	265	287	247	171

Framtiden

Räddningstjänstens lokaler kommer ånyo att aktualiseras och vi måste under 2009 få ett beslut om detta. Vi kommer att följa utvecklingen i förbundsbildningen för räddningstjänst mellan Norrköping och Linköping i syfte att väga för- och nackdelar för eventuellt medlemskap.

Socialnämnden, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	58 376	46 561	44 918	37 653	38 661
Verksamhetens kostnader	-262 906	-238 172	-221 287	-201 717	-200 387
<i>Varav personalkostnader</i>	-143 995	-149 526	-141 772	-128 439	-128 985
<i>Varav lokalkostnader</i>	-22 540	-19 405	-20 317	-20 893	-20 728
Verksamhetens nettokostnader	-204 530	-191 611	-176 369	-164 064	-161 726
Nettobudget	-206 400	-186 830	-166 518	-163 348	-157 746
Budgetavvikelse	1 870	-4 781	-9 851	-716	-3 980
Nedskrivning (utanför balanskravet)		-1 692			
Ej periodiserade timlöner och ob	-2 976				
Verksamhetens nettokostnader	-207 506	-193 303			

Inledning

Inom socialnämndens ansvarsområde återfinns

1. Politisk verksamhet, ledning och administration
2. Äldre- och handikappomsorg, SoL
3. Insatser för personer med funktionshinder, LSS
4. Individ- och familjeomsorg
5. Fritidsverksamhet

Inom varje område används följande rubriksättning:

1. Inledning
2. Mål
3. Årets viktigaste händelser
4. Prestationer och kvalitet
5. Framtiden

Socialnämndens verksamheter redovisar enligt bokslutet 2008 en nettokostnad på 204 530 kkr, vilket är en ökning med 12 919 kkr (7%) jämfört med föregående år. Vad som är viktigt att beakta i sammanhanget är förändrade redovisningsprinciper för timlöner och ob-ersättningar för december, vilka tidigare år periodiserats i bokslut. En engångseffekt av detta är att 2008 har belastats med timlöner och ob-ersättningar avseende 11 månader (januari-november 2008) istället för 12 månader. Timlöner och ob för december månad 2008 vilka redovisas januari 2009 uppgår till 2 976 kkr. Hade detta, som tidigare år, redovisats 2008, skulle nettokostnaden ha uppgått till 207 506 kkr. Detta i sin tur innebär att socialnämndens nettokostnadsökning jmf med föregående år är 15 895 kkr (8%).

Med nuvarande redovisningsprincip redovisar socialnämnden ett överskott jmf med budget på 1 870 kkr (1%). Enligt den gamla redovisningsprincipen skulle socialnämnden redovisa ett underskott jmf med budget motsvarande 1 106 kkr (0,5%). Detta underskott beror på LSS-övervältringskostnader från andra kommuner.

Av tabellen ovan framgår att intäkterna ökat med 11 815 kkr jmf med föregående år. Resursfördelningssystemet i hemtjänsten som fördelar interna intäkter till verksamheten efter prestation har genererat interna intäkter motsvarande 13 055 kkr. Exkluderas detta ur redovisningen har istället intäkterna minskat med 1 249 kkr. Huvudorsaken är att, de till största delen statsbidragsfinansierade plusjobben har fasats ut.

Socialnämndens uppdrag, mål och verksamhetsidé

Socialnämnden skall i sin helhet både ge service och svara för myndighetsutövning, arbeta individriktat men också generellt, samhällspåverkande och förebyggande.

Socialtjänstens uppdrag är att frigöra och utveckla enskilda och grupper egna resurser för ekonomisk och social trygghet, jämlikhet och aktivt deltagande i samhällslivet

De lagstiftningar, som utöver kommunallagen och förvaltningslagen övergripande styr socialnämndens verksamheter är;

- Socialtjänstlagen, SoL
- Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS
- Hälso- och sjukvårdslagen, HSL
- Föräldrabalken, FB
- Lagen om vård av unga, LVU
- Lagen om vård av missbrukare, LVM
- Sekretesslagen

Med flera lagar inom det social och hälso- och sjukvårdsrättsliga området.

Övergripande verksamhetsidé

Med respekt för den personliga integriteten erbjuder socialtjänsten service, stöd, behandling, omsorg och omvårdnad till barn, ungdomar, vuxna och äldre med funktionshinder eller långvarig sjukdom för att möjliggöra för dem att kunna uppnå goda levnadsvillkor och kunna leva ett självständigt liv.

Förvaltningens gemensamma värdegrund

Socialtjänstens verksamheter skall genomsyras av en gemensam värdegrund, som bygger på respekt för människans lika värde. Det innebär, att förvaltningens verksamheter garanterar den enskilde;

- Respektfullt bemötande
- Trygghet
- Kontinuitet
- Helhetsperspektiv
- Samverkan
- Rättssäkerhet
- Inflytande
- Långsiktigt tänkande

Mål

Det övergripande målet för 2008 har varit

- Kommunens invånare får, i enlighet med gällande lagstiftning, sina behov tillgodosedda

Målet bedöms vara uppfyllt.

Prioriterat område

Socialnämnden har ett särskilt ansvar att uppmärksamma barnperspektivet i bedömningar och beslut om insatser. Det är angeläget att så tidigt som möjligt komma i kontakt med barn och familjer som av olika skäl behöver socialtjänstens insatser. Alla insatser ska, i möjligaste mån, ske på hemmaplan istället för köp av externa insatser.

Förvaltningsövergripande mål

Mål avseende ekonomi

- Samtliga verksamhetsansvariga har vid 2008 års utgång lyckats bedriva sin verksamhet inom tilldelad budgetram.

Målet är ej uppfyllt. Av 16 budget-/verksamhetsansvariga är det 5 som bedrivit verksamheten inom tilldelad budgetram.

Mål avseende hälsan bland medarbetare

- Hälsodagarna för personal inom socialtjänstens verksamhetsområde har ökat med 10 % jämfört med 2007.

Målet är inte uppfyllt. Antalet tillsvidareanställda med ingen sjukfrånvaro har minskat något jmf med föregående år. Antalet personer med ingen frånvaro är 34% av 374 personer jmf med, 36% av totalt 380 personer föregående år.

Mål för individuell planering

- Vid halvårsskiftet 2008 har en genomförandeplan upprättats för varje person där den enskildes mål och behov av stöd lyfts fram och tillgodoses.

Målet är till största delen uppfyllt. Inom vård och omsorg arbetar man fortfarande med planerna och ca 95% av vårdtagarna har en individuell plan. Inom övriga sektorer är målet uppfyllt.

Mål avseende samverkan utredning - verkställighet

- Vid halvårsskiftet 2008 finns väl utvecklade effektiva samarbetsformer mellan utredning och verkställighet, där brukaren och dennes behov ställs i centrum.

Målet är delvis uppfyllt; Sektor utredning och vård- och omsorg är målet uppfyllt, Sektor utredning och LSS är inte uppfyllt, sektor utredning och främjande är delvis uppfyllt.

Mål avseende nöjdhet

- Brukarna upplever respektfullt bemötande, inflytande och valfrihet i samband med insatsernas utformning och genomförande.

Målet bedöms vara delvis uppfyllt.

Brukarundersökningar är genomförda inom vård och omsorg. Dessa visar en hög grad av nöjdhet hos brukarna. (Presenteras i särskild bilaga.) När det gäller klagomål/synpunkter har 22 ärenden inkommit under året.

Politisk verksamhet, ledning och administration

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	1	1	47	16	3
Vht kostnader	-6 196	-7 413	-6 984	-5 999	-6 237
Varav personal	-3 792	-4 539	-3 781	-3 794	-4 106
Varav lokaler	-1 015	-991	-1 055	-1 062	-1 062
Vht nettokostnad	-6 195	-7 412	-6 937	-5 982	-6 234
Nettobudget	-7 188	-10 835	-5 059	-7 392	-8 023
Budgetavvikelse	993	3 423	-1 878	1 410	1 789

Ej periodiserade timlöner och ob avs dec uppgår till - 39 kkr, vilket ej redovisas i ovanstående tabell.

Inledning

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs i enlighet med de program, direktiv och ekonomiska ramar, som fastställdes av kommunfullmäktige samt utifrån gällande lagstiftning, föreskrifter och kommunens reglemente.

År 2008 uppgår verksamheternas nettokostnad till 6 195 kkr och en positiv avvikelse gentemot budget motsvarande 993 kkr. Orsaken till den positiva budgetavvikelsen beror dels på att budgetering av kapitaltjänst sker på övergripande central nivå medan kostnaden redovisas som negativ avvikelse i verksamheten och dels på att kostnader för it-licenser blivit lägre än budgeterat. Detta på grund av att tidplanen för installation av nya verksamhetssystem blivit försenad. Den stora skillnaden för företagshälsovård jmf med 2007 beror på att kostnaden fr o m 2008 istället belastar de olika verksamheterna.

Avvikelsen jfm med budget i övrigt, kan förklaras av nedanstående tabell.

	Avv	Bokslut 2008	Bokslut 2007
Administration	355	-4 129	-4 594
Företagshälsovård	4	-5	-480
Politisk vht	28	-566	-555
Facklig tid	-50	-531	-464
Psykologresurs	0	0	-98
Lokaler	0	-920	-1 005
Kapitaltjänst	656	-44	-217
SUMMA	993	-6 195	-7 412

Mål

- Att de personer som kommer i kontakt med socialtjänsten får en korrekt hänvisning till berörd verksamhet och en tydlig information
- Att personal, ekonomi och övriga administrativa uppgifter utvecklas och kontinuerligt anpassas till omgivningens krav och förutsättningar
- Att övriga verksamheter inom förvaltningen får en god service
- Att politiker och tjänstemän upplever att samspelet dem emellan fungerar väl
- Att chefer och annan personal upplever att styrningen av verksamheten är klar och tydlig
- Att de politiska målen tydliggörs och utgör en vägledning för arbetet inom socialtjänsten

Målen är delvis uppfyllda; Någon mätning har inte gjorts när det gäller hur övriga verksamheter upplever servicen. Det allmänna intrycket är dock att servicen är god och att personer får ett vänligt och korrekt bemötande. När det gäller styrning av verksamheten har styrdokument utvecklats och de övergripande målen brutits ned till konkreta hanterbara mål på verksamhetsnivå.

Årets viktigaste händelser

Presidiet och verksamhetens kontaktpolitiker har träffat ansvariga chefer inom varje verksamhetsområde vid två tillfällen (en gång på hösten och en gång på våren) för dialog kring personal, ekonomi, nuläges- och framtidsfrågor. Därutöver har nämndens kontaktpolitiker besökt sina verksamheter kontinuerligt under året och rapporterar till nämnden.

Arbete med ledningssystem för kvalitetsarbete inom socialtjänstens samtliga verksamheter har under året inletts. Ett instrument för att systematiskt säkra och utveckla kvaliteten.

Beslut har under året tagits om att Söderköpings kommun ingår i Östra Östergötlands samordningsförbund tillsammans med Valdemarsvik och Norrköpings kommuner, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och Landstinget.

Framtiden

Behov finns att stärka sambanden mellan forskning och verksamhetsnära utvecklingsarbete med syfte att ta tillvara på ny kunskap och stimulera till utveckling och förändring inom förvaltningen.

Omvärldsbevakning är både angeläget och nödvändigt inom socialtjänstens verksamhetsområde. Socialnämndens verksamhet är mycket beroende av vad som händer i omvärlden och påverkas direkt av andra myndigheters förändringar och beslut.

Fortsatt arbete kring att förbättra system för planering och resursfördelning med syfte att aktivt kunna påverka verksamheten inom tilldelad budgetram.

Äldre- och handikappomsorg, inkl LSS

Inledning

Äldre- och handikappomsorgen delas upp i två områden – äldre och handikappomsorg utifrån Socialtjänstlagen och insatser för personer med funktionshinder utifrån LSS-lagstiftningen.

Äldre- och handikappomsorg, SoL

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	33 115	18 179	17 217	15 940	15 897
Vht kostnader	-133 930	-111 925	-106 026	-99 021	-100 701
Varav personal	-80 424	-81 902	-76 558	-72 043	-72 856
Varav lokaler	-16 396	-13 472	-13 319	-14 627	-15 082
Vht nettokostnad	-100 815	-93 746	-88 808	-83 081	-84 804
Nettobudget	-103 942	-85 382	-81 341	-80 064	-78 259
Budget-avvikelse	3 127	-8 364	-7 468	-3 017	-6 545

Ej periodiserade timlöner och ob för december uppgår till - 1 813 kkr vilket ej redovisas i ovanstående tabell.

Inom verksamheten återfinns särskilt boende, korttidsboende, hemtjänstinsatser, dagverksamhet, rehabilitering, anhörigstöd och kommunal hälso- och sjukvård.

År 2008 uppgår verksamhetens nettokostnad till 100 815 kkr jämfört med 93 746 kkr föregående år. Nettokostnaden har därmed ökat med 7 069 kkr (8%). Verksamheten visar en positiv budgetavvikelse motsvarande 3 127 kkr. Orsakerna till den positiva budgetavvikelsen är flera. Den enskilt största orsaken är ej periodiserade timlöner och ob för december. Andra orsaker är konkurrensutsättningen av Storängsenheten, situationen överhuvudtaget inom äldreomsorgen där ytterligare platser i särskilt boende inneburit lägre kostnader för klinikfärdiga samt att volymen i hemtjänsten minskat jmf med föregående år..

Nettokostnadsutvecklingen per boende-enhet framgår av nedanstående tabell.

Vårdboende, kkr

	2008	2007	2006	2005	2004
Köpt vård	-667	-376	-1 143	-990	-1 019
Aspgården	-5 253	-4 943	-4 725	-3 580	-2 559
Storängen	-22 926	-18 949	-17 266	-17 905	-19 201
Birkagården	-16 890	-15 578	-15 459	-15 226	-15 300
Stenbrinken	-8 148	-7 660	-7 163	-6 771	-6 786
Övr	0	0	-0	0	0
TOT	-53 884	-47 506	-45 756	-44 472	-44 865
Förändr %	13%	5%	3%	-1%	-7%

Ej periodiserade timlöner och ob för december uppgår till 814 kkr, vilket ej redovisas i ovanstående tabell.

Korttidsboende, kkr

	2008	2007	2006	2005	2004
Blåklinten	-5 013	-4 872	-4 600	-4 594	-4 859
Blålockan	-1 400	-1 653	0	0	0
Valdemarsvik	-766	-336	0	0	0
Klinikfärdiga	-689	-2 595	-2 417	-577	-959
TOT	-7 868	-9 456	-7 017	-5 161	-5 818
Förändr %	-17%	35%	36%	-11%	22%

Korttidsboendeplatserna på Aspgården, Birkagården, Gläntan separeras ej från vårdboende i redovisningen.

Ej periodiserade timlöner och ob för december uppgår till -131 kkr, vilket ej redovisas i ovanstående tabell.

Mål

Utredning

- Handläggningen av ansökningar inom utredningssektorn präglas av såväl professionalitet som ett starkt socialt engagemang.
- Genomförda utredningar skall vara av hög kvalitet i enlighet med metoder som bygger på evidens och/eller beprövad erfarenhet.
- Personalomsättningen skall vara låg. Sektor Utredning skall vara en attraktiv arbetsplats för de anställda.

Målen bedöms vara uppfyllt, insatser bör dock vidtas för att säkerställa att personalomsättningen även i framtiden skall vara låg.

Äldre- och handikappomsorgen har som övergripande mål;

- Att äldre människor och personer med funktionshinder ges möjlighet att bo och leva självständigt och få den omvårdnad, stöd och service som de behöver
- Att erbjuda en god kommunal hälso- och sjukvård på lika villkor för de som bor i särskilda boendeformer eller vistas i dagverksamhet samt
- Att den vård, omvårdnad och service som erbjuds skall anpassas till den enskildes förväntningar och resurser så att insatserna utgör ett komplement i den dagliga livsföringen

Målet är delvis uppfyllt. Ca 95% av brukarna har individuell genomförandeplan. Målet när det gäller uppsökande verksamhet är uppnått.

Kommunens hälso- och sjukvård har som mål

- Att det finns fungerande rutiner för läkarkontakter på varje boendeenhet, vilket ska garantera kontinuitet, säkerhet och trygghet i den enskildes medicinska vård och behandling.

Målet är delvis uppfyllt. Lokala överenskommelser finns nu på Tallgården, Gläntan och Dalgården samt på Blå Porten och Birkagården. På övriga enheter kommer överenskommelser att upprättas så snart som möjligt.

- Att delegering av hälso- och sjukvårdsuppgifter inom det särskilda boendet genomförs utifrån gällande lagstiftning och lokala rutiner i syfte att upprätthålla en god säkerhet för patienterna.

Målet är delvis uppfyllt. Bra material har tagits fram för läkemedelsdelegering men behöver

förbättras för insulindelegering. Målet att ha en fungerande delegeringsmodul i VO är uppfyllt.

- Att dokumentation utförs av hälso- och sjukvårdspersonal i datastödet VO, enligt gällande rutiner.

Målet är uppfyllt. Användning av problembaserade vårdplaner i HSL-journalen är dock ett utvecklingsområde. Även den sociala dokumentationen har utvecklats under 2008.

- Att det finns en fungerande avvikelshantering för att upptäcka, åtgärda och förebygga risker för den enskilde inom vård- och omsorg.

Målet är uppfyllt även om förbättringar i avvikelshanteringssystemet är önskvärda och nödvändiga när det gäller uppföljning och riskanalysering som ska leda till förebyggande åtgärder.

Stöd i ordinärt boende – hemtjänst, korttidsvård, dagverksamhet

- Att göra det möjligt för alla äldre och funktionshindrade att bo kvar i sitt boende med den service och biståndsinsatser som krävs.

Målet är delvis uppfyllt. Genom kompletterade biståndsbeslut ges fler möjlighet att bo kvar hemma trots omfattande biståndsbehov

Särskilda boendeformer för äldre

- Att omvårdnad och service skall utgå ifrån den enskildes behov och resurser som uttrycks i en individuell plan

Målet bedöms vara uppfyllt fr o m tredje kvartalet 2008

Årets viktigaste händelser

Om och tillbyggnad av Dalgården, 16 nya lägenheter

Konkurrensutsättning genom upphandling och entreprenaddrift av hela Storängsenheten, 69 platser fr o m 2008-09-01.

Stimulansbidrag för att förbättra uppsökande verksamhet, "Fixar"-verksamhet, demensvård.

Utveckling av stödet till anhöriga.

Utvecklingsprojekt under ledning av extern konsult kring ledning och styrning av äldreomsorgen.

Förändring av enhetschefernas ansvarsområden, vilket gett möjlighet till utveckling och tydligt ledarskap.

Effekter av Storängens entreprenaddrift

Verksamhetsmässigt är det kort tid att utvärdera efter fyra månader. Kommunen har hittills enbart positiv erfarenhet rörande verksamheten både från boende, deras anhöriga och personal. De ekonomiska effekterna är positiva vilket redovisas i nedanstående tabell.

Kkr	2008
Kostnad för kommunal drift enligt takpris	-27 750
Entreprenaddrift	-23 976
Ludvikamoms entreprenad	1 439
Diff kommunal drift/entreprenad,	5 213

Framtiden

Vården och omsorgen om äldre genomgår ständiga förändringar, en process som går med olika hastighet. Inriktningen är att hjälpa äldre att bo kvar hemma om man så önskar. Vid nybyggnation är det angeläget att bostäderna är anpassade för äldre- och handikappade så att möjlighet ges för äldre att kunna bo kvar hemma. Det är angeläget att nå en balans mellan behov och tillgång av platser i det särskilda boendet för äldre.

Diskussioner förs med Ramunderstaden AB kring utveckling av alternativt boende för äldre.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmått	2008	2007	2006	2005	2004
Särskilt boende					
Vårdboendepl	141	141	140	140	135
Därav köpta pl	2	2	4	4	3
Kostnad/plats kkr	388	418	381	373	393
Betalningsansvar f utskrivningsklara, dygn	183	796	715	176	305
Kostnad kr/dygn	3 611	3511	3382	3280	3148
Serviceboende, antal pl	48	47	48	48	52
Kostnad/plats kkr	163	161	146	146	156
Andel avlidna i särskilt boende %	30	26	20	24	25
Service i eget boende					
Hemtjänst antal ärenden	230	253	246	223	198
Nettok/ärende, kkr	74	65	60	55	60
Matdistribution, antal	219	201	191	171	160
Trygghetslarm, antal ärenden	390	411	382	342	299

Ej verkställda beslut

2008	< 1 mån	1-3 mån	3-6 mån	6-12 mån	> 1 år
Kv 1			1		
Kv 2			1		
Kv 2			2		
Kv 4			0		

Samtliga ej verkställda beslut enligt ovan rör särskilt boende.

Insatser för personer med funktionshinder, LSS *)

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	17 452	20 101	21 538	16 173	14 750
Vht kostnader	-84 044	-78 083	-74 485	-64 122	-59 529
Varav personal	-43 622	-45 207	-45 179	-37 540	-36 384
Varav lokaler	-4 596	-3 933	-4 017	-4 512	-3 875
Vht nettokostn	-66 592	-57 982	-52 947	-47 949	-44 779
Nettobudget	-65 903	-60 473	-50 168	-45 043	-43 544
Budgetavv	-689	2 491	-2 779	-2 906	-1 235

*) Inkl vaktmästeri och arbetsmarknadsåtgärder

Ej periodiserade timlöner och ob för december uppgår till - 1 104 kkr vilket ej redovisas i ovanstående tabell.

Inledning

Inom LSS-verksamheten har skett ett ökat behov av insatser sedan lagen trädde i kraft 1994. Orsaken till ökningen kan bl a hänföras till att det utreds och ställs diagnoser på både barn och vuxna i större omfattning än tidigare, personer med psykisk sjukdom från början inte omfattades av lagstiftningen samt att lagstiftningen har blivit mera känd bland funktionshindrade och deras anhöriga.

År 2008 uppgår LSS-verksamhetens nettokostnad till 66 592 kkr jämfört med 57 982 kkr föregående år (inkl vaktmästeri och arbetsmarknadsåtgärder). Nettokostnaden har därmed ökat med 8 610 kkr (15%). (17% om man tar hänsyn till ej periodiserade timlöner och ob.) Orsaken till nettokostnadsökningen är dels öppnandet av ny gruppbostad, Lötgatan, för 6 personer den 1 april, dels ökade kostnader för daglig verksamhet och arbetsmarknadsåtgärder. Nettokostnaden för övriga insatser enligt LSS, som under senare år legat på en stor årlig nettokostnadsökning, har för 2008 ökat med 5% (8% om man tar hänsyn till ej periodiserade timlöner och ob.). LSS-verksamheten visar därmed en negativ avvikelse mot budget motsvarande 689 kkr. Huvudorsaken till den negativa avvikelsen är sk LSS-övervältringskostnader avseende boende. Öppnandet av den nya gruppbostraden har även inneburit en förskjutning av kostnader från "övriga insatser" såsom exempelvis korttidsvistelse och kontaktperson till kostnader för boende. Den ökade nettokostnaden för daglig verksamhet beror bl a på att fler personer är i behov av enskild daglig verksamhet.

LSS-verksamhetens nettokostnadsutveckling, kkr, under en femårsperiod framgår av nedanstående tabell:

	2008	2007	2006	2005	2004
Boende	-32 027	-25 921	-22 535	-21	-21
Förändr %		15%	4%	2%	13%
Daglig verksamhet	-9 755	-8 704	-8 619	-7 829	-7 627
Förändr %		1%	10%	3%	2%
Övriga ins	-18 479	-17 564	-20 015	-16	-14
Förändr %	5%	-12%	19%	20%	19%
Totalt	-60 261	-52 189	-51 178	-46	-43
Förändr %	15%	2%	10%	8%	13%
Övergr.	-4 909	-4 514	-948	-666	-704
Förändr %	9%	376%	42%	-5%	0%
TOTALT	-65 170	-56 703	-52 126	-47	-43
Förändr %	15%	9%	11%	8%	12%

Insatser för personer med funktionshinder omfattar utredning och beslut om insatser samt verkställighet av beslutade insatser. Kommunen ansvarar för följande insatser enligt LSS-lagstiftningen:

- Personlig assistans
- Ledsagarservice
- Kontaktperson
- Avlösarservice i hemmet
- Korttidsvistelse utanför det egna hemmet
- Korttidstillsyn
- Familjehem eller bostad med särskild service för barn
- Bostad med särskild service för vuxna eller särskilt anpassad bostad
- Daglig verksamhet

Mål

Övergripande mål för insatser för personer med funktionshinder, LSS

- Främja jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet med målet att den enskilde får möjlighet att leva som andra.
- Den enskilde ska genom insatserna tillförsäkras goda levnadsvillkor och insatserna ska anpassas till mottagarens individuella behov.
- Insatserna ska utformas så att de är lätt tillgängliga för dem som behöver dem och stärka deras förmåga till ett självständigt liv. (LSS 1993:387)

Mot bakgrund av målsättningen enligt lagstiftningen ovan har LSS-sektorns ledningsgrupp formulerat som sektorns gemensamma mål för perioden 2008- 2010;

- LSS-sektorn ska, i anslutning till verkställighet att beviljade LSS-insatser, stärka möjligheterna till självständighet och delaktighet i samhällslivet för barn, ungdom och vuxna med funktionshinder utifrån deras egna önskemål och behov.

Målet är delvis uppfyllt. Flertalet beslut om LSS-insatser har verkställts inom fastställd tidsram. Den 31 oktober 2008 rapporterades 4 ej verkställda beslut inom tremånadersperioden.

Genom att brukaren i ett personligt möte ges möjlighet att konkretisera sina önskemål och behov i anslutning till planeringen och uppföljningen av insatsen finns ett "brukarstyrt" instrument som grund för brukarens inflytande.

Myndighetsutövning

- Målet är att få en högre kvalitet i utredningar och bedömningar

Målet bedöms i stort vara uppfyllt. Länsstyrelsen har vid tillsyn inom LSS-verksamheten påtalat att ärenden inte dokumenteras på ett tillfredställande sätt. Åtgärder har vidtagits under året för att avhjälpa bristerna.

Årets viktigaste händelser

Under året har utvecklingsstrategier framtagits för att beskriva kort- och långsiktigt utvecklingsarbete.

Upphandling av verksamheten på Lötgatan – ny gruppboende för 6 personer vilken öppnades i april i Carema Orkidéns regi.

Effekter av entreprenad Lötgatans gruppboende

Verksamhetsmässigt är det kort tid att utvärdera efter åtta månader. Kommunen har hittills enbart positiv erfarenhet rörande verksamheten både från boende och deras anhöriga. De ekonomiska effekterna är positiva vilket redovisas i nedanstående tabell.

Kkr	2008
Kostnad för kommunal drift enligt takpris	-3 950
Entreprenad	-3 467
Ludvikamoms entreprenad	208
Diff kommunal drift/entreprenad,	691

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Personlig ass <20 tim/vecka	18	18	19	21	19
Kostnad/ärende kkr	141	138	106	92	92
Personlig ass >20 tim/vecka (LASS)	26	23	22	20	18
Kostnad /ärende kkr	244	262	371	300	163
Ledsagarservice	5	5	6	4	3
Kostnad/ärende kkr	64	81	42	30	43
Avlösarservice	4	3	4	4	8
Kostnad/ärende kkr	97	95	121	176	36
Kontaktperson	59	54	54	70	75
Kostnad/ärende kkr	17	21	20	17	23
Korttidsvistelse	38	41	41	41	54
Kostnad/ärende kkr	163	131	133	76	83
Korttidstillsyn	15	16	18	16	22
Kostnad/ärende kkr	111	117	114	127	96
Vuxna boende i familjehem	3	4	4	4	4
Kostnad/ärende kkr	98	110	126	122	140
Särskilt boende/stöd i boende	56	54	52	54	54
Kostnad/ärende kkr	572	501	455	394	385
Daglig verksamhet	53	50	52	53	51
Kostnad/ärende kkr	184	174	181	147	167
Ej verkställda beslut	4	23	15	10	4

Framtiden

Med LSS-sektorns målsättning att erbjuda personer, vilka tidigare bott i LSS-boenden som inte uppfyller de lagstadgade kraven, ett lagstadgat boende har också följt en strategi där den samlade resursen inom LSS-boendena fortsättningsvis nyttjas mera effektivt. Inför år 2009 har LSS-sektorn ambitionen att utveckla kompetensen inom de kommunala boendena på ett sådant sätt att behoven av externa köp minimeras.

Inom LSS-sektorn finns planer på tillskapande av ett pensionärsboende för äldre personer med beslut om boende enl LSS. Med ett samlat pensionärsboende skulle personalresurser kunna samlas och de äldre skulle kunna erbjudas en mera innehållsrik dagverksamhet i anslutning till sitt boende då de efter uppnådd pensionsålder slutat delta i kommunens dagliga verksamhet. Sektorn har aktualiserat ett angeläget behov av gemensamhetslokal till kommunens lokalgrupp dels för de boende i servicebostäderna dels för dagverksamhet för äldre

Det är LSS-sektorns ambition att i nära samarbete med Af, lokala arbetsplatser m fl öka andelen personer som erbjuds daglig verksamhet ute på en arbetsplats. För samtliga personer inom den dagliga verksamheten ska möjligheterna till arbete, studier

eller arbetsplatsförlagd daglig verksamhet på hel- eller deltid årligen prövas i samband med upprättande och uppföljningar av Genomförandeplanerna

LSS-sektorn öppnade ett mindre korttidsboende april 2008. Efterfrågan har emellertid visat sig så omfattande att lokalerna blivit otillräckliga. Genom omflyttningar mellan kommunens LSS-boenden har emellertid ett hus kunnat friställas inom LSS-sektorn vilket kommer att ersätta de nuvarande lokalerna för korttidsvistelse mm under år 2009.

Då flertalet LSS-insatser gäller barn/ungdom och vuxna i arbetsför ålder med lagstadgad rätt att *leva som andra med jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet i samhällslivet*, är det av stor betydelse att LSS-insatserna ses i ett kommunalt sammanhang och integreras inom alla relevanta samhällsområden. Funktionshindrade personers behov och rättigheter behöver tydliggöras i all kommunal verksamhet.

Under 2009 kommer kommunens handikappolitiska program att revideras.

Regeringen förväntas presentera en proposition under 2009, vilken sannolikt innebär omfattande krav på förändringar inom LSS-verksamheten från och med 2010.

Individ- och familjeomsorg, inkl Flyktingverksamhet

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Vht intäkter	7 809	7 404	5 750	5 326	7 736
Vht kostnader	-38 735	-37 364	-31 019	-30 069	-31 703
Varav personal	-16 157	-15 736	-14 335	-13 322	-14 149
Varav lokaler	-533	-373	-301	-193	-211
Vht nettokostnad	-30 926	-29 960	-25 269	-24 744	-23 966
Nettobudget	-29 367	-27 483	-27 573	-28 529	-25 873
Budgetavv	-1 559	-2 477	2 304	3 785	1 907

Ej periodiserade timlöner och ob för december uppgår till -22 kkr, vilket ej redovisas i ovanstående tabell.

Inledning

Individ- och familjeomsorgens verksamhetsområden består av myndighetsutövning, barn- och ungdomsvård, vuxenvård, missbruksvård, försörjningsstöd, familjerätt, boendestöd, psykiatri, flyktingmottagning, främjande insatser 0-20 år samt bostäder.

År 2008 uppgår IFO-verksamhetens nettokostnad till 30 926 kkr jmf m 29 960 kkr föregående år. Nettokostnaden har därmed ökat med 966 kkr (3%). Verksamheten visar en negativ avvikelse mot budget motsvarande 1 559 kkr. Fördelningen av nettokostnaden inom de olika verksamheterna framgår av nedanstående tabell:

	Budgetavv	Bokslut -08	Bokslut -07
Missbruksvård	520	-2 068	-2 874
Vuxenvård	-430	-3 245	-3 241
Barn- och ungdomsv	-1 826	-12 948	-12 665
Familjerätt	-6	-693	-679
Förebyggande åtg	0	-1 509	-1 416
Försörjningsstöd	-891	-5 246	-4 399
Flyktingmottagning	916	0	0
Övrigt	158	-5 217	-4 687
SUMMA	-1 559	-30 926	-29 960

Den största budgetavvikelsen återfinns inom verksamheten Barn- och ungdomsvård även om nettokostnadsökningen jmf med föregående år endast är 2%. Det kan noteras att antalet placeringar har ökat jmf med föregående år, däremot har kostnaden per vård dygn minskat med 8%. Kostnaden per vård dygn på institution har minskat med 20%. Orsaken till budgetavvikelsen är fler placeringar, fler vård dygn samt fler barn/ungdomar med behov av öppen vård och personligt stöd.

Kostnadsutvecklingen för försörjningsstöd/ ekonomiskt bistånd är oroande. 2008 noterades en kostnadsökning motsvarande 847 kkr (19%). Exkluderar man handläggning och jämför kostnaden för enbart ekonomiskt bistånd är ökningen 26% jmf med föregående år. Kostnadsutvecklingen för försörjningsstöd har varit oroande i hela riket. Situationen i Söderköping har förmodligen varit dystrare än i många andra delar av Sverige. Under hösten har den internationella finanskrisen påverkat konjunkturläget och medfört att antalet anställda i riket minskar. Det finns en stark koppling mellan antalet arbetslösa i ett område och hur många som är beroende av försörjningsstöd i samma område. Hushållens betalningsförmåga tycks ha minskat under 2008. Inkomna meddelanden om elskuld från elföretag för enskilda abonnenter har ökat med 20% jmf med 2007. Meddelanden från hyresvärd om hyresskulder har ökat med 27% jmf med 2007. Kostnaden för flyktingmottagningen har även för 2008 helt finansierats av intäkter från staten. Hela den för verksamheten avsatta budgeten kan därför rapporteras som positiv avvikelse.

Mål

Myndighetsutövning

- Handläggningen av ärenden skall följa gällande lagstiftning inom området samt präglas av såväl professionalitet som ett starkt socialt engagemang.
- Utredningsarbetet skall ske med hög kvalitet.

Målet bedöms vara uppfyllt.

Barn- och ungdomsvård

I barn- och ungdomsvård ingår förebyggande och främjande insatser, öppenvårdsinsatser, institutionsvård, familjehem och andra stödinsatser.

Socialtjänstlagen ger socialnämnden ett stort ansvar för att tillse att barn som är i behov av skydd också får det. Till socialförvaltningen inkommer varje år ett stort antal anmälningar om att barn och unga lever i utsatta livssituationer. För varje anmälan krävs att beslut fattas om att inleda eller inte inleda en utredning. Efter tillsyn av länsstyrelsen, det sk "Barnuppdraget" har beslutsnivå enligt delegation höjts för detta och åvilar nu sektorchef.

Under 2008 har det totala antalet ansökningar och anmälningar varit 119, varav 49 utredningar inletts. Av dessa har 27 utredningar lett till att barnet/den unga beviljats någon typ av insats.

Målet med arbetet kring barn- och ungdomsvård är:

- Att nå ungdomar i riskzonen för att kunna bryta ett destruktivt mönster,
- Att ungdomen skall fungera i skolan, på arbetet, ha en meningsfull fritid och goda relationer till familj och övriga viktiga personer, samt
- Att stödet skall ske på hemmaplan i möjligaste mån, samt
- Att verksamheten skall bygga vidare på redan befintliga, gränsöverskridande samverkansformer för att bättre kunna utnyttja de befintliga resurser som idag finns runt ungdomar

Målet är delvis uppfyllt; Ett nära samarbete med skolan bl a genom Nexus sker kring barn och ungdomar. Av Nexus biståndsärenden som avslutats under året är målen uppfyllda till 40%. Övriga ärenden uppbär andra stödinsatser riktat för missbruk eller annan öppenvård. Av avslutade rådgivningsuppdrag är målen uppfyllda till 83% resterande har övergått eller föreslagits övergå till bistånd enligt SoL.

Missbruksvård

Inom missbruksvård sker råd och stödinsatser, öppenvård, institutionsvård.

Enligt SoL har socialnämnden en skyldighet att aktivt sörja för att den enskilde missbrukaren får den hjälp och vård han eller hon behöver för att komma ifrån sitt missbruk. Socialnämnden har dessutom skyldighet att verka för att missbrukare erhåller vård trots att de inte själva vill – om vissa förutsättningar är uppfyllda. Detta innebär att anmälningar från anhöriga, polismyndighet, sjukvård mm, inkommer till socialförvaltningen. Även för dessa anmälningar krävs att bedömning görs huruvida personen är i behov av tvångsvård eller ej. Under 2008 har totalt 48 anmälningar rörande vuxna missbrukare inkommit.

Målet med råd och stöd verksamheten inom missbruksvården är:

- Att personer med missbruksproblematik avbryter sitt missbruk och upprätthåller drogfrihet.

Målet är delvis uppfyllt; Varje individ som har ett behovsbedömt bistånd för att avbryta sitt missbruk följs upp av handläggande socialsekreterare genom att följa eller förändra den individuella genomförandeplanen. Idag finns inte verktyg att följa upp målet om drogfrihet.

Vuxenvård

Inom vuxenvård ingår boendestöd, träffpunktsverksamhet, öppenvård och institutionsvård.

Målet med vuxenvården är att

- Genom anpassade åtgärder i form av stöd i hemmet, särskilt anordnade bostäder eller annat stöd kan den enskilde ges en rimlig chans att delta i samhällslivet utifrån sina förutsättningar.
- Att personer med psykisk ohälsa och psykiska funktionshinder kan upprätthålla en nära vardagskontakt med personal och övriga deltagare på Träffpunkten och delta i en meningsfull sysselsättning i gemenskap med andra.

Målet har uppfyllts för de som deltar i Träffpunktens verksamhet. Alla som önskat har fått möjligheten att delta.

Boendestödet

- Att de personer som tar del av boendestödet uppnår förmågan att självständigt klara sin dagliga livsföring.
- Att föräldrar med nedsatt omsorgsförmåga återupprättar sin förmåga att självständigt ta hand om de egna barnen.

Målet har delvis uppfyllts; De behovsbedömda biståndsinsatser som utförs följs upp av ansvarig handläggande socialsekreterare tillsammans med personal genom en individuell genomförandeplan. Många personer tillhör de som inte kommer att uppnå en egen förmåga att självständigt klara sin livsföring utan behöver mycket stöd under lång tid. Några personer behöver mer stöd i boendet än vad boendestödet kan ge.

Familjerätt

Familjerätten har särskilt uppmärksamhet på barn och ungdom i de utredningar man genomför på uppdrag av domstolar. Vårdnadstvister har ofta en stark negativ påverkan på barnen i familjerna och de samförståndslösningar som familjerättssekreteraren medverkar till kan motverka att barnen drabbas alltför hårt av föräldrarnas problem och agerande.

Familjerådgivning

Socialtjänsten har ansvar för att familjerådgivning kan erbjudas dem som begär det.

Försörjningsstöd

- Att försörjningsstöd skall som längst utgå tre månader

Målet att försörjningsstöd, som längst, skall utgå i tre månader är ej uppfyllt. Av de försörjningsstödsärenden som pågick 2008-12-31 så hade 56% varit beroende av försörjningsstöd under längre tid än tre månader.

- Att barnperspektivet beaktas vid beslut om försörjningsstöd.

Målet är uppfyllt

Skuldsanering och budgetrådgivning

Enligt Skuldsaneringslagen har kommuner en skyldighet att ge råd och anvisningar i budget- och skuldfrågor till skuldsatta personer. Målet med verksamheten är att rehabilitera skuldsatta personer och att stärka hushållens resurser och öka dess möjlighet att leva självständigt. En ökad belastning på handläggare avseende försörjningsstödsärenden har inneburit att arbetstid för budget- och skuldrådgivning minskat. Beräknad väntetid är 6-8 veckor. Antalet ärenden har dock minskat under 2008 vilket beror på ett tidigare uppdämt behov pga avsaknad av budget- och skuldrådgivning i kommunen saknades före 2007, vilket nu är tillgodosett.

Flyktingmottagande

- Att de personer som fullföljt introduktionsprogrammet för flyktingar aktivt kan medverka i samhällslivet på likvärdiga villkor som övriga kommuninvånare.

Målet är delvis uppfyllt; under året har 24 personer tagits emot enligt avtal med länsstyrelsen. Man har inte kunnat erbjuda förstahandskontrakt till de flyktingar som emottagits, men tre andrahandskontrakt har övergått till förstahandskontrakt under hösten. Praktikplatser för akademiskt utbildade personer är svårt att tillgodose, vilket fördröjer möjligheten till en etablering på arbetsmarknaden.

Bostäder

Socialtjänsten tillhandahåller, efter biståndsprövning lägenheter till personer som av olika skäl ej kan teckna egna kontrakt.

Tillgången till bostäder i Söderköping är låg och det innebär inte sällan problem för olika grupper i kommunen. Det gäller i synnerhet svaga grupper som ungdomar och människor med olika slags funktionshinder. Det gäller missbrukare och de som av olika skäl inte kan få ett eget kontrakt på en lägenhet.

Främjande insatser 0-20 år

- Skapa förutsättningar för goda uppväxtvillkor för barn och ungdomar.

Samordnarnas arbete har sin utgångspunkt i Barn- och ungdomsprogrammet. Till grund för programmet ligger FN:s Barnkonvention och Regeringens ungdomspolitiska mål. Arbetet styrs även från socialtjänstlagen då kommunen är skyldig att arbeta med förebyggande insatser och samverka med andra.

Målet är delvis uppfyllt; Genom fortsatt arbete med olika delmål för att komma närmare visionen som ska förbättra för barn och ungdomar samt dess nätverk.

Årets viktigaste händelser

Ungdomshälsan startade i samverkan med Landstinget sin verksamhet i januari.

Ett samarbete med Ramunderstaden har påbörjats för att lägenhetskontrakten skall övergå till förstahandskontrakt inom ett år.

Under våren beslutades att Söderköping skall delta i ett regionalt utvecklingsarbete för en likvärdig introduktion i Östergötland. Personal deltar i arbetsgrupper och ledningsgrupp för RUNE, den regionala samverkan.

Nexus har utfört en nätverksutbildning för Ankarets personal och ett nätverksmötesuppdrag genom att sälja sina tjänster till BUN och Valdemarsviks kommun.

Nexus har under våren drivit en mamma grupp tillsammans med en familjepedagog.

Vårdkedjeprojektet Val-Borg påbörjades i februari. Kommuninvånarna kan direkt vända sig till öppenvårdsmottagningen vid frågor kring alkohol och droger. Mottagningen erbjuder alternativa stödinsatser till människor som på olika sätt har missbruksproblem. Det finns även stöd till anhöriga.

Kvinnofridsprojektet påbörjades 1 juli och har beviljats medel från länsstyrelsen.

Start av korttidsboende i kommunens regi för personer med neuropsykiatrisk problematik.

Samarbete kring barn och ungdomar med särskilda behov av stöd, sker mellan socialtjänst och skolan i metodutvecklingsarbete inom ramen för projekt "föräldrastöd i samverkan".

Under våren har ett ACT-team startats i östra länsdelen. Avsikten är att ge stöd till personer med psykisk sjukdom och missbruk.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Barn- och ungdomsvård					
Antal placeringar	26	24	20	22	23
Antal vård dygn	6 185	6 109	4 892	5 805	6 769
Nettokostnad/dygn kr	1 236	1 344	889	725	743
Varav institution , antal plac	12	8			
Antal vård dygn	2 155	2 002			
Nettokostnad/dygn kr	2 320	2 903			
Kontaktpers-/familj antal ärenden	46	30	11	30	39
Öppenvård/Personligt stöd antal ärenden	58	33	17	15	22

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Missbruksvård					
Antal placeringar	7	8	6	2	7
Antal vård dygn	640	779	484	336	1 330
Nettokostnad/dygn kr	1 127	1 797	2 062	2 949	1 060
Varav institution	6	7			
Antal vård dygn	619	605			
Nettokostnad/dygn kr	1 118	1 852			
Öppenvård/Personligt stöd antal ärenden	27	14	20	20	26
Vuxenvård					
Antal placeringar	3	1			
Antal vård dygn	589	365			
Nettokostnad/dygn kr	917	1 325			
Öppenvård/Personligt stöd antal ärenden	34	40	22	38	9
Familjerätt					
Samarbetsamtal antal	39	38	33	36	31
Vårdnad, umgänge, boende, antal avtal	8	11	9	11	14
Faderskap, antal fastställda	67	93	73	74	91
Försörjningsstöd					
Antal hushåll	181	142	128	133	99
Antal utbetalningar	1 438	1 415	1 172	894	912

Ej verkställda beslut

2008	< 1 mån	1-3 mån	3-6 mån	6-12	> 1 år
Kv 1			1		2
Kv 2			2		1
Kv 3			1	2	1
Kv 4	1	0	1	3	3

Samtliga ej verkställda beslut rör kontaktperson-/familj

Framtiden

Fro m 1 april 2009 deltar Söderköpings kommun i Östra Östergötlands samordningsförbund vilket bla kommer att innebära att antalet insatser för att hjälpa människor till självförsörjning kommer att öka.

Kompetens- och metodutveckling genomförs i evidens- och/eller erfarenhetsbaserade metoder i de pågående projekten: *Vårdkedjeprosjekt* - utveckla en vårdkedja innehållande rådgivning, utredning och behandling i samverkan med andra aktörer samt implementera de nationella riktlinjerna, enligt projektplan 2009-2010.

Föräldrastöd i samverkan - att erbjuda föräldrar, barn och ungdomar stöd i gruppverksamhet, implementera ungdomshälsan, samverka kring barn med behov av särskilt stöd samt att starta familjecentral samt utveckla metoder för familjepedagogiskt stöd i hemmet.

Kvinnofridsprojektet - utveckla kunskap och riktlinjer vid våld i nära relationer samt säkerställa skyddat boende.

Personalen har ett familj och nätverksperspektiv genom fortlöpande kompetensutveckling och handledning. För att kunna ge barn, ungdomar och deras familjer stöd på hemmaplan krävs ett familj- och nätverksperspektiv som främjar samverkan mellan det privata och det professionella nätverket och bygger på den enskildes önskan om förändring. Barn och deras familjer i behov av särskilt stöd har kontakt med många professionella. För att stödinsatser skall vara effektiva krävs en helhetssyn och en vilja till samarbete.

Samverkan med skolan sker kring barn med behov av särskilt stöd genom framtagande av rutiner i projekt "Föräldrastöd i samverkan",

Upphandling och förfrågning av extern vård och behandlingsinsatser kommer att slutföras.

Stöd och behandlingsinsatser på service samt enligt SoL kommer i första hand att utföras inom kommunens egna verksamheter.

Att Främjande sektorns verksamheter arbetar med beviljade bistånd enligt SoL i 75 % av uppdragen och med rådgivningsuppdrag i 25 % under 2009 och 50 % vardera för 2010. Detta kräver en utveckling av stödinsatser genom service

Riktlinjer för stödinsatser skall utarbetas

Vid placering i dygnsvård väljs i första hand släktingplacering och i andra hand familjehem eller HVB inom kommunen eller i närliggande kommuner.

Erbjuda alla unga lagöverträdare relevant vård, medling och/eller ungdomstjänst enligt vårdplan/ungdomskontrakt.

Att ett samarbete fortsätter utvecklas med Ramunderstaden där andrahandskontrakt kan erbjudas i syfte att övergå till förstahandskontrakt inom ett år.

Utveckla samverkan mellan de professionella som stödjer personer med insatser enligt både LSS och SoL

Utveckla fler former av stöd i boendet för personer med psykiskt funktionshinder i samarbete med LSS-sektorn. Personer med psykiskt funktionshinder kommer alltmer att få stödinsatser enligt SoL. Vi behöver utveckla kunskaper, metoder och olika former för stödinsatser inom kommunen med ett flexibelt användande enligt både LSS och SoL.

Erbjuda aktivitetsgrupper för personer med psykisk eller psykosocial ohälsa

Bedriva verksamhet som riktar sig till unga vuxna med psykisk ohälsa i samverkan med Svenska kyrkan och andra aktörer.

Mötesplatsen för unga vuxna kräver ett mer individuellt bemötande och en samverkan med arbetsmarknaden.

Inför ny vårdform - tvång i öppenvård –utveckla ett samarbete med psykiatri och övriga kommuner i östra länsdelen.

Att erbjuda flyktingar ett introduktionsprogram omfattande SFI, samhällsorientering, arbetsplatspraktik, introduktionsersättning och enskilt stöd.

Utveckla samarbete med vårdcentralen kring hälsointroduktion.

Teckna avtal med BUN för att säkerställa barnens introduktion i samhället.

Delta i arbetsgrupper och ledningsgrupp för enlikvärdigt mottagande av nyanlända flyktingar i Östergötland genom överenskommelsen RUNE. Inom den regionala överenskommelsen med Östsam (RUNE), följa rutiner för likvärdig introduktion i Östergötland.

Genom att flyktingströmmen från andra länder förändras och just nu minskar, skall vi möta upp antalet mottagna flyktingar i kommunen med rätt personalresurser under de kommande åren.

Intensifiera stödet för att främja en etablering på arbetsmarknaden

Integrera flyktingmottagningen i ett kommunalt sammanhang genom ömsesidigt informationsutbyte och samarbete med andra aktörer.

Sammanfattande analys

Kostnadsutvecklingen för försörjningsstöd har varit oroande i hela landet. I Söderköping har kostnaderna ökat med 32% jfm med föregående år. Med inträdet till samordningsförbundet ökar möjligheterna att erbjuda insatser som kan leda till självförsörjning.

Socialtjänstlagen ger Socialnämnden ett stort ansvar för att tillse att barn som är i behov av skydd också får det. Till Socialförvaltningen i Söderköping inkommer varje år ett stort antal anmälningar om att barn och unga lever i utsatta livssituationer. Under 2008 har 105 sådana anmälningar inkommit.

För varje anmälan krävs att beslut fattas om att inleda eller inte inleda utredning.

Både forskning och erfarenhet visar att barns och ungdomars uppväxtvillkor har stor betydelse för hur det går för dem senare i livet. Satsningen på öppna insatser inom barn- och ungdomsvården fortsätter och ges dels som bistånd dels som service. Syftet med öppenvården är att minska på institutionsvården. Trots stora ansträngningar har det varit svårt att minska på institutionsvården för barn -och ungdomar.

Arbetet som bedrivs i äldreprojektet under ledning av extern konsult kommer sannolikt att leda till både stabilitet, utveckling och ökad delaktighet inom hela socialtjänstens verksamhetsområde.

Upphandlingen av driften av hela Storängsenheten kommer sannolikt att påverka hela äldreomsorgen när det gäller kvalitet, bemanning, ekonomi, mm.

Insatser och stöd till personer med funktionshinder fortsätter att öka medan kostnaderna har planat ut. Socialtjänstens uppgift är att bli tillgodosedd behov på individnivå. Att se individuella insatser som ett komplement när de generella inte räcker till är inte helt enkelt för en sektor som främst arbetar med att säkra den enskildes rätt till individuellt stöd.

Socialtjänstens resurser räcker inte till alla som behöver hjälp. Prioriteringar görs hela tiden i vardagsarbetet ute i verksamheten.

Staten fortsätter att lägga ut arbetsuppgifter på socialtjänsten som har det yttersta ansvaret för att människor får hjälp och inte far illa.

Tekniska förvaltningen, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	6 901	4 873	9 166	7 677	7 605
Verksamhetens kostnader	-36 460	-34 906	-32 360	-30 314	-29 593
<i>Varav personalkostnader</i>	-9 767	-11 705	-4 412	0	0
<i>Varav lokalkostnader</i>	-7 465	-7 908	-7 480	-8 014	-7 909
Verksamhetens nettokostnader	-29 559	-30 033	-23 194	-22 637	-21 988
Nettobudget	-29 137	-29 989	-23 787	-22 194	-21 483
Budgetavvikelse	-422	-44	593	-443	-505

Inledning

Tekniska förvaltningen innehåller verksamheterna gata & park, idrott & fritid samt entreprenad. Inom idrott & fritid ryms utöver idrott och fritidsanläggningar även arbetsmarknadsprojekten Znick samt Natur & Skog. Inom entreprenad ryms investeringsarbeten, men även belysning, parkeringsbevakning och beläggningsarbeten. Organisatoriskt ligger också den kommungemensamma kundtjänsten (Söderköping, Valdemarsvik och Åtvidaberg) avseende va- och renhållningsavgifter under teknisk förvaltning, men kostnaden fördelas till de båda avgiftsfinansierade enheterna va- och renhållning.

Förändringen på både kostnads- och intäktssidan mellan 2007 och 2008 förklaras främst av överföring av att verksamheten övergått till entreprenad drift fr o m 1 oktober 2007.

Avvikelsen jmf med budget uppgår till -422 kkr och beror på följande större poster:

Kapitalkostnader	989 kkr
Natur och skog	-154
Znick	-580
Offentlig belysning	-653

Avvikelsen för kapitalkostnaderna beror på lägre kostnader till följd av nedskrivning av kommunens anläggningsvärden.

Inom projektet Natur och skog har en bil köpts in, istället för att leasa. Vid köptillfället gjordes bedömningen att kostnaden skulle kunna finansieras inom beviljad budget. Ett alternativ hade varit leasing, men som blir dyrare över tid.

I projektet Znick har fler personer än budgeterat i handledande ställning (utan bidrag) tillförts projektet under året. Bidragsdelen för arbetskraften har också successivt minskat under åren. Under kommande år kommer personalstyrkan (handledare) att minska för att på sikt åter hamna på budgeterad kostnadsnivå.

Beträffande offentlig belysning, så fortsätter skadegörelse och tekniska fel på anläggningen att vara högre än beräknat. Dessutom har elpriset ökat mer än prognosticerat.

Mål och måluppfyllelse

- Att utföra drift och skötsel av gata & park inom fastställd budget utan att förändra planerad skötselnivå.

Målet är ej uppfyllt. Skötselnivån har sänkts för att undvika negativ budgetavvikelse.

- Att erbjuda ändamålsenliga och säkra idrotts- och fritidsanläggningar så att ingen blir allvarligt skadad och mindre än tre lättare skador.

Målet är uppfyllt. Inga skador har uppkommit på grund av idrotts- och fritidsanläggningars utformning eller funktion.

- Att sänka mängden köpt energi så att energikostnaden inte ökar.

Målet är inte uppfyllt.

Årets viktigaste händelser

Under 2008 har beställarkontoret, som projektleder gata & park och VA-nät, arbetat fram rutiner för ekonomi och kvalitetsstyrning.

En projektering och upphandling av en ny konstgräsplan i nära samarbete med berörda idrottsföreningar genomfördes under stor tidspress.

Prestationer och kvalitet

Verksamhetsmätt	2008	2007	2006	2005	2004
Friluftsbadet;					
Besökare totalt	27 197	21 417	28 883	25 162	24 045
Vuxna	7 165	6 737	6 901	5 515	4 966
Ungdomar/barn	16 876	11 221	18 990	15 925	15 781
Simskola	3 156	3 459	2 992	3 722	3 298

Framtiden

Ökade kostnader för arbete, el och material skapar en viss oro inför beslutad budget för 2009.

Tekniska förvaltningen kommer att fortsätta utveckla organisationen. Arbetet med kompetenshöjning av förvaltningen i beställarrollen kommer att fortsätta. Vi står inför stora utmaningar administrativt, då vi skall se över våra rutiner och arbetsflöden. Parallellt med detta skall vi genomföra kartbaserade trafikföreskrifter.

Renhållningsenheten, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	15 832	14 577	12 352	11 739	11 082
Verksamhetens kostnader	-14 601	-12 482	-11 979	-11 442	-10 970
<i>Varav personalkostnader</i>	<i>-1 005</i>	<i>-455</i>	<i>-435</i>	<i>-443</i>	<i>-442</i>
Verksamhetens nettokostnader	1 231	2 095	373	297	112
Nettobudget	0	0	0	0	0
Budgetavvikelse	1 231	2 095	373	297	112
<i>Avgiftsfinansieringsgrad</i>	<i>108%</i>	<i>117%</i>	<i>103%</i>	<i>103%</i>	<i>101%</i>

Inledning

Kommunens avfallshantering sköts sedan många år av entreprenör. Entreprenadavtalet gäller t o m år 2011. Enheten drivs som resultatenhet och är helt avgiftsfinansierad.

Resultatet för 2008 är ett överskott på 1 231 kkr och beror på ökade intäkter. Intäkterna ökar med 17% jmf med 2007 till följd av genomförd indexering av taxan. Detta har möjliggjort en höjd servicenivå på bl a återvinningscentralen på Hjälnborgstippen. Överskottet kommer att avsättas till enhetens resultatfond för att i framtiden kunna finansiera kända projekt såsom avveckling av Hjälnborgstippen och anläggande av ny sorteringsstation. Resultatfonden uppgår till 3 884 kkr efter årets resultat.

Mål

Renhållningsenhetens målsättning är:

- Att åstadkomma en effektiv källsortering, så att 99 % av avfallet från sorteringsplattorna förädlas i någon form.

Målet bedöms vara uppfyllt under året.

Årets viktigaste händelser

Arbete med sluttäckning av deponin på Hjälnborgstippen fortskrider enligt planerna.

Slamhämtning på öar har upphandlats och den nya entreprenören har kommit igång med verksamheten.

Försök med lördagsöppet på återvinningscentralen har påbörjats. Förstärkning har skett med en medarbetare för att öka servicenivån.

Verksamhetsmått	2008	2007	2006	2005	2004
Papper, ton	995	1 280	1 325	1 239	984
Varav tidningar, ton	792	780	761	782	766
Varav Well, ton	2,50	2,33	3,12	2,22	
Varav Förpackn, ton	200	267	252	234	218
Glas, ton	302	563	520	561	545
Hårdplats, ton	54	39	33	30	40
Metellförp, ton	39	52	47	44	42
Batterier, kg	3 300	3 100	2 900	2 700	3 241
Bilbatterier, ton	2,1	5,3	2,6	2,6	1,9
Blybatterier, kg		37	46	48	54
Lågenergilampor, st	5 029	4 200	3 716	5 402	6 990
Lysrör, st	5 520	5 400	5 520	5 895	5 630
Glödlampor, st	9 590	10 200	9 590		
Kvicksilver, kg		2			16
Kyl- o frysskåp, st	950	910	826	950	800
Freon,kg		719	652	750	635
Vitvaror, st	1 350	1 531	1 134	1 032	920
Elektronikskort, ton	110		93	71	60
Skrot metall, ton	410	180	447	371	407
Ris/trädavfall, ton	316	525	600	875	537
Farligt avfall, ton	27,3	21,6*	31*	44*	26*
Aska, ton			239	243	257
Asbest, ton	20	4	2	6,5	2
Frigolit, m ³	25	50	7	28	30
Däck, ton	39	10	32	43	38
Deponi, hushåll/bygg/industri, ton	61	45	281	483	627
Deponi, slam reningsverk, ton			-	-	268
Gips, ton			10,5		
Betong, ton			2		
Oljefilter, ton	0,7	0,8	0,5		

Va-enheten, verksamhetsberättelse 2008

Ekonomi, kkr	2008	2007	2006	2005	2004
Verksamhetens intäkter	14 820	14 358	14 644	15 040	14 136
Verksamhetens kostnader	-15 568	-17 205	-13 856	-14 414	-13 129
<i>Varav personalkostnader</i>	-3 433	-2 771	-2 734	-2 689	-2 726
Verksamhetens nettokostnader	-748	-2 847	788	626	1 007
Nettobudget	0	0	-258	296	233
Budgetavvikelse	-748	-2 847	1 046	330	774
<i>Avgiftsfinansieringsgrad</i>	95%	83%	106%	104%	108%

Inledning

Va-verksamheten drivs som balansenhet och är helt avgiftsfinansierad.

Kommunens va-verksamhet består av vattenförsörjning samt avloppshantering.

Renvatten produceras vid 6 produktionsställen – Söderköping, Östra Ryd, Västra Husby, Mogata, Bottna och S:t Anna. Inom kommunen finns 7 avloppsreningsverk – Söderköping, Östra Ryd, Västra Husby, Mogata, Bottna, Tyrislöt och S:t Anna.

Va-enheten redovisar ett negativt resultat motsvarande 748 kkr för 2008. Intäkterna ökar med 462 kkr jmf med 2007, medan kostnaden minskar med 1 637 kkr mellan åren. Lägre kapitalkostnader motsvarande 1 107 kkr förklarar den största delen av kostnadsminskningen.

Anledningen till det negativa resultatet (-748 kkr) under 2008, trots minskade kapitalkostnader, beror främst på stort antal vattenläckor under året. Under 2008 har det varit 19 vattenläckor, att jämföras med 7 st under 2007.

Dessutom har en ny beredskapsorganisation startat under året, som innebär ”nya” kostnader för va-enheten och som under tidigare år belastat den gata och park.

Ytterligare en förklaring till det negativa resultatet är indragningen av fiberkabel till Reningsverket (200 kkr) i samband med nybyggnationen. Anslutning till befintlig kabel vid Bergaskolan, för att få en snabbare och effektivare administration.

Resultaträkning och balansräkning

Förutom att VA-enheten ingår i kommunens samlade resultat- och balansräkning upprättas från och med 2008 en separat resultat- och balansräkning för VA-enhetens verksamheter.

Resultaträkning

Kkr	2008
Verksamhetens intäkter	14 820
Verksamhetens kostnader	-13 162
Avskrivningar	-1 206
Verksamhetens nettokostnader	452
Finansiella intäkter	111
Finansiella kostnader	-1 311
Årets resultat	-748

Balansräkning

Tillgångar, kkr	2008
Anläggningstillgångar	26 794
Kundfordringar	745
Summa tillgångar	27 539
Skulder och eget kapital, kkr	
Eget kapital	5 430
Skuld till kommunen	22 109
Summa skulder och eget kapital	27 539

Mål och måluppfyllelse

Målen för verksamheten är:

- Att till kommunens va-abonnenter leverera renvatten av jämn och hög kvalitet så att alla abonnenter har kontinuerligt dricks-vatten utan avbrott pga låg vattenkvalité.
- Att verksamheten skall präglas av hög tillgänglighet för både vattenförsörjning och avloppshantering så att ingen abonnent behöver vara utan vatten och avlopp mer än 24 timmar.

Målen är uppfyllda.

Årets viktigaste händelser

Sanering av Lillgatan har genomförts.

Ett omfattande utredningsarbete pågår om hur vi kan optimera vår produktion av biomull med avseende på miljö och ekonomi.

En ny ABVA (Allmänna bestämmelser för användande av Söderköpings kommuns allmänna vatten – och avloppsanläggning) har beslutats av kommunfullmäktige i juni. En populärversion är under framtagande.

Arbete med att lägga verksamhetsområde på området i och kring Snöveltorp och Luddingsbo och planering av kommande anläggning.

En ny taxa har beslutats som skapar utrymme för nödvändiga kostnader.

Efter 11 år med oförändrad taxa utan någon form av justering så har kostnadsutvecklingen nått en nivå så att vi inte klarar de nödvändiga kostnaderna. Det är nödvändigt att öka saneringstakten så att inte våra anläggningar förfaller. Utöver detta så kräver miljöarbetet mer medel.

Redovisningsprinciper

Söderköpings kommun följer den kommunala redovisningslagen och över lag de rekommendationer som lämnas av Rådet för kommunal redovisning eller dess företrädare.

Under 2008 har kommunen ändrat redovisningsprincip avseende timlöner intjänade i december men utbetalade i januari 2009. Ändringen innebär att 2008 års redovisning endast belastats med timlöner avseende 11 månader (januari – november). Från och med 2009 belastas varje år med 12 månaders timlöner igen.

Skatter och statsbidrag

Skatter, generella statsbidrag, kommunala utjämnings och andra, ej riktade bidrag redovisas som intäkt under Finansförvaltningen.

Skatteintäkterna periodiseras i enlighet med gällande rekommendationer. Detta innebär att 2007 års resultat innehåller både en definitiv slutavräkning för 2006 och en preliminär slutavräkning för 2007.

Pensionskulden

Pensionskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Kommunen tillämpar maximal avsättning till individuell del, detta belopp återfinns under raden kortfristiga skulder för utbetalning under mars månad 2008. Under raden Avsättning till pensioner återfinns avsättningar avseende garantipensioner samt avsättningar för pensioner på inkomster överstigande 7,5 basbelopp. Pensionsförpliktelser intjänade före 1998 återfinns under raden Ansvarsförbindelser i balansräkningen.

Semesterlöneskulden

Semesterlöneskulden avser ej uttagna semesterdagar. Tillsammans med ferielöneskuld, skuld för okompenserad övertid och därpå upplupna arbetsgivaravgifter redovisas semesterlöneskulden som en kortfristig skuld.

Upplupna timlöner mm

Från och med år 2008 periodiseras inte de i december upplupna lönekostnaderna som redovisas med januari månads löneutbetalning.

Leasingavgifter

Avtal tecknade före den 1 januari 2003 klassas som operationell leasing. Finansiell leasing redovisas som tilläggsupplysning till balansräkningen.

Solidarisk borgen

Söderköpings kommun har i maj 1998, KF § 39, ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga

förpliktelser. Detta borgensåtagande är i ett underavtal begränsat till den låneskuld som kommunkoncernen har i Kommuninvest. Borgensåtagandet redovisas i not till Balansräkningen.

Anläggningstillgångar

Det bokförda värdet i balansräkningen är uppdelat på "Ackumulerat anskaffningsvärde" och "Ackumulerade avskrivningar" per anläggningsgrupp.

Investeringar aktiveras i samband med bokföring. Avskrivning görs från första månaden för alla investeringar utom eventuell nyproduktion av fastigheter och anläggningar då avskrivning påbörjas när investeringen är slutförd.

Inför bokslutet 2007 fattade Kf beslut om ändrade redovisningsprinciper avseende gränsdragning mellan drift och investering. En översyn av kommunens samtliga anläggningstillgångar har gjorts och under 2008 kommer en ny modul för anläggningsredovisning att införas.

Interna transaktioner

I not till kommunens resultaträkning anges interna verksamhetsintäkter/kostnader som del av totala intäkter och kostnader. De interna posterna baseras på uppgifter i kommunens system för internfakturerings. I resultaträkningen redovisas endast de externa intäkterna och kostnaderna.

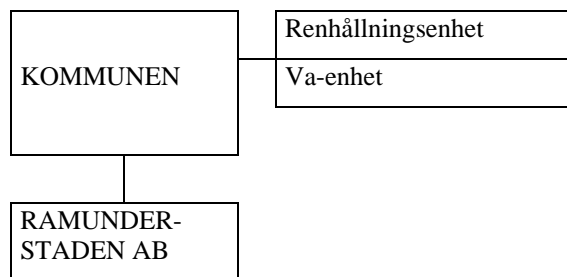
Internränta

Internränta debiteras med 6% och ingår i driftredovisningen men elimineras i resultaträkningen. Som underlag för internränteberäkningen används respektive förvaltnings del av kommunens anläggningstillgångar.

Fastighetskostnader

Lokalkostnader avseende hyror, uppvärmning, vatten och städning belastar Fastighetsförvaltningen och fördelas per objekt som intern kostnad. Förvaltningen av Kommunfastigheterna sköts av Ramunderstaden AB och regleras via förvaltningsavtal.

Kommunens organisation

Avgiftsfinansierad verksamhet

I kommunens redovisning ingår, förutom de kommunala nämnderna, även Renhållningsenheten som resultatenhet med egen resultaträkning samt Va-enheten som balansräkningsenhet med egen resultat och balansräkning. Dessa enheter är fullt ut avgiftsfinansierade och har del i kommunens eget kapital i form av bokföringsmässiga regleringsfonder.

Skattefinansierad verksamhet

Den skattefinansierade verksamheten organiseras i tre nämnder:

- Kommunstyrelsen
- Barn- och utbildningsnämnden
- Socialnämnden

Verksamheternas organisation:

- Kommunstyrelsen
  - Kommungemensam administration
  - Samhällsbetalda resor
  - Kultur/Turism/Bibliotek/Information
  - Näringsliv
  - Arbetsmarknad
  - Brandförsvaret
  - Fastighetsförvaltning
  - Teknisk förvaltning
- Barn- och utbildningsnämnden
  - Barnomsorg
  - Fritidshem
  - Grundskola
  - Gymnasieskola
  - Komvux
  - Särskola
  - Musikskola
  - Kostenhet
- Socialnämnden
  - Främjandeinsatser
  - Äldre-/Handikappomsorg
  - Individ-/Familjeomsorg
  - Integrationsverksamhet

Kommunkoncernen

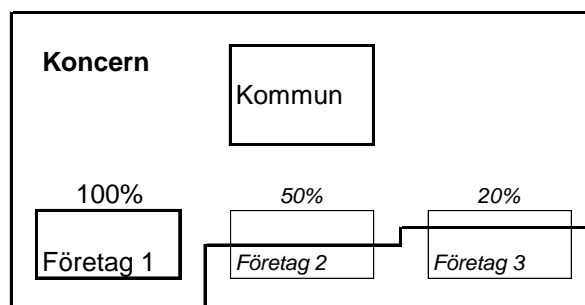
I kommunkoncernen ingår Söderköpings kommun och det helägda bolaget Ramunderstaden AB.

I koncernredovisningen har eliminering skett av koncerninterna mellanhavanden.

För att ett företag ska ingå i koncernredovisningen ska kommunen ha ett bestämmande eller väsentligt inflytande över företaget. (>50% av aktier/andelar respektive en röstandel motsvarande 20%).

Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering, vilket betyder att redovisningen omfattar endast ägda delar.

Proportionell konsolidering

Verksamhetsberättelser

Det pågår ett utvecklings- och kvalitetsarbete avseende verksamhetsplanerna i budgeten och verksamhetsberättelserna i årsredovisningen. Målet är att öka jämförbarheten mellan budget och årsredovisning för att på så sätt underlätta Kommunfullmäktiges uppföljning av den kommunala verksamheten.

Ordlista

AMORTERINGAR

Avbetalningar på lån.

ANLÄGGNINGSKAPITAL

Skillnaden mellan anläggningstillgångar och långfristiga skulder.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Fastigheter, anläggningar, inventarier, aktier och andelar, för stadigvarande innehav.

AVSKRIVNING

Årlig värdeminskning av anläggningstillgångar.

BALANSRÄKNING

Sammanställning som visar tillgångar, skulder och eget kapital vid en viss tidpunkt.

BUDGET

En plan som klätts i kronor och ören, d v s en sammanställning över framtida kostnader, intäkter och prestationer.

BUDGETAVVIKELSE

Avser den faktiska avvikelserna mot budgeten.

DRIFTBUDGET

Den del av kommunens budget som innehåller anslag för driften av olika verksamheter.

DRIFTREDOVISNING

Omfattar kostnader och intäkter för den löpande verksamheten under året.

EGET KAPITAL

Kommunens förmögenhet. Motsvaras av skillnaden mellan bokförda tillgångar och skulder. Delas i anläggningsskapital (bundet kapital) och rörelsekapital (fritt kapital).

FINANSIERINGSANALYS

Sammanfattning av hur årets drift-, investerings- och låneverksamhet mm har bidragit till rörelsekapitalets (likviditetens) förändring.

INTERNRÄNTA

Kalkylmässig kostnad för värdet av det kapital en verksamhet binder.

INVESTERING

Då kommunen anskaffar anläggningar, inventarier etc för varaktigt bruk.

INVESTERINGSBUDGET

Den del av kommunens budget som innehåller anslag för investeringar (kapitalbildande ändamål).

KAPITALINKOMST

Den ersättning man erhåller i samband med försäljning av anläggningstillgångar eller bidrag till investeringar.

KAPITALTJÄNST

Kostnader i form av internränta och avskrivningar.

KAPITALUTGIFT

Utgiften för anskaffande av anläggningstillgångar.

KORTFRISTIGA SKULDER

Skulder vilka förfaller till betalning inom ett år.

LIKVIDITET

Betalningsförmåga på kort sikt (omsättningstillgångar i förhållande till korta skulder).

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Lån med en amorteringstid överstigande ett år.

NETTOINVESTERINGAR

Kapitalutgift efter avdrag för ev kapitalinkomst.

NETTOKOSTNADER

Driftkostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skattemedel.

OMSÄTTNINGSTILLGÅNGAR

Kassa, bank, postgiro, kortfristiga fordringar mm, för innehav kortare tid än ett år.

PERIODISERING

Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

PLAN

En uppställning som visar vilka mål man vill uppnå och hur man skall uppnå dessa.

PRESTATIONER

Produkt eller tjänst som lämnar en verksamhet.

RESULTATRÄKNING

Sammanställning av årets driftverksamhet och hur den påverkat det egna kapitalet.

RÖRELSEKAPITAL

Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. Rörelsekapitalet avspeglar kommunens finansiella styrka.

SOLIDITET

Andelen eget kapital av de totala tillgångarna, d v s graden av egna finansierade tillgångar.

TILLÄGGSANSLAG

Anslag som kommunfullmäktige eller kommunstyrelsen beviljar efter det att årsbudgeten tagits. Finansieras med anslag för oförutsedda behov, nya lån eller förändring av det egna kapitalet.

TILLÄGGSBUDGET

Överföring av budgeterade medel från ett verksamhetsår till ett annat (över/underskott). Finansieras med förändring av eget kapital.

Beslut

Kommunstyrelsen överlämnar Årsredovisning för 2008 till Kommunfullmäktige.

Kommunstyrelsen föreslår härmed Kommunfullmäktige

- att godkänna Årsredovisning 2008 för Söderköpings kommun, inklusive koncernredovisning,
- att nämnders och styrelser överskott respektive underskott inte överförs till 2009 års budget,
- att godkänna att Renhållningsenhetens överskott regleras mot enhetens resultatfond,
- att godkänna att VA-enhetens underskott regleras mot enhetens resultatfond,
- att godkänna bilagda årsbokslut och räkenskapsammanställningar avseende donationsfonder förvaltade av Söderköpings kommun
- att godkänna redovisade slutredovisningar,
- att godkänna tilläggsbudget å 20 400 kkr avseende ej avslutade, alternativt ej slutredovisade investeringsprojekt

Söderköping den 17 mars 2009

KOMMUNSTYRELSEN

Magnus Berge
Kommunstyrelsens ordförande

Carl-Eric Ilander
Planerings- och ekonomichef